اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

سه‌شنبه
• ۷ تیر ۱۴۰۱
• ۲۸ ذی‌القعده ۱۴۴۳
• ۲۸ ژوئن ۲۰۲۲

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۴۰۶ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۰۸۸ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

روابط اجتماعی باید بر عدالت استوار شود

رئیس‌جمهوری از عدالت به‌عنوان سنگ بنای جامعه صالح و اسلامی یاد کرد و گفت: روابط اجتماعی باید بر عدالت استوار شود. سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری در مراسم گرامیداشت هفته قوه قضاییه ضمن گرامیداشت یاد و خاطره شهدای هفتم تیر و هفته قوه قضاییه، گفت: جریان نفاق با پشتیبانی نظام سلطه قصد داشت جبهه انقلاب، جریان انقلاب و نمادهای انقلاب را ترور فیزیکی و شخصیتی کند. به گزارش گسترش‌نیوز، رئیس‌جمهوری از تلاش‌های رئیس قوه قضاییه و همکارانش در تحول قضایی و ارتقای کارآمدی عدلیه و اجرای عدالت و مبارزه با فساد قدردانی کرد. ۲

صمت معضلات پرداخت وام به تولیدی‌های دانش‌بنیان را بررسی کرد

وثیقه‌محوری سنگ راه دانش‌بنیان‌ها

وام‌های کم‌بهره می‌توانند کمک بزرگی برای شرکت‌های دانش‌بنیان باشند، چراکه این شرکت‌ها معمولا به‌دست نخبگان و بدون سرمایه چندانی راه‌اندازی می‌شوند. در تازه‌ترین خبر بانک مرکزی با هدف تسهیلات‌دهی به دانش‌بنیان‌ها تکالیف مرتبط با شبکه بانکی کشور مقرر در «قانون جهش تولید دانش‌بنیان» را ابلاغ کرد. مهم‌ترین دارایی دانش‌بنیان‌ها دانش فنی، مهارت تخصصی و نیروهای ماهر و مسلط به فناوری‌های نوین است. هر کارگاه خرد و کلانی در برهه‌ای از زمان نیازمند دریافت تسهیلات از سیستم بانکی کشور است و دانش‌بنیان‌ها هم از این قاعده مستثنا نیستند و برای راه‌اندازی کسب‌وکار خود نیاز به سرمایه دارند. در بعد دیگر طبق قانون، نظام بانکی تنها در قبال دریافت تضمین باز پرداخت و وثیقه مکلف به تسهیلات‌دهی به این نهادهای نوپا است. شرکت‌های دانش‌بنیان معمولا شرکت‌های تولیدکننده هستند که مشکلات خاص خود را دارند و بسیاری معتقدند روند تسهیلات‌دهی بانک‌ها به دانش‌بنیان‌ها با وجود ابلاغیه اخیر بانک مرکزی همچنان با مشکلات جدی مواجه است. ۱۳و۱۴

بررسی محدودیت و ممنوعیت کشت محصولات آب‌بر در گفت‌وگو با کارشناسان

محصولاتی که تشنگی می‌آورند

۱۵

سرمقاله

نقشه راه تولید دانش‌بنیان ۲

یادداشت‌های امروز

لزوم اصلاح سیاست‌ها ۱۱

قوانین مالیاتی و مسئولیت اجتماعی ۱۲

اصلاح یک دور تسلسل باطل ۴

حفظ تعادل آبخوان‌ها مقدم است ۱۵

گفت‌وگو

توسعه‌نیافتگی کیفی مناطق آزاد ۸

گزارش‌های روز

گپ بزرگ حرف تا عمل ۴

خطر در کمین فولادسازان را جدی بگیرید ۱۱

فرم اشتراک

چنانچه تمایل به اخذ اشتراک و دریافت روزنامه صمت دارید لطفا فرم را تکمیل و وجه اشتراک به حساب شماره ۰۲۲۴۱۷۴۱۰۵۰۰۰ و یا شماره کارت ۷۰۷۲-۹۹۹۷-۹۹۱۸-۶۰۳۷ نزد بانک ملی به نام موسسه فرهنگی مطبوعاتی گسترش صنعت، معدن و تجارت (صمت) واریز نمایید. اصل و کپی فیش واریزی را به همراه فرم اشتراک به نشانی خیابان قائم‌مقام-کوچه آزادگان شماره۲۶ ارسال یا برای تسریع امور فرم و فیش مربوط را به شماره ۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸ ارسال نمایید.

لطفا به این نکات توجه فرمایید:

۱- در صورت تمایل به دریافت نسخه‌های بیشتر خواهشمند است در این قسمت (..... نسخه) مشخص نمایید.

۲- روزنامه مشترکین تهران، هر روز از ساعت ۷ تا ۱۰/۳۰ صبح توسط پیک تحویل می‌گردد.

هزینه ارسال در تهران رایگان است

هزینه اشتراک	
۱ ماهه	۱۱۰،۰۰۰ تومان
۳ ماهه	۳۳۰،۰۰۰ تومان
۶ ماهه	۶۶۰،۰۰۰ تومان
۹ ماهه	۹۹۰،۰۰۰ تومان
۱۲ ماهه	۱،۳۲۰،۰۰۰ تومان

متقاضیان محترم شهرستان‌ها برای اخذ اشتراک از طریق دفاتر سرپرستی و نمایندگی‌های روزنامه صمت در مراکز استان‌ها و شهرستان‌ها اقدام فرمایند و یا به شماره ۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸ اطلاع دهند.

مشخصات مشترک
نام و نام خانوادگی:
عنوان موسسه:
تلفن ثابت یا تلفن همراه:
آدرس:
کدپستی:

سازمان‌های موفق
در زمان صحیح، در مکان صحیح، اقدام صحیح را انجام می‌دهند

قابل توجه
فعالان، تلاشگران و اثرگذاران عرصه صنعت و معدن
موسسه فرهنگی و مطبوعاتی
صمت
صنعت معدن تجارت
به‌مناسبت دهم تیر ماه ۱۴۰۱
(روز صنعت و معدن)
ویژه‌نامه منتشر می‌کند

برای حضور موثر، درج خبر، مصاحبه، رپرتاژ، آگهی و ...
در اسرع وقت با سازمان آگهی‌های صمت تماس حاصل فرمایید

۸۸۷۲۲۷۳۲-۳ ۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸

سرمقاله

نقشه راه تولید دانش‌بنیان

شهرام شیرکوند
پژوهشگر صنعت

تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرینی از مهم‌ترین مباحثی است که در حال حاضر در برنامه‌ریزی‌ها و تصمیم‌گیری‌های اقتصادی کلان کشور مورد توجه قرار گرفته و توفیق متخصصان و تولیدکنندگان ایرانی در عرصه‌های جهانی و در برابر تولیدکنندگان سایر کشورها، هدف اساسی در توسعه تولید مبتنی بر دانش است.

تحقیق و پژوهش یکی از مهم‌ترین نیازهای جوامع برای دستیابی به پیشرفت و توسعه تولید دانش‌بنیان به‌شمار می‌رود. توانمندی هر کشوری بر تحقیقات و پژوهش‌های مستدل و تولید مستمر علم استوار است. امروزه پژوهش، تولید علم، تعداد پژوهشگران و حجم سرمایه‌گذاری در بخش‌های پژوهشی به‌عنوان شاخص‌های توسعه‌یافتگی کشورها در نظر گرفته می‌شوند؛ بنابراین رفع موانع پژوهش و پشتیبانی از فعالیت‌های پژوهشی یکی از شاخص‌های اصلی توسعه و پیشرفت جوامع به‌شمار می‌رود.

در حال حاضر اجماع نظر مسئولان بر این است که تنها از طریق پژوهش‌های علمی می‌توان معضلات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور را حل و فصل کرد و از کنار این دستاورد گرانقیمت نباید به آسانی گذشت. برنامه‌ریزی و تحقیق، لازم و ملزوم یکدیگرند و بدون برنامه‌ریزی مشخص، تحقیق اصولی انجام نخواهد شد. اجرای صحیح برنامه‌ها در گرو آگاهی مجریان امور از آخرین یافته‌های علمی و پژوهشی است. بدون تردید هر کس دانش و اطلاعات بیشتری دارد، در تولید هم موفق‌تر است و قدرت اطلاعات و دانش همچنان پیشران است. فقر اطلاعاتی عوامل اجرایی، بهترین و کارآمدترین برنامه‌ها را با شکست کامل مواجه می‌کند؛ بنابراین هر برنامه‌ریزی موفقی منوط به سلسله پژوهش‌های کارآمدی است که با برنامه‌ریزی‌های منسجم شکل می‌گیرد و در نهایت به سازمان یافتن و شکوفایی نهاد تحقیق می‌انجامد. به‌واسطه همین چرخه است که موضوع جایگاه تحقیقات در برنامه‌ریزی برای توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور معنا و اهمیت پیدا می‌کند.

با این همه عوامل بسیاری پژوهش را در کشور ما با رکود نسبی و مشکلات جدی روبه‌رو کرده است. اهم این موضوعات عبارتند از:

۱- فقدان ارتباط منسجم و منطقی بین دانشگاه‌ها و موسسات تحقیقاتی با صنایع و به‌طور کلی واحدهای تولیدی

۲- فقدان نظام صحیح و مطلوب در ارتباط با توزیع اعتبارات پژوهشی

۳- فقدان انگیزه تحقیق در استادان و مراکز تحقیقاتی

۴- فقدان بودجه کافی، وجود مقررات دست‌وپاگیر مالی و اداری، کم‌توجهی به پژوهشگران و مشخص نبودن سیاست‌ها و اولویت‌های تحقیقاتی (حتی در زمینه انتخاب سوژه‌های مهم تحقیقاتی)

۵- فقدان سیاست‌گذاری مشخص و متمرکز در امر پژوهش و فقدان تمرکز بر اجرای آنها

۶- فقدان بستر مناسب برای شکل‌گیری و رشد تحقیقات کاربردی و توسعه‌ای

۷- فقدان ضوابط منسجم و قابل اجرا در ارتباط با سیاست‌های حمایتی از پژوهشگران و متخصصان

با در نظر گرفتن مسائل یادشده برای تحقق اهداف عالیه، انجام اقداماتی به شرح زیر ضروری است:

۱- تمرکز بخشیدن به امور تحقیقات در چارچوب هسته‌های پژوهش و در نهایت ایجاد پژوهشگاهی به‌منظور سیاست‌گذاری و هدایت تحقیقات بنیادی، راهبردی، کاربردی و توسعه‌ای و نبود تمرکز بر اجرای آن

۲- بررسی امکانات بالقوه مناطق مختلف کشور و راه‌های بهینه‌سازی آن از طریق انجام مطالعات جامع

۳- هدایت آموزش‌های دانشگاهی به‌سوی آموزش‌های کاربردی و تشویق دانشجویان کشور به امر پژوهش، با توجه به ضرورت‌های مملکتی و منطقه‌ای از طریق حمایت‌های مالی و تشویقی

۴- ایجاد ارتباطی سازمان‌یافته بین دانشگاه و مراکز تحقیقاتی و واحدهای تولیدی و خدماتی

۵- ایجاد ارتباطی سازمان‌یافته بین دانشگاه و مراکز اجرایی

۶- تلاش برای برطرف کردن مشکلات واحدهای تولیدی و اجرایی از طریق انجام تحقیقات لازم

۷- اتخاذ تدابیر و روش‌های اصولی برای حمایت از استادان محقق، پژوهشگران مستقل و مراکز توسعه تحقیقات مانند ایجاد شهرک دانشگاهی و اعطای بورس‌های تحقیقاتی

۸- برگزاری سمینارها و کنفرانس‌های علمی برای هدفمندشدن استادان دانشگاه و دانشجویان و ترغیب آنها به انجام فعالیت‌های مشابه

۹- ایجاد مرکز اطلاع‌رسانی جامع در کشور و کاربردی کردن طرح‌ها در سطح مناطق کشور

۱۰- ایجاد واحدهای نمونه صنعتی و کشاورزی با توجه به اولویت‌های منطقه‌ای، شرایط زیست‌محیطی و نیاز جامعه

۱۱- نشر کتب علمی و فعالیت‌های پژوهشی با حمایت از بخش‌های مختلف صنعتی و اجرایی.

بخش مهمی از موفقیت‌های راهبردی در زمینه توسعه اقتصادی و کسب‌وکار کشور، به‌واسطه سرمایه‌گذاری در حوزه تولیدات داخلی، تولید مبتنی بر دانش و توسعه فعالیت‌های پژوهشی در این بخش‌ها بوده و این بدان معناست که باید ضمن استفاده از ظرفیت فعلی واحدهای تولیدی، از ایجاد ظرفیت‌های جدید تولید در قالب طرح‌های توسعه‌ای که منجر به افزایش بهره‌وری و اشتغال‌آفرینی می‌شود نیز حمایت شود. همین طور برای توسعه کسب‌وکار، بهبود معیشت و اشتغال پایدار و توسعه تولید دانش‌بنیان، توجه به سرمایه‌گذاری در تمامی حوزه‌های تولید ضرورت دارد.

به این لحاظ برای توسعه تولید دانش‌بنیان، علاوه بر تقویت فرهنگ تحقیق و پژوهش در بخش‌های تولیدی، باید با بهره‌گیری از ظرفیت نخبگان جوان، توسعه مراکز پژوهشی، ایجاد نوآوری و تمرکز بر تولیدات نوآورانه و باکیفیت، بر ظرفیت‌ها و توان داخلی و افزایش بهره‌وری در تمامی بخش‌های تولیدی کشور و توجه به ارتقای کیفیت و کمیت تولیدات صادرات‌محور، شرایط و فضای مناسبی برای تولید محصولات رقابتی فراهم شود.

ظرفیت‌های تجاری کشورهای «دی ۸» مغفول مانده است

رئیس‌جمهوری با تاکید بر اینکه سیاست ایران همکاری با سازمان‌های منطقه‌ای، بین‌المللی و کشورهای جهان است، گفت: ظرفیت‌های زیادی در کشورهای «دی ۸» برای افزایش تبادلات تجاری و ترانزیت کالا وجود دارد که مغفول مانده است.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، سید ابراهیم رئیسی در دیدار ایسیاکا عبدالقادر امام، دبیرکل سازمان «دی ۸» با تاکید بر اینکه سیاست جمهوری اسلامی ایران همکاری با سازمان‌های منطقه‌ای، بین‌المللی و کشورهای جهان است، گفت: ظرفیت‌های زیادی در کشورهای «دی ۸» برای افزایش تبادلات تجاری و ترانزیت کالا وجود دارد که مغفول مانده است.

رئیس‌جمهوری با اشاره به دستاوردهای دانش‌بنیان جوانان ایرانی در پارک‌های علم و فناوری کشورمان، اظهار کرد: ایران می‌تواند دستاوردهای فناورانه و دانش‌بنیان خود را با دیگر کشورهای «دی ۸» به اشتراک بگذارد.

رئیسی با ضروری دانستن افزایش تبادلات تجاری میان اعضای گروه «دی ۸»، تصریح کرد: اعضای این سازمان تلاش کنند ضمن فعال‌سازی ظرفیت‌های خود تبادلات تجاری بین کشورهای عضو را افزایش دهند. رئیسی خاطرنشان کرد: امریکا نمی‌خواهد کشورهای در حال توسعه رشد کنند و علاقه‌مند است این کشورها به هر نحوی به نظام سلطه وابستگی داشته باشند.

دبیرکل سازمان «دی ۸» نیز در این دیدار ایران را یکی از اعضای فعال این سازمان دانست و گفت: دو نهاد مهم «دی ۸» در تهران و همدان مستقر است. ایسیاکا عبدالقادر امام مورد توجه قرار گرفتن ظرفیت جمعیت برای کشورهای عضو سازمان «دی ۸» و افزایش تبادلات تجاری میان اعضا را دو رویکرد مهم مدیریتی خود از زمان تصدی دبیر کلی این سازمان عنوان کرد.

روابط اجتماعی باید بر عدالت استوار شود

رئیس‌جمهوری از عدالت به‌عنوان سنگ بنای جامعه صالح و اسلامی یاد کرد و گفت: روابط اجتماعی باید بر عدالت استوار شود.

سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری در مراسم گرامیداشت هفته قوه قضاییه ضمن گرامیداشت یاد و خاطره شهدای هفتم تیر و هفته قوه قضاییه، گفت: جریان نفاق با پشتیبانی نظام سلطه قصد داشت جبهه انقلاب، جریان انقلاب و نمادهای انقلاب را ترور فیزیکی و شخصیتی کند.

به گزارش گسترش‌نیوز، رئیس‌جمهوری از تلاش‌های رئیس قوه قضاییه و همکارانش در تحول قضایی و ارتقای کارآمدی عدلیه و اجرای عدالت و مبارزه با فساد قدردانی کرد.

رئیسی از عدالت به‌عنوان سنگ بنای جامعه صالح و اسلامی یاد کرد و گفت: روابط اجتماعی باید براساس عدالت استوار شود.

وی خاطرنشان کرد: قانون‌گذار باید برپایه عدالت قانون‌گذاری کند و اجرای قانون باید عادلانه باشد و در داوری و عدالت و قضاوت هم باید عدالت مبنا قرار گیرد و قانون عادلانه به‌دست مجریان عادل اجرا شود.

رئیس‌جمهوری تاکید کرد: جامعه را باید با عدالت بنا کرد، قانون عادلانه به‌دست مجریان عادل اجرا می‌شود.

رئیسی در ادامه گفت: در قوای سه‌گانه تصمیم گرفتیم گرفتار حاشیه‌ها نشویم. در ادوار گذشته مسئولان گرفتار حاشیه‌ها شدند و برخی کارها عقب ماند. تصمیم جدی ما این است که گرفتار حاشیه‌ها نشویم و به متن بپردازیم. متن یعنی خدمت خالصانه به مردم و معیشت آنها.

بسیار به آینده اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور امیدوارم. دردهای مردم امروز باید شنیده شود؛ نه حق عقبگرد داریم و نه حق درجا زدن.

شجاعت را از مدیران گرفته‌ایم

محمدباقر قالیباف نیز در همایش قوه قضاییه که با حضور سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری و رئیس قوه قضاییه در محل سالن اجلاس سران برگزار شد، گفت: با انجام برخی کارها شجاعت را از مدیران گرفته‌ایم. هیچ مدیری هیچ تصمیمی نمی‌گیرد و هیچ هزینه‌ای را نمی‌پذیرد. باید به‌دنبال مدیران قوی و پاکدست باشیم. در پایه بودجه قوه‌قضاییه باید تجدیدنظر شود تا رشد سالانه را طی کند. موضوع افزایش زمان دادرسی به‌صورت لایحه باید به مجلس بیاید.

باید با تمام توان به کمک دولت بیایم

غلامحسین محسنی‌اژه‌ای، رئیس قوه قضاییه نیز در این مراسم گفت: اگر مردم بدانند کارگزاران نظام برای آنها، برای تحقق عدالت، عدالت اجتماعی و فراهم کردن بستر رشد دنیا و آخرت آنها تلاش می‌کنند، تردید نکنید که پشت سر کارگزاران نظام خواهند بود. امروز وظیفه خود می‌دانم با تمام توان به کمک قوه مجریه بیایم. می‌دانم اگر دولت در برنامه‌هایش موفق باشد قوای قضاییه و مقننه هم موفق خواهند بود.

مذاکرات برجام از سر گرفته می‌شود

سخنگوی وزارت امور خارجه اعلام کرد: دور جدید مذاکرات، در روزهای آینده و در هفته جاری برگزار می‌شود.

به گزارش مهر سعید خطیب‌زاده، سخنگوی دستگاه دیپلماسی در نشست خبری، درباره سفر وزیر امور خارجه به ترکیه گفت: امیرعبداللهیان پس از ترکیه عازم ترکمنستان می‌شود تا در نشست وزرای خارجه کشورهای حوزه خزر شرکت کند. وی در تشریح جزئیات سفر مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، بیان کرد: آقای بورل تلاش جدی کرد تا مذاکرات ادامه یابد و ما از نقش تسهیل‌گری اتحادیه اروپا در این زمینه قدردانی می‌کنیم. همچنین این پیشنهاد آقای امیرعبداللهیان بود که بورل به ایران بیاید و در تهران پاسخ‌هایی که امریکا تا آن زمان می‌داد را بررسی کنند. در جریان سفر بورل به ایران گفت‌وگوهای مفصلی انجام و نظر طرف امریکایی منتقل شد و اینکه امریکا تعهد داده به برجام و قطعنامه ۲۲۳۱ عمل و انتفاع ایران را تضمین کند. وی افزود: آقایان امیرعبداللهیان و بورل گفت‌وگوهای خصوصی یک‌ساعته‌ای با حضور معاونان داشتند و درباره ابعاد مختلف ادامه مذاکرات صحبت کردند. اینکه در محتوا و در شکل توافقاتی حاصل شده را می‌توانم تایید کنم اما اینکه براساس برنامه پیش‌بینی‌شده، امریکایی‌ها در عمل نشان خواهند داد که از میراث ترامپ عبور خواهند کرد و عضو مسئول باشند را باید در ادامه دید.

گفت‌وگوی مستقیم با امریکا نداریم

خطیب‌زاده درباره چگونگی مذاکرات آتی نیز گفت: گفت‌وگوی مستقیمی بین ایران و امریکا رخ نخواهد داد و به‌صورت non paper خواهد بود. سخنگوی وزارت امور خارجه افزود: تسهیل‌کننده برجام براساس خود برجام، اتحادیه اروپا است و آقای بورل جلسه‌ای هم با سفرای ۳ کشور اروپایی در ایران داشتند. خطیب‌زاده افزود: آنچه صحبت خواهد شد فقط موضوعات رفع تحریمی و اختلافی است که در دور قبل باقی مانده بود.

درخواست عضویت در بریکس

سخنگوی دستگاه دیپلماسی درباره عضویت ایران در سازمان بین‌المللی بریکس، گفت: بریکس حدود ۳۰ درصد تولید ناخالص جهان را دارد؛ از این رو در سال ۲۰۱۵ صندوق پولی بریکس ایجاد و همکاری‌ها پیگیری شد. خطیب‌زاده با بیان اینکه ایران درخواست عضویت خود در بریکس را ارسال کرد، از این رو رئیس‌جمهوری چین از رئیس‌جمهوری کشورمان برای سخنرانی دعوت کرد، اظهار کرد: امیدواریم بریکس برای ما ارزش افزوده داشته باشد.

«الکاظمی» حامل پیام سعودی‌ها بود

سخنگوی وزارت امور خارجه در تشریح دستاوردهای سفر نخست‌وزیر عراق به تهران گفت: سفر آقای الکاظمی از پیش برنامه‌ریزی شده بود و در چارچوب مناسبات دوجانبه و تحولات منطقه‌ای، از جمله نقش سازنده بغداد در روابط ایران و عربستان است. خطیب‌زاده افزود: در این سفر درباره پروژه‌های جدی تبادل‌نظر شد. روابط دو کشور چند لایه و راهبردی است و متعاقب سفری است که چند وقت پیش وزیر امور خارجه عراق به ایران داشت. وی تصریح کرد: یکی از ابعاد این سفر نقش عراق در گفت‌وگوهای ایران و عربستان است. از نقش عراق تقدیر می‌کنیم. آقای الکاظمی نکاتی را از طرف عربستان به ما منتقل کرد و طرف عربستان آمادگی دارد در سطح دیپلماتیک مذاکرات در بغداد ادامه یابد و به‌زودی تاریخ آن نهایی می‌شود و متعاقب آن، سفر هیات‌های فنی به سفارتخانه‌ها انجام می‌شود.

اعلام وصول استیضاح فاطمی‌امین از دستور خارج شد

سید رضا فاطمی‌امین، وزیر صنعت، معدن و تجارت روز گذشته برای بررسی موضوع استیضاحش در جلسه کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی حضور یافت. به گفته برخی از نمایندگان مجلس توضیحات فاطمی‌امین در جلسه با اعضای کمیسیون صنعت قانع‌کننده نبود و احتمال اعلام وصول استیضاح وجود داشت اما در آخرین ساعات روز گذشته اعلام شد طرح استیضاح وزیر از حد نصاب خارج شد.

لطف‌الله سیاهکلی، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس در گفت‌وگو با مهر در تشریح جلسه صبح روز گذشته کمیسیون صنایع و معادن مجلس گفت: نمایندگان توضیحات وزیر صنعت، معدن و تجارت را قانع‌کننده ندانستند و احتمالا طرح استیضاح وی ازسوی هیات رئیسه مجلس اعلام‌وصول می‌شود.

سیاهکلی تاکید کرد: در صورتی که متقاضیان استیضاح وزیر صنعت، معدن و تجارت بر نظر خود باقی بمانند، سه‌شنبه، ۷ تیر طرح استیضاح فاطمی‌امین ازسوی هیات رئیسه مجلس اعلام‌وصول خواهد شد.

افشای اسامی دخالت‌کنندگان در انتصابات

عضو دیگر کمیسیون صنایع مجلس با بیان اینکه وزیر صنعت، معدن و تجارت هرگونه فشار برای انتصابات ازسوی استیضاح‌کنندگان را رد و اظهار کرد: وزیر اعلام کرد کسانی که از این فرصت و حربه برای فشار در انتصابات استفاده می‌کنند، جزو امضاکنندگان استیضاح نبودند و نیستند و اگر لازم شد اسامی این افراد را اعلام خواهم کرد. مصطفی رضا حسینی قطب آبادی در گفت‌وگو با ایرنا درباره جلسه کمیسیون صنایع با استیضاح‌کنندگان گفت: در ابتدای جلسه طاهری، رئیس کمیسیون صنایع، بندهای مختلف استیضاح را تشریح و بعد از آن سیاهکلی، نماینده مردم قزوین به‌عنوان طراح این استیضاح دو سوال خود درباره مشکلات صنعت خودرو و مشکلات توسعه معادن را مطرح کرد. عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس اظهار کرد: در ادامه استیضاح‌کنندگان نگرانی‌ها و دغدغه‌های خود را مطرح کردند. وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز به سوالات نمایندگان پاسخ داد. وی با بیان اینکه بنده از استیضاح‌کنندگان بودم و امضای خود را پس گرفتم، افزود: پاسخ‌های وزیر قانع‌کننده بود.

رضا حسینی تاکید کرد: در ۴۳ سال گذشته خودروسازی‌ها با این روند معیوب کار کردند.

همه دولت‌ها به‌دنبال تولید خودرو ملی و واگذاری خودروسازی‌ها بودند، اما هیچ کدام به این هدف دست نیافتند. وزیر آخرین حلقه مسئولان در حوزه خودروسازی است و دولت باید تکلیف واگذاری خودروسازی‌ها را روشن کند.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس اظهار کرد: نمایندگان نسبت به افزایش ۱۸ درصدی نرخ خودرو اعتراض داشتند که وزیر اعلام کرد تصمیم‌گیری در این زمینه در نشست سران قوا با حضور کارشناسان مختلف دولت و مجلس انجام شده و وزیر مجری این تصمیمات است.

رضا حسینی با تاکید بر اینکه اگر وزیر استیضاح شود، خودرو ارزان نخواهد شد، گفت: این استیضاح دردی را دوا نخواهد کرد. وی ادامه داد: استیضاح‌کنندگان از وزیر خواستند که در سطوح بالا و میانی افرادی توانمند، متخصص و باتجربه را انتخاب کند و تغییر در ساختار وزارت صنعت، معدن و تجارت و همچنین استفاده از افراد باتجربه از موضوعات موردنظر نمایندگان بود.

موضوع تنها برای کمک به دولت است

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی درباره فشار برخی نمایندگان به وزیر صنعت، معدن و تجارت برای دخالت در انتصابات گفت: این افراد جزو امضاکنندگان استیضاح نبودند و اگر لازم باشد این موضوع از مجاری قانونی و هیات نظارت بر رفتار نمایندگان دنبال خواهد شد.

معصومه پاشایی در گفت‌وگو با ایرنا درباره اینکه آیا درخواست استیضاح به صحن مجلس خواهد رفت یا خیر؟ گفت: هنوز کمیسیون صنایع و معادن نظر قطعی را در این باره اعلام نکرده و معتقد است باید به نظر همه نمایندگان احترام گذاشت.

البته استیضاح وزیر دلیلی بر زاویه داشتن مجلس با دولت نیست، بلکه این موضوع برای کمک به دولت است تا وزیر در ریل تعریف شده حرکت کند.

عکس روز

برداشت مکانیزه از مزارع گندم

عکس: مهر

ویژه تر از خبر

موافقت دولت با تشکیل وزارت بازرگانی

سخنگوی دولت از موافقت دولت با طرح تشکیل وزارت بازرگانی خبر داد. به گزارش مهر، علی بهادری جهرمی، سخنگوی دولت با انتشار مطلبی در حساب کاربری خود در توئیتر نوشت: دولت امروز با طرح تشکیل وزارت بازرگانی موافقت کرد. سخنگوی دولت تصریح کرد: از جمله دلایل اعلام موافقت تقویت و تجمیع ابزارهای نظارتی دولت بر بازار، کنترل موثرتر قیمت‌ها، تسهیل تجارت و رونق تجارت خارجی، سیاست‌گذاری واحد و چابکی در امور بازرگانی و حمایت جدی‌تر از مصرف‌کننده بود.

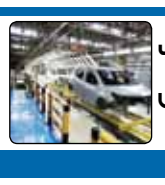
برخورد با گرانفروشی بلیت پروازهای عتبات

رئیس سازمان هواپیمایی کشوری گفت: گرچه پروازهای خارجی مشمول قیمت‌گذاری نیستند اما با افزایش بی‌رویه نرخ و گرانفروشی بلیت پروازهای عتبات برخورد خواهیم کرد. طی روزهای گذشته برخی رسانه‌ها و مردم در فضای مجازی نسبت به افزایش بی‌رویه و گرانفروشی بلیت پروازهای عتبات عالیات گلایه داشتند و انتقادهای بسیاری در این زمینه مطرح شد، چراکه برخی از ایرلاین‌ها بلیت هواپیما در مسیر تهران-نجف-تهران را با حدود قیمت ۶ میلیون تومان تا بیش از ۱۰ میلیون تومان در سایت‌های مختلف به فروش رساندند. محمد محمدی‌بخش، رئیس سازمان هواپیمایی کشوری در گفت‌وگو با ایسنا درباره این موضوع اظهار کرد: گرانفروشی بلیت هواپیما را حتی در مسیرهای خارجی تایید نمی‌کنیم، اما در رصدهایی که انجام دادیم بعضی از نرخ‌هایی که اعلام شده، یافت نشد و این‌طور که برخی رسانه‌ها گفتند، نبود.

ناصر کنعانی سخنگوی وزارت خارجه شد

ناصر کنعانی، رئیس دفتر حفاظت منافع ایران در قاهره، سخنگوی جدید دستگاه دیپلماسی شد. به گزارش گسترش‌نیوز سعید خطیب‌زاده، روز گذشته سخنگوی وزارت امور خارجه در نشست خبری درباره وضعیت حضور خود در این وزارتخانه، اعلام کرد: امروز آخرین روز خدمت بنده در کسوت سخنگوی وزارت امور خارجه بود و از امروز به بعد ناصر کنعانی در این مقام حضور خواهند داشت. کنعانی از تیر ۱۳۹۷ عهده‌دار دفتر حفاظت منافع جمهوری اسلامی ایران در قاهره (پایتخت مصر) بوده است. او پیش از این نیز ریاست ستاد عراق وزارت امور خارجه را برعهده داشت. دبیر سیاسی سفارت جمهوری اسلامی ایران در تاشکند (ازبکستان)، معاون اداره خاورمیانه عربی و شمال افریقا، معاون سفارت جمهوری اسلامی ایران در امان (اردن)، کاردار سفارت ایران در اردن، کارشناس ارشد حوزه معاونت عربی و افریقایی از دیگر سمت‌های کنعانی در دوران فعالیتش در وزارت امور خارجه است.

گسترش صنعت
سه‌شنبه
۷ تیر ۱۴۰۱
۲۸ ذی‌القعده ۱۴۴۳
۲۸ ژوئن ۲۰۲۲
شماره ۲۰۸۸
پیاپی ۳۴۰۶

گپ بزرگ
حرف تا عمل

گذر دانش‌بنیان‌ها به بانک‌ها نیفتد بهتر است

وثیقه‌محوری سنگ راه دانش‌بنیان‌ها

افزایش تولید بن‌سازه‌ها در خودروسازی

عکس: صنعت

گروه صنعت: خودرو در هر دو بخش تولید و بازار دچار چالش‌هایی شده و کارشناسان اقتصادی و صنعتی معتقد به تحولات ساختاری در صنعت خودرو هستند.

وزیر صنعت، معدن و تجارت با تاکید بر اینکه صنعت خودرو دچار مشکل است گفته که روند فعلی قابل‌قبول بوده و نتایج در آینده مشخص می‌شود. گفتنی است صنعت خودرو یکی از بسترهای درآمدزایی بوده و نقش مهمی در سرانه تولید ناخالص داخلی دارد.

سیدرضا فاطمی‌امین، وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه در سرمایه‌گذاری با نبود توازن در کشور روبه‌رو هستیم که به‌وفور در بخش‌های گوناگون شامل صنعت فولاد، خودرو و... قابل‌مشاهده است. این نبود توازن در صنعت برق نیز به‌طور کامل مشهود است.

به‌گزارش ایدرونیوز، وزیر صنعت، معدن و تجارت بیان کرد: این ناترازی در وسعت جغرافیایی نیز قابل‌مشاهده است و به‌عنوان نمونه در شهرستان اشتهارد با سرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده بیش از ۳ تا ۴ هزار شغل صنعتی بلاتصدی را می‌بینیم. این شرایط در برخی استان به شکلی متفاوت و برعکس دغدغه‌آفرین شده است.

▣ اصلاحات ساختاری

وزیر صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: توزیع نامتوازن موجود به این مفهوم است که برآیند سرمایه‌گذاری‌ها اثرگذار نیست. به همین دلیل، بهترین کار در مدیریت این بخش تغییر سازکارهاست و مهم‌ترین رسالت وزارتخانه نیز رفتن به سمت سازکارهایی است که از ظرفیت‌های موجود به شکل بهینه استفاده شود. درباره ضرورت تغییر سازکارها برای مثال، نرخ ارز آثاری مانند تغییرات قیمتی اقلام کالایی، توجه مردم به حفظ دارایی‌ها و تغییر قیمت‌ها همسو با تغییرات نرخ جهانی اقلام کالایی را در اقتصاد کشور به‌دنبال خواهد داشت، مانند آنچه پس از جنگ روسیه و اوکراین رخ داد؛ به همین دلیل و با این نگاه ما دنبال تغییر ساختار و کاهش آثار اتفاقات بیرونی بر بخش‌های مختلف اقتصادی کشور هستیم.

فاطمی‌امین با تاکید بر اصلاح ساختاری، بیان کرد: اصلاح ساختاری به چند دلیل سخت است. نخست اینکه ما در شرایط ناپایداری هستیم و نخستین‌بار است که برای ۵ سال متوالی تورم بالای ۳۰ درصد داریم که مشکلات اقتصادی زیادی را به همراه داشته است. شناساندن سازکارهای جدید و قبولاندن آنها زمان‌بر است و منافع عده‌ای را نیز به خطر می‌اندازد. نکته دوم این است که ما باید این روند را با اعمال سازکارهای جدید تغییر دهیم و اگر این مسیر دوم انجام نشود، تغییرات جزیی خواهد بود و هرچه این سازکارها عملیاتی‌تر شوند، نتایج بهتری کسب خواهیم کرد.

▣ تغییر راهبرد، یک‌شبه انجام نمی‌شود

وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به نشست اخیر خود با تشکل‌ها، گفت: در آن جلسه درخواست کردیم تشکل‌ها پیشنهادهای خود را برای اصلاح و تغییر مقررات ارائه دهند، زیرا تغییر راهبرد یک جریان است و یک‌شبه انجام نمی‌شود اما گام‌های اولیه آن از مهر سال گذشته برداشته شده و هر سه ماه، گزارش عملکردها را ارائه کرده و نظرات صاحب‌نظران را احصا و اعمال می‌کنیم.

وی درباره همکاری با صنعت خودرو روسیه نیز توضیح داد: پس از جنگ روسیه با اوکراین، قرار شد همکاری‌ها در حوزه قطعات خودرو شکل گیرد و در این زمینه قدم‌به‌قدم پیش خواهیم رفت. ما دو کارکرد در حوزه خودرو در نظر داریم؛ نخست اینکه باید شکاف بین عرضه و تقاضا کاهش‌یافته و دوم اینکه شکاف قیمتی میان کارخانه و بازار باید پر شود؛ نکته قابل‌توجه این است که ما در تامین خودرو انباشتگی داریم که خود به شکاف قیمتی بازار و درب کارخانه دامن می‌زند. برای حل این مشکلات، برنامه تولید ۱۶۰۰ خودرو را از خودروسازان گرفته‌ایم که این در واقع بخشی از تقاضاست؛ مجموع خودرو تولید شده در ۳ ماه نخست سال گذشته ۴۳ هزار خودرو بوده، اما میزان تولید کامل خودرو در ۳ ماه نخست امسال با ۲۸۹ درصد افزایش به ۱۶۷ هزار خودرو رسیده است.

▣ افزایش ۴ برابری تولید بن‌سازه‌ها

فاطمی‌امین توضیح داد: یکی از کارهای دیگر ما در حوزه خودرو، تغییر پلتفرم‌هاست، زیرا ما بن‌سازه‌های خوبی نداریم اما به‌دنبال آن هستیم تا در این موضوع تغییراتی ایجاد کنیم، بنابراین امسال علاوه‌بر اینکه کیفیت خودرو افزایش می‌یابد، تولید بن‌سازه‌ها نیز ۴ برابر افزایش خواهد یافت.

فاطمی‌امین درباره تولید مشترک خودرو با روسیه نیز گفت: گفت‌وگوها با روسیه در حد مبادله قطعات خودرو بوده و گفت‌وگویی درباره تولید پلتفرم مشترک انجام‌نشده است. هم ما تولیدکننده خودرو ال ۹۰ بوده‌ایم و هم روسیه این خودرو را تولید می‌کند؛ بنابراین گفت‌وگوها انجام‌شده تا به‌عنوان‌مثال مبادلات قطعات درباره چنین خودروهایی انجام شود.

وی توضیح داد: براساس گفت‌وگوهایی که با خودروسازان انجام‌شده، امسال برنامه تولید یک میلیون و ۶۰۰ هزار دستگاه سواری، وانت و سنگین و تجاری را در دستور کار قرار داده‌ایم.

وی با بیان اینکه در ۳ ماهه نخست امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته، تولید خودرو ۲ درصد کاهش‌یافته، گفت: البته این کاهش تولید نکته مهمی نیست، زیرا در ۳ ماهه نخست امسال ۱۶۷ هزار خودروی کامل تولیدشده، درحالی‌که در سه ماهه سال گذشته ۴۳ هزار خودرو کامل تولیدشده بود.

وی اعلام کرد: متاسفانه در آمار تولید خودرو در سال گذشته اشتباهاتی وجود داشت. به‌عنوان‌مثال اگرچه در سال گذشته فقط ۴۳ هزار خودرو کامل تولیدشده بود و ۱۷۰ هزار خودرو ناقص بود اما آمار تولید ۲۱۳ هزار خودرو بیان‌شده بود که این آمار نادرست است، زیرا آمار واقعی خودرو باید تنها شامل خودروهایی باشد که به‌صورت کامل تولید شده‌اند.

▣ شروط واردات خودرو

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: کارکرد دوم واردات خودرو این است که سبد محصولات ناقص را کامل کنیم؛ اکنون ۳ بن‌سازه یا پلتفرم خوب درباره خودرو وجود دارد که شامل شاهین، تارا و تندر ۹۰ است. این ۳ پلتفرم خوب قیمت‌های بالایی دارند که البته قیمت تندر ۹۰ نسبت به دو مورد دیگر مناسب‌تر است، بنابراین باید یک محصول اقتصادی زیر ۱۰ هزار دلار در سبد محصولات نیز داشته باشیم.

وی افزود: بر این اساس در برنامه واردات خودرو به‌دنبال آن هستیم که عمده واردات خودرو مربوط به خودروهای کمتر از ۱۰ هزار دلار باشد.

فاطمی‌امین با بیان اینکه در میان خودروسازان معتبر اروپایی خودروسازانی وجود دارند که خودروهای با کیفیت و با قیمت زیر ۱۰ هزار دلار تولید می‌کنند، عنوان کرد: قید ما در زمینه واردات خودرو، انتقال فناوری و دانش، کیفیت مناسب و استاندارد است؛ بنابراین فرقی نمی‌کند که خودرو را از چه کشوری وارد کنیم.

▣ رونمایی از پلتفرم جدید

در ادامه منوچهر منطقی، معاون صنایع حمل‌ونقل وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز اعلام کرد: احیای جریان تولید، شفاف‌سازی عرضه و آغاز طرحی نو از اولویت‌های وزارتخانه در حوزه خودرو بوده است.

آمار تحویل خودرو در ۳ ماهه نخست سال گذشته ۱۸۱ هزار دستگاه بود که با رشد ۳۶ درصدی در ۳ ماه نخست امسال به ۲۴۶ هزار خودرو رسیده و با توجه به دستور شخص وزیر، تمام تولیدات به بازار عرضه می‌شود.

وی یادآور شد: تولید عبور مستقیم به‌شدت روی کیفیت تولیدات تاثیر مستقیم و مثبتی دارد؛ در این میان، تولید کامل شرکت سایپا رشد ۱۶۱ درصدی و تولید ایران‌خودرو رشد ۷۱۹ درصدی داشته است. راهبرد اصلی ما اصلاح روند موجود و هم‌افزایی فعالیت‌های بالادستی صنعت خودرو است.

معاون صنایع حمل‌ونقل وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: اکنون ۴ پلتفرم با ارزش در صنعت خودرو کشور وجود دارد که در دهک‌های گوناگون قابل‌توزیع هستند و یکی از بحث‌های جدی ما که حدود ۴۵ درصد از نیاز مصرفی مردم به خودرو را شامل می‌شود، توجه به پلتفرم‌های اقتصادی است. کلید تولید این پلتفرم خودرویی زده‌شده است و به‌زودی با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت رونمایی می‌شود و پلتفرمی برای تولید محصولاتی با حدود قیمتی ۶ تا ۸ هزار دلار خواهد بود.

شرکت گاز استان لرستان
روابط عمومی

آگهی فراخوان پیمانکار

نوبت اول
شماره ۱۳۴۰۶۷۲

موضوع مناقصه شماره: ۴۰۱/۱۴

شرکت گاز استان لرستان (مناقصه‌گزار) در نظر دارد تامین:

۱- گازرسانی به روستاهای خیاران، بوگلان عبدولی، گل زرد و دالاب بالا شهرستان کوهدشت

۲- اجرای ۵۳۰۰ متر شبکه پلی‌اتیلن پراکنده و۴۹۲ متر شبکه فولادی و۲۵۰انشعاب پراکنده و تعویض۶۴ عدد شیر فولادی شهرستان الیگودرز

را از طریق مناقصه عمومی (یک‌مرحله‌ای) به پیمانکار واجد صلاحیت واگذار نماید. لذا از کلیه پیمانکاران واجد صلاحیتی که تمایل به شرکت در این مناقصه را دارند، دعوت می‌گردد از تاریخ **۱۴۰۱/۰۴/۰۷** لغایت **۱۴۰۱/۰۴/۱۸** جهت شرکت در مناقصه فوق از طریق سامانه ستاد اقدام نمایند.

لازم به ذکر است کلیه مدارک خواسته شده که در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) **www.setadiran.ir**، پایگاه ملی اطلاع رسانی مناقصات کشور به آدرس **http://iets.mporg.ir** درج گردیده را تکمیل و حداکثر تا تاریخ **۱۴۰۱/۰۴/۲۹** از طریق سامانه ستاد ارسال نمایند.

(ضمنا لازم است نسخه فیزیکی اسناد ارزیابی و پاکت الف(ضمانتنامه) نیز به آدرس شرکت گاز استان لرستان ارسال گردد).

زمان بازگشائی پیشنهادات ساعت **۹:۰۰** صبح مورخ **۱۴۰۱/۰۵/۰۳** می‌باشد.

۱- عنوان و مشخصات کلی پروژه:

ردیف	عنوان پروژه	مدت پیمان	مبلغ برآورد کار حدود(ریال)	حداقل مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار
۱	گازرسانی به روستاهای خیاران، بوگلان عبدولی، گل زرد و دالاب بالا شهرستان کوهدشت	۱۵۰ روز	۱۰،۴۵۹،۵۰۶،۵۲۴ ریال	۵۳۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
۲	اجرای ۵۳۰۰متر شبکه پلی‌اتیلن پراکنده و۴۹۲ متر شبکه فولادی و ۲۵۰انشعاب پراکنده و تعویض۶۴ عدد شیر فولادی شهرستان الیگودرز	۳۶۰ روز	۱۲،۵۶۶،۵۰۲،۸۱۷ریال	۶۳۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال

۲- به این پیمان در صورت وجود اعتبار و تخصیص لازم پیش پرداخت تعلق می‌گیرد

۳- نوع و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار بصورت یکی از تضمین‌های زیر:

الف- ضمانت‌نامه بانکی ب- واریزی وجه نقد به حساب ۴۰۰۱۱۳۱۴۰۶۳۷۹۳۰۹ بنام تمرکز وجوه سپرده شرکت گاز استان لرستان

۴- محل تحویل و گشایش پیشنهادات: خرم‌آباد- میدان ۲۲ بهمن- بلوار مدیریت- شرکت گاز استان لرستان- امور قراردادها، تلفکس: ۳۳۲۰۰۶۸۳-۰۶۶

۵- پایه و رشته مورد نیاز: حداقل رتبه ۵ تاسیسات تجهیزات یا نفت و گاز (توانائی مالی،ظرفیت آزاد کاری، تخصص و سابقه کاری مرتبط)

۶- محل تامین اعتبار: سایر

۷- مدت اعتبار پیشنهادها: سه ماه می‌باشد و این مدت حداکثر برای یک بار قابل تمدید می‌باشد.

۸- شرایط شرکت‌کننده در فراخوان: داشتن شخصیت حقوقی، تجربه کافی مرتبط، توانائی تهیه و تسلیم ضمانت‌نامه، توانائی رعایت استانداردهای شرکت ملی گاز، داشتن امکانات و نیروی متخصص به اندازه کافی، رتبه‌بندی مرتبط با رعایت ظرفیت مجاز کاری، داشتن کد شناسه ملی اشخاص حقوقی و صورت‌های مالی حسابرسی شده ،بازگشایی پاکات منوط به کسب حداقل امتیاز از کمیته فنی / بازرگانی طبق اسناد ارزیابی می‌باشد.

۹- داشتن کد شناسه ملی اشخاص حقوقی و ایران کد

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۴/۰۷ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۴/۱۴

روابط عمومی شرکت گاز استان لرستان

مجمع عمومی عادی بطور فوق‌العاده

انجمن صنفی صنعتی کارفرمایی کاربری‌سازان ایران به شماره ثبت ۳۵۳-۳/۲-۳۲ و شناسه ملی ۱۴۰۰۳۸۶۵۵۳۲

برگزاری مجمع عمومی عادی بطور فوق‌العاده انجمن صنفی صنعتی کارفرمایی کاربری‌سازان ایران به شماره ثبت ۳۵۳-۳/۲-۳۲ و شناسه ملی ۱۴۰۰۳۸۶۵۵۳۲ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۰۳ ساعت ۰۹:۳۰ در محل اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران طبقه دهم، سالن میرمحمدصادقی ساختمان جدید واقع در تهران، خیابان طالقانی، نبش خیابان شهید موسوی (فرصت)، پلاک ۱۷۵ با دستور جلسات ذیل برگزار می‌گردد.

▣ موارد قابل ذکر در جلسه فوق عبارتند از:

۱- تصویب صورت‌های مالی (شامل ترازنامه و سود و زیان و جریان وجوه نقد) منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰ و ۱۴۰۰/۱۲/۲۹

۲- تعیین ورودیه و حق عضویت سالیانه اعضاء

۳- انتخاب بازرس و علی‌البدل

۴- تعیین روزنامه کثیرالانتشار

۵- سایر موارد در صلاحیت مجمع فوق‌الذکر

بیژن ذوالفقاری، دبیر و عضو هیات‌مدیره انجمن کاربری‌سازان ایران

54TH
Isfahan International Exhibition
Metallurgy, Steel, Foundry
Machinery & Related Industries
1-4 September 2022
Isfahan International Exhibition
Center,Iran
Opening Hours : 10 -18

چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی
متالورژی، فولاد، ریخته‌گری
ماشین‌آلات و صنایع وابسته

۱۰ الی ۱۳ شهریورماه ۱۴۰۱

ساعت بازدید: ۱۰ تا ۱۸
کمربندی شرق،روبروی منطقه روشن دشت
نمایشگاه بین المللی اصفهان

metallurgyonline
+989120295784
metalex@rastak-expo.com

METALEX 2022

برگزار کننده: رستاک بادویژن
تلفکس: ۷-۸۸۳۴۶۴۵۵ ۰۲۱

یادداشت

مزایا و معایب طرح شناسا

امیرحسین صیرفی
کارشناس حوزه بازار قطعات

این روزها موضوع کد شناسا برای قطعات خودرو و لوازم‌خانگی داغ است. هیات‌وزیران در جلسه ۱۳۹۵.۶.۱۷ به پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت و با همکاری ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز و نهادهای اجرایی عضو آن و به استناد اصل ۱۳۸ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و تبصره (۳) ماده (۱۳) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز -مصوب ۱۳۹۲- و اصلاحات بعدی آن، آیین‌نامه اجرایی شناسه‌های کالا و رهگیری کالا موضوع ماده یادشده را تصویب کرد. هدف از این طرح، رصد تمامی کالاها در طول زنجیره تامین است؛ یعنی دولت می‌خواهد تمام افرادی که پس از تولید یا واردات کالا تا تحویل آن به مصرف‌کننده نهایی در امر خرید، فروش، حمل و نگهداری کالا فعالیت می‌کنند را رصد کند تا مبادا کالایی به‌شکل قاچاق وارد زنجیره تجاری کشور شود.

این پروژه برای برخی کالاها اجرا شده است. اکنون نوبت به بازار قطعات یدکی خودرو رسیده که کار در حال انجام است. آیا این طرح می‌تواند در این حوزه هم موفق باشد؟ بله می‌شود اما الزاماتی دارد که باید درباره آنها کمی تامل کرد.

می‌خواهم درباره معایب و مزایای این طرح بدون هیچ‌گونه قضاوتی بگویم؛ نخست اینکه این طرح کالا را پس از ورود به زنجیره تجاری کشور رهگیری خواهد کرد و باعث این نمی‌شود کالای قاچاق اساسا وارد این زنجیره نشود. به‌عبارتی عملکرد پیشگیرانه ندارد، بلکه مبارزه‌محور است. طرح‌هایی از جنس مبارزه معمولا نشان داده‌اند که نه‌تنها موفق نبوده‌اند، بلکه هزینه‌های مالی و حیثیتی برای افرادی که اصولا قاچاقچی نیستند اما برای امرارمعاش در طول این زنجیره مجبور به دادوستد هستند، ایجاد می‌کند.

دوم اینکه با یک حساب سرانگشتی از حدود ۲۲ میلیون خودرو و اینکه برای هر خودرو به صورت خیلی کم‌بینانه ۱۰۰ کالا در بازار وجود داشته باشد (این عدد در واقعیت خیلی بیشتر است، چون تجار برای امنیت روند عرضه معمولا نرخ انبارش بالایی دارند) این طرح با جمعیت کالایی ۲ میلیارد و ۲۰۰ میلیون قطعه برای رهگیری در یک سال تجاری مواجه است. بماند که چه تعداد کالاهایی درحال‌حاضر در انبارها موجود است و چه تعدادی در سال‌های بعد از اجرایی شدن این طرح به حوزه نظارت این طرح وارد می‌شود. آیا زیرساخت سخت و نرم تولید، ذخیره، پالایش، آمایش و تحلیل ده‌ها و بلکه صدها میلیارد رمزینه و سایر اطلاعات مرتبط با آن فراهم شده است؟

سوم اینکه بعد از اجرای این طرح با چه نیروی انسانی می‌توان این حجم کالا را رصد کرد؟ به‌جز اینکه به‌صورت اتفاقی چند مورد کشف قاچاق کنیم و گزارش‌هایی رسانه‌ای برای موفقیت پروژه بسازیم؟ چه مقدار هزینه مالی و زمانی بابت نظارت بر این کالاها پس از اجرای این طرح باید بشود تا متضمن پایداری و اثرگذاری آن باشد؟

چهارم اینکه ماهیت قطعات یدکی این است که نمی‌توان تاریخی برای زمان تقاضای مصرف آنها متصور شد؟ ما خودروهایی در ناوگان کشور داریم که عمر آنها بیش از ۴۰ سال است و هنوز در بازار برای آنها قطعه تولید و تامین می‌شود. قطعات یدکی دست دوم و کارکرده اکنون بازارشان رونق گرفته و آنها هم قاچاق می‌شوند. آیا برای این‌گونه کالاها هم چاره‌ای اندیشیده شده است؟

اما اگر این طرح به اجرا کامل برسد چه مزایایی خواهد داشت:

نخست اینکه این بازار بسیار بزرگ (افزون بر ۱۲ میلیارد دلار) قابل اندازه‌گیری و مدیریت شده و از اتلاف سرمایه‌گذاری همزمان بیش از نیاز چند تاجر یا تولیدکننده برای یک کالایی که ظرفیت مصرف مشخص و محدودی دارد، جلوگیری کرده و به‌تبع آن منابع مالی کشور به هدر نخواهند رفت.

دوم اینکه، رقابت‌ها در سطح عرضه عادلانه‌تر خواهد شد؛ یعنی هزینه‌های تولید یا واردات برای همه تامین‌کنندگان تقریبا به یک اندازه می‌شود و رقابت بر نحوه مدیریت کسب‌وکارها متمرکز شده و این خود باعث افزایش بهره‌وری بنگاه‌ها می‌شود و مزایای فراوان دیگر.

اما نکته اساسی این است که این طرح با این بزرگی و پیچیدگی بدون مشارکت فعالان این حوزه به هیچ عنوان میسر نخواهد شد، چراکه اجرای این طرح برای آنها هزینه‌های زیادی خواهد داشت بدون آنکه هیچ مشوقی از طرف مجریان طرح برای آنها در نظر گرفته شده باشد؛ به‌ویژه کسانی که زودتر به اجرای این طرح در کسب‌وکار خود اقدام کنند مزیت قیمت تمام‌شده کالای خود را نسبت‌به کسانی که هنوز از طریق قاچاق تامین قطعه می‌کنند از دست خواهند داد و عملا کسب‌وکارشان زمین خواهد خورد. اجرای هوشمندانه این طرح چالش بزرگی پیش‌روی فعالان این حوزه خواهد بود.

تشکیل ۳ کارگروه برای نوسازی ناوگان حمل‌ونقل

نایب‌رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه هزینه حمل‌ونقل در کشور همسایه ۳۵ درصد کمتر از ایران است، گفت: باید نیازهای حوزه حمل‌ونقل به‌ویژه در بخش جاده‌ای در برنامه هفتم توسعه شناسایی شود که برای پیش‌بینی راهکارهای مناسب این بخش کارگروه‌هایی تشکیل و پیشنهادات تخصصی احصا و معرفی می‌شوند. شهباز حسن‌پوربیگلری در گفت‌وگو با خانه ملت با بیان اینکه به‌دنبال این هستیم که صنعت حمل‌ونقل به‌عنوان یکی از پیشران‌های اقتصادی کشور تعریف شود و موردحمایت جدی مجلس و دولت قرار گیرد، گفت: باید در برنامه هفتم توسعه اقدامات لازم برای نوسازی حوزه حمل‌ونقل جاده‌ای و از رده خارج شدن خودروهای فرسوده مشخص شود، چراکه فرسودگی ناوگان موجب کندی سرعت و بالابودن هزینه‌ها و هدررفتن سرمایه‌ها مانند حامل‌های انرژی می‌شود. وی با بیان اینکه بیش از ۵۰ هزار نفر در صف برای دریافت خودرو سنگین هستند، اضافه کرد: قرار است ۳ کارگروه از جمله کارگروه مربوط به خودروسازان، نظام بانکی و صنعت لیزینگ تشکیل شود و وضعیت بررسی شود تا اقدامات موردنیاز برای نوسازی حمل‌ونقل جاده‌ای در برنامه هفتم توسعه و قانون بودجه سال ۱۴۰۲ مشخص شود. او گفت: بدهی دولت به خودروسازان بابت بهینه‌سازی مصرف موجب بدبینی خودروسازان شده؛ بنابراین دولت باید به تعهدات خود عمل کند. حسن‌پور با بیان اینکه استفاده از ظرفیت صندوق توسعه ملی به‌منظور نوسازی ناوگان حمل‌ونقل یکی از پیشنهادات مطرح‌شده در جلسه بود، ادامه داد: خودروهایی سنگین وارداتی باید از شرکت‌های معتبری وارد شوند و خدمات پس از فروش آنها کامل در ایران ارائه شود.

تولید سالانه ۳ میلیون خودرو محقق می‌شود؟

گپ بزرگ حرف تا عمل

خرید قطعات هم مانند فروش خودرو یکپارچه شود

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

خودروسازی از دهه ۴۰ در ایران آغاز شد که فرازوفرودهایی زیادی داشته و گفته می‌شود که دهه ۸۰، دوران طلایی این صنعت است. دوران طلایی به لحاظ تیراژ که سبب شکل‌گیری شرکت‌های لیزینگ شد. خودروسازان از طریق این شرکت‌ها به خریداران امتیازات ویژه‌ای می‌دادند تا محصولاتشان به‌فروش برسد. در این دوره، مدل‌های مونتاژی تقریبا بروزرسانی می‌شد اما خبری از طراحی پلتفرم نبود. این روند ادامه پیدا کرد تا دهه ۹۰ که صنعتگران با دو دوره تحریمی متوالی و تنفس تقریبا ۲ ساله روبه‌رو شدند. محدودیت‌های بین‌المللی که از قبل پیش‌بینی و برای آن برنامه‌ریزی نشده بود، تنها امتیاز صنعت خودرو را نقش بر آب کرد و از سال ۹۷ به این سو، شرکت‌های خودروساز با تیراژ تولید زیر یک میلیون خودرو (و البته بخشی ناقص) و کمک‌های بسیار دولتی، حیات خود را تداوم بخشیدند. در بهترین وضعیت و اوج خودروسازی، تیراژ تولید به حدود ۱.۵ خودرو رسید اما امروز خیلی عقب‌تر از آن بوده و هدف خیزش برای تولید سالانه ۳ میلیون خودرو است. اگر این ظرفیت در صنعت خودرو وجود دارد، چرا تا امروز عملیاتی نشده است؟

عکس: صمت

حال که وزارت صنعت، معدن و تجارت با سامانه فروش یکپارچه به‌دنبال ساماندهی وضعیت موجود و توزیع خودرو است، باید در حوزه خرید و تامین قطعات هم ورود کرده و آن را در سیستمی یکپارچه مدیریت کند، زیرا رانتی که در صنعت خودرو وجود دارد، بیشتر در خرید است تا فروش

نقشی بر آب یا تحقق طرح‌ها؟

وزیر صنعت، معدن و تجارت عنوان کرده ظرفیت تولید صنعت خودرو کشور سالانه ۳ میلیون خودرو است؛ عددی که در سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ برای صنعت خودرو تدوین شده بود. براساس این سند قرار بود ۲ میلیون خودرو برای بازار داخل باشد و یک میلیون باقیمانده صادر شود.

تیراژ تولید ۳ سال اخیر حاکی از این است که از اهداف تعیین‌شده بسیار عقب هستیم و حتی تولیدات داخل نتوانسته پاسخگوی نیمی از نیاز بازار داخل باشد.

این امر شکاف عرضه و تقاضا را به گپی بزرگ و در بازار، خودرو را به محصولی سرمایه‌ای تبدیل کرده و در جامعه قانون هوای پاک را با انباشت فرسوده‌ها زیرسوال برده است.

براساس سخنان سیدرضا فاطمی‌امین، ظرفیت تولید خودرو شرکت‌های خودروساز فعال داخلی تیراژ سالانه ۳ میلیون خودرو است و با افزودن یک شیفت می‌توان به این عدد رسید. با این همه، برخی معتقدند حتی تحقق این امر برای افق ۱۴۰۴ نیز دور از انتظار به نظر می‌رسد.

افزایش هزینه‌ها

علی‌اکبر جوانروح از فعالان صنعت خودرو درباره تولید سالانه ۳ میلیون خودرو با افزودن یک شیفت کاری به شرکت‌های خودروساز، به صمت گفت: افزودن یک شیفت کاری به این سادگی قابل انجام نیست. برای سرویس و خدمات از ۲۴ ساعت شبانه‌روز باید ۴ ساعت دستگاه‌ها و ماشین‌آلات خاموش باشند. به این ترتیب، ظرفیت مفید فعالیت تجهیزات ۲۰ ساعت است.

وی افزود: برای افزایش تیراژ، نخست باید نیروی انسانی جدید در حوزه کارگری اضافه شود. در ادامه هزینه شیفت اضافه بین ۱۰ تا ۲۰ درصد به دستمزدها اضافه می‌کند یا اینکه ۴۰ درصد اضافه کار برای شیفت شب باید در نظر گرفت. این تغییرات هزینه‌های تولید را چه در شرکت‌های خودروسازی و چه قطعه‌سازی افزایش می‌دهد.او یادآور شد: هنگامی که شرکت‌های خودروساز در حال زیان هستند (البته این موضوع را من تایید یا رد نمی‌کنم و رسیدگی به این موضوع بر عهده نهادهای ذی‌ربط است.) هر چه تولید افزایش پیدا کند، انباشت این زیان نیز بیشتر خواهد شد.

این فعال صنعت خودرو ادامه داد: در حوزه زیانده شدن خودروسازی‌ها معتقدم این امر ناشی از هزینه تمام‌شده نبوده و می‌توان آن را نشتی در صنعت خودرو دانست. به این معنی که هزینه‌ها در بخش‌هایی در حال هدررفت است و سود خودروسازی فقط به جیب برخی افراد می‌رود. این موضوع‌ها نیاز به حسابرسی دارد و تا امروز هیچ مسئولی به‌دنبال رسیدگی به این موضوع نبوده است.

▣ نقدینگی و پایه پولی کشور

این فعال صنعت خودرو در پاسخ به این پرسش که مانع اصلی عدم‌تحقق تولید ۳ میلیون خودرو در سال چیست، گفت: یک مسئله، زیانده بودن شرکت‌های خودروساز است و دومین موضوع، به ظرفیت صنعت قطعه کشور برمی‌گردد. اگر ریشه‌یابی شود تمام دلایل به ارزش پایه پولی کشور برمی‌گردد و چالش اصلی در این بخش خودنمایی می‌کند. در شرایطی که ارزش پایه پولی کشور کاهش یافته با تغییر در روند تولید، در اصل قیمت تمام‌شده کالا کمتر نشده و با توجه به ارزش ریال برای تحقق تولید موردنظر، نقدینگی بیشتری موردنیاز است. وقتی ارزش کالایی ۴ سال قبل، هزار دلار بوده با کاهش ارزش پایه پول ملی، ارزش آن کالا امروز ۳۰ برابر شده است. در حال‌حاضر تامین این نقدینگی در توان خودروسازی و قطعه‌سازی کشور نیست.

وی تصریح کرد: وقتی نقدینگی نداریم، هزینه جابه‌جایی پول بالا رفته و گردش پول دچار مشکل می‌شود. در حال‌حاضر یکی از مشکلات عمده، نبود نقدینگی است و قطعه‌سازان فعال در زنجیره تامین نمی‌توانند آن را تامین کنند. سایر قطعه‌سازان هم به بازی گرفته نمی‌شوند، زیرا مافیا این اجازه را می‌دهد.

او گفت: بیش از ۸۵ درصد قطعات موردنیاز تولید فقط از سوی ۲۰ درصد قطعه‌سازان و ۱۵ درصد باقیمانده از سوی ۲۰۰ تا ۳۰۰ قطعه‌ساز دیگر، تامین می‌شوند.

▣ پیشنهاد خرید یکپارچه

جوانروح در این زمینه پیشنهادی ارائه داد و گفت: اگر وزارت صنعت، معدن و تجارت بخش تولید را هم مانند فروش، یکپارچه کند، با توجه به آنچه در سامانه فروش یکپارچه اتفاق افتاد، شاید بتوان به هدف تولید ۳ میلیون خودرو در سال هم دست پیدا کرد. وی افزود: به این ترتیب، با شفاف شدن فرآیند توزیع و فروش، روند تولید از زنجیره تامین تا خودروسازی شفاف شده و در این زمان دیگر خودروساز زیانده نخواهد بود.

این فعال صنعت خودرو ادامه داد: با انتخاب یک شرکت بازرسی ثالث برای کنترل کیفیت قطعات که در صنعت قطعه و خودرو ذی‌نفع نباشد، می‌توان مسئله کیفیت محصولات را نیز پیگیری کرد. اما با سیستم فعلی تحقق چنین امری دور از انتظار است، چراکه اگر شدنی بود باید تا امروز محقق می‌شد.

جوانروح یادآور شد: امروز بسیاری از شرکت‌های خودروساز در اصل مونتاژکننده انواع مدل‌های چینی هستند. برخی نیز خودرو رنگ‌شده را وارد می‌کنند و در داخل قطعات را روی هم سوار کرده و محصول به‌نام ساخت داخل و با قیمت بالا به بازار عرضه می‌شود. به علاوه اینکه در فرآیند توزیع و خرید از برخی متقاضیان قادر به خرید خودروها نیستند اما در قرعه‌کشی شرکت می‌کنند و برنده هم می‌شوند. در صورتی که نیازی به خودرو ندارند و در ادامه سهمیه یا امتیاز خود را در بازار به فروش می‌رسانند. امروز برخی برندگان قرعه‌کشی حواله خود را به مبلغ ۱۰۰ هزار تومان در بازار معامله می‌کنند.

او تاکید کرد: حال که وزارت صنعت، معدن و تجارت با سامانه فروش یکپارچه به‌دنبال ساماندهی وضعیت موجود و توزیع خودرو است، این وزارتخانه باید در حوزه خرید و تامین قطعات هم ورود کرده و آن را در سیستمی یکپارچه مدیریت کند، زیرا رانتی که در صنعت خودرو وجود دارد، بیشتر در خرید است تا فروش.؛ بنابراین زیانی که خودروسازی از آن نام می‌برد در واقع کاذب است، چراکه تعدادی از قطعات از برخی تامین‌کنندگان با قیمت بالا و نامتعارف خریداری می‌شوند.

علی‌اکبر جوانروح: بیش از ۸۵ درصد قطعات موردنیاز صنعت خودرو فقط از سوی ۲۰ درصد قطعه‌سازان و ۱۵ درصد باقیمانده از سوی ۲۰۰ تا ۳۰۰ قطعه‌ساز دیگر تامین می‌شوند

ضرورت هم‌افزایی در زنجیره تولید

در حالی که در سال‌های اخیر، تیراژ تولید خودرو به نیم و دوسوم رسید و بخشی هم به‌عنوان خودرو ناقص در آمار تولید لحاظ می‌شد، صحبت از تولید سالانه ۳ میلیون خودرو در کشور است. برخی فعالان صنعت خودرو معتقدند این ظرفیت در قطعه‌سازی کشور فراهم نیست ضمن اینکه با ادعای زیانده بودن خودروسازی‌ها، افزایش تیراژ زیان انباشته را بیشتر می‌کند. اگرچه برخی صنعتگران اظهار می‌کنند با افزایش تیراژ تولید، هزینه سربار کاهش پیدا می‌کند اما بعضی دیگر معتقدند در شرایط فعلی که هدررفت پول، نه در هزینه‌های سربار که در سایر بخش‌هاست، هرقدر تولید افزایش یابد، زیان انباشته بیشتر می‌شود.

در ادامه فضل‌اله جمالو، کارشناس صنعت خودرو درباره ظرفیت تولید و توان اجرای آن به صمت گفت: به‌طور قطع، ظرفیت تولید بیش از آمار موجود است. افزایش ظرفیت مونتاژ خودرو خیلی پیچیده نیست اما منوط‌به این است که قطعات موردنیاز از داخل یا خارج تامین شود. ضمن اینکه به یک‌باره ممکن نیست؛ اینکه امروز تصمیم بگیریم و در ۳ یا ۴ ماه آینده محقق شود. بنابراین با وجود داشتن ظرفیت مونتاژ در خودروسازی باید قطعه‌سازی هم مجهز و آماده این تیراژ باشد.

وی افزود: تحقق این هدف، برنامه‌ریزی طولانی می‌طلبد و نیازمند کار هماهنگ و شبانه‌روزی بین خودروسازان و تامین‌کنندگان قطعات است تا تیراژ ۳ میلیون خودرو در سال محقق شود.

او ادامه داد: برای رسیدن به این تیراژ، مقدماتی نیاز است تا پیوستاری در زنجیره تولید ایجاد شود. به هر حال، با نیروی کار فعلی نمی‌توان به زنجیره تامین ۵ برابری رسید علاوه‌بر اینکه ماشین‌آلات باید اضافه شود یا تجهیزاتی که استفاده نمی‌شوند، اورهال شوند. ضرورت دارد با فرآیندی علمی برنامه‌ها را دنبال کنیم..

▣ آسانسوری نمی‌توان حرکت کرد

در چند سال اخیر با پدیده جدید، خودروهای ناقص روبه‌رو بوده‌ایم. عموما در پیگیری‌ها اعلام می‌شد که قطعات الکتریکی و الکترونیکی خارجی تامین نمی‌شود. تحریم و افزایش بازار مصرف چیپست‌ها، تامین را با مشکلاتی همراه کرده بود. آیا برای افزایش تیراژ تولید، برنامه‌ای برای تامین تمام قطعات داخلی و خارجی تدوین شده است؟

جمالو دراین‌باره توضیح داد: موضوع این است که برای هر تغییر باید کار کارشناسی انجام شود. آیا وزارت صنعت، معدن و تجارت برای رسیدن به تیراژ تولید ۳ میلیون خودرو، برنامه خاصی دارد یا پیش‌نیازهای آن را فراهم کرده است؟ اغلب علل تجاری نشدن خودروها به سیاست‌های غیرتولیدی در شرکت‌های خودروسازی برمی‌گشت تا با هماهنگی با بازار قیمت‌ها را افزایش دهند. از سوی دیگر، تامین‌کننده قطعات خارجی هم ظرفیت مشخصی دارند و برای سفارش کار بیشتر باید از قبل اعلام شود، آسانسوری نمی‌توان حرکت کرد و تنها با شیب ملایم می‌توان این آمادگی را در زنجیره تامین به‌وجود آورد.

این کارشناس صنعت خودرو افزود: حتی خودروساز هم برای مونتاژ بیشتر باید تجهیزات خود را وسیع و به‌روز کند و نیروی انسانی باید بر مبنای جدید بسیج شوند اما اگر با ظرفیت فعلی بتوانیم ۳ میلیون خودرو تولید کنیم، یک معجزه در صنعت خودرو رخ داده است.

فضل‌اله جمالو: تولید ۳ میلیون خودرو در سال، نیازمند کار هماهنگ و شبانه‌روزی خودروسازان و تامین‌کنندگان قطعات است

سخن پایانی

بنابر این گزارش، موانع افزایش تیراژ، عواملی در داخل و خارج بوده و باید دید مونتاژکاران داخلی چقدر آمادگی تامین ماشین‌آلات و قطعات موردنیاز برای تحقق این هدف را دارند. برخی فعالان صنعت خودرو به رانت‌های موجود در زنجیره تامین خودروساز اشاره دارند که اجازه ورود سایر قطعه‌سازان را نمی‌دهند. به نظر می‌رسد پیش از افزایش تیراژ تولید باید ساختار صنعت خودرو متحول شود تا رانت‌های موجود که تولید را به محلی برای بازی قیمتی خود بدل کرده‌اند، حذف شوند. وقتی روند تولید اصلاح شود، به‌طور خودکار بسیاری از تغییرات رخ می‌دهد.

محدودیت انرژی به افت تولید می‌رسد

خطر در کمین فولادسازان را جدی بگیرید

اخذ حقوق بر ابر از معادن نابرابر

نگاهی به پیشنهادات صاحب‌نظران برای جایگزینی نفت با معدن

مشورت با متخصصان رمز موفقیت است

گفته می‌شود میزان ذخایر شناخته‌شده معدنی کشور افزون بر ۶۰ میلیارد تن است اما این بخش نقش پررنگی در تولید ناخالص ملی ندارد. یکی از عوامل مهم این نقصان، تعداد بالای معادن تعطیل یا نیمه‌تعطیل در کشور است که به‌دلایلی چون کمبود نقدینگی، فرسودگی ماشین‌آلات، فقدان زیرساخت‌ها و سودآور نبودن دچار رکود شده‌اند.

با این اوصاف بدیهی است دستیابی به هدف جایگزینی معدن به‌جای نفت کار آسانی نخواهد بود.

در این گزارش پیشنهادات دو صاحب‌نظر معدنی را مرور می‌کنیم که نشان‌دهنده دیدگاه‌های مختلف و گاه متضاد برای دستیابی به این هدف واحد است.

عکس: آیدا فریدی

پنجره واحد سبب می‌شود ارتباط فقط با وزارت صنعت، معدن و تجارت برقرار شود و سایر سازمان‌ها می‌توانند مجوزها را به وزارتخانه ارائه دهند

جایگاه صنعت معدن ایران در جهان

بهرام شکوری گفت ایران از نظر منابع و ذخایر جزو کشورهای ثروتمند جهان است و در جای جای آن منابع و ذخایر فراوانی نهفته است، اما در کشور ما تنها ۱۲ معدن در کلاس جهانی کشف شده که این امر نشان می‌دهد با انجام اکتشافات اساسی می‌توان ذخایر کشور را افزایش داد و در رده‌بندی جهانی رتبه بهتری کسب کرد؛ از همین رو باید بودجه کافی در اختیار سازمان زمین‌شناسی قرار گیرد تا با تولید اطلاعات پایه، بتواند آن را به‌صورت آزاد در اختیار فعالان اقتصادی قرار دهد.

وی افزود: باید با مشارکت فعالان حوزه اکتشاف ذخایر بیشتری را به ذخایر موجود اضافه کنیم.

شکوری به صنایع‌پرس گفت: باید به‌تناسب ذخایر کشور، میزان استخراج مواد معدنی را افزایش دهیم و آنها را در چرخه تولید به‌کار گیریم تا محصولاتی با ارزش افزوده بالاتر تولید کنیم. وی معتقد است اگر این اتفاق رخ دهد کشور ظرفیت لازم را دارد که در افق ۱۴۰۴ درآمدهای معدنی خود را جایگزین درآمدهای نفتی کند.

▣ یک وزیر و هزار سودا

وی گفت: با ۳ سرفصل مهمی که برای وزارتخانه مهم صنعت، معدن و تجارت تعریف شده، طبیعی است که به بخش معدن اهمیت لازم داده نمی‌شود، زیرا یک وزیر نمی‌تواند به نیازهای این ۳ حوزه رسیدگی کند؛ بنابراین معدن جزو بخش‌هایی است که مغفول مانده و اهمیت جدی به آن داده نمی‌شود.

▣ ضرورت احیای شوراهای سیاست‌گذاری

رئیس انجمن مس در ادامه گفت: احیای شوراهای سیاست‌گذاری یا به‌عبارتی مشورت گرفتن از فعالان بخش خصوصی و تشکل‌های تخصصی صنفی در سیاست‌گذاری‌ها می‌تواند موثر واقع شود، اما متاسفانه کمترین مشورت هم از فعالان بخش خصوصی گرفته نمی‌شود. وی افزود: اگر شوراهای سیاست‌گذاری احیا شود، دبیر انجمن‌های صنفی بخش مربوطه در این شوراها حضور پیدا می‌کنند و سیاست گذاری‌های مناسب را در حوزه مربوطه و زنجیره آن انجام می‌دهند که مطمئنا این نوع سیاست‌گذاری‌ها، می‌تواند باعث توسعه بخش‌های مختلف حوزه معدن شود و با تقویت آن نیز می‌توان چشم‌انداز روشنی برای این بخش متصور شد. شکوری در ادامه با بیان اینکه نباید قیمت‌گذاری دستوری باشد، افزود: اگر به‌دنبال یک انقلاب معدنی در کشور و جایگزینی معدن و صنایع معدنی به‌جای نفت هستیم، باید به توسعه این بخش کمک کنیم و وزارت صنعت، معدن و تجارت که متولی این بخش است، در خود اصلاحاتی را انجام دهد.

▣ مزایای پنجره واحد در صنعت معدن

عضو کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی اظهار کرد: زمانی که افراد به‌طور مستقیم با کارشناس ارتباط برقرار کنند و شفافیت وجود نداشته باشد، در همه زمینه‌ها -از جمله منابع طبیعی، محیط زیست، میراث فرهنگی- احتمال فساد بالا می‌رود. وی افزود: پنجره واحد سبب می‌شود ارتباط فقط با وزارت صنعت، معدن و تجارت برقرار شود و سایر سازمان‌ها می‌توانند مجوزها را به وزارت صنعت، معدن و تجارت ارائه دهند و وزارتخانه مجوز نهایی را ارائه دهد. به این ترتیب فعالان معدنی -که باید برای دریافت پروانه اکتشاف کفش آهنی به پا کنند تا بتوانند تمام مجوزهای مورد نیاز را بگیرند- به‌راحتی و سهولت می‌توانند کار خود را پیش ببرند.

جایگزینی درآمد معادن به‌جای نفت

مصطفی طاهری، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس هم چندی پیش با اشاره به ضرورت جایگزینی نفت با معدن گفت: یکی از اصلی‌ترین مشکلات کشور بحث درآمدها است. ما همیشه به فکر هزینه‌ها بودیم؛ اینکه چرا تورم داریم، چرا حقوق‌ها کم است، چرا با کمبود بودجه مواجه شده‌ایم و امثال آن. گرچه مطالبات و مواردی از این دست حائز اهمیت است، اما واقعا به درآمدهای کشور فکر می‌کنیم؟

وی با تاکید بر اینکه نباید درآمدهای نفتی و منابعی که از زمین استخراج شده را صرف هزینه‌های جاری کشور کنیم به ایسنا گفت: منابع باید سرمایه‌گذاری شوند تا بتوانیم پایداری ایجاد کنیم و این نکته باید مورد توجه همه تصمیم‌گیرندگان قرار گیرد. مشورت با اندیشمندان، نخبگان و متخصصان هر حوزه، رمز موفقیت در امور مهم و حیاتی کشور خواهد بود.

▣ حقوق دولتی و کم و کاستی‌های آن

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه حدود ۱۲ هزار معدن فعال در کشور داریم، اظهار کرد: محاسبه حقوق دولتی به ۳ عامل، تناژ، عیار و نرخ بستگی دارد.

وی افزود: این حقوق باتوجه به فرمول پروانه، خوداظهاری و نظر کارشناسان ادارات و سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت شهرستان‌ها و استان‌ها حساب می‌شود، اما در سال‌های گذشته به‌دلیل نقص قوانین از این موضوع غفلت شده و همین موضوع از لحاظ درآمدی آسیب جدی به کشور وارد کرده است.

طاهری گفت: با ریشه‌یابی علت افزایش معوقات حقوق دولتی در چند سال اخیر به نقص قانون در این زمینه پی بردیم. مشکل از جایی ناشی می‌شود که به معوقات به ازای هر ماه یک درصد (سالانه ۱۲ درصد) جریمه تعلق می‌گیرد که این عدد از هر بهره وام و تورمی پایین‌تر است و همین موضوع انگیزه‌ای برای معدنکاران شده تا حقوق دولتی خود را پرداخت نکنند.

نماینده مردم زنجان و طارم در مجلس سیزدهم با تاکید بر اینکه معادن سطح کشور از بزرگ‌ترین ظرفیت‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری محسوب می‌شوند، گفت: باتوجه به سخنان رهبر معظم انقلاب و تاکید ایشان بر اینکه معادن باید جایگزین نفت شود، پیش‌بینی می‌کنیم حقوق دولتی معادن در سال آینده به بیش از ۱۰۰ میلیارد تومان برسد.

طاهری در بخش دیگری از گفت‌وگو با اشاره به تنظیم طرح اخذ مالیات بر عایدی سرمایه در مجلس، تصریح کرد: عدم حکمرانی سامانه‌ای و داده‌ها، یکی دیگر از مشکلات حاکم بر کشور است، چراکه داده‌های درستی در دسترس نیست.

سخن پایانی

در شرایطی که تحریم‌ها عرصه را برای فعالیت اقتصادی کشور تنگ کرده، طبیعتا تغییر و تحول در حوزه معدن و صنایع معدنی هم به دشواری امکان‌پذیر خواهد شد، اما شاید در این شرایط بتوان با تجمیع نظرات و پیشنهادات گوناگون میان‌بری برای تحقق این هدف یافت و برای رسیدن به آن برنامه‌ریزی کرد.

آگهی تجدید مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای
شماره: ۵۲۴۳۵۳۰۱
نوبت اول

شرکت فولاد خوزستان «سهامی عام»

مناقصه‌گزار: شرکت فولاد خوزستان
شرح مناقصه: فعالیت‌های ساختمانی حمل در سایت مواد فولادسازی
نوع مناقصه: عمومی یک‌مرحله‌ای
مدت زمان: ۱۲ماه
مهلت اعلام آمادگی: تا پایان وقت اداری روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۲۰ (با ارسال ایمیل به نشانی زیر)
داوطلبان شرکت در مناقصه با مراجعه به وبسایت pim.ksc.ir ضمن ثبت‌نام و درج کلیه اطلاعات عمومی و تکمیلی خود، مستندات و مدارک لازم خود را پیوست نمایند.
دریافت اسناد مناقصه (پس از تائید کمیته ارزیابی تامین‌کنندگان) از تاریخ ۱۴۰۱/۰۴/۲۱ به مدت دو روز در قبال واریز مبلغ ۵۰۰،۰۰۰ ریال (غیر قابل استرداد) به‌صورت آنلاین از طریق آدرس pim.ksc.ir (پس از ورود به سیستم با نام کاربری و رمز عبور / منوی مناقصات / عملیات / خرید اسناد تخصصی)
دریافت الکترونیک فایل اسناد تخصصی مناقصه از طریق آدرس pim.ksc.ir (پس از ورود به سیستم با نام کاربری و رمز عبور / منوی مناقصات / عملیات / اسناد تخصصی)
تاریخ تحویل پیشنهادات: روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۲۲
تاریخ گشایش پاکات پیشنهاد قیمت / فنی: روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۲۳
مبلغ تضمین شرکت درمناقصه: ۲،۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
نوع تضمین: ۱) ضمانتنامه معتبر بانکی ۲) چک تضمینی و یا واریز مبلغ در وجه شرکت فولاد خوزستان ۳) انجام بلوکه مالی از مطالبات شرکت‌کننده نزد فولاد خوزستان
نشانی شرکت: اهواز - کیلومتر ۱۰ جاده‌اهواز بندر امام، شرکت فولاد خوزستان
مدیریت: خرید خدمات و قراردادها
ایمیل: AH.FAZELI@KSC.IR
تلفن: ۰۶۱-۳۲۱۳-۶۴۶۴
روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۴/۰۷ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۴/۱۱

آگهی مزایده عمومی
فروش ۱۲ هزار تن سنگ آهن دانه‌بندی معدن سنگ آهن اسفندار
شرکت راهبران فولاد اصفهان در نظر دارد مزایده عمومی فروش ۱۲ هزار تن سنگ‌آهن دانه‌بندی معدن سنگ‌آهن اسفندار را با شرایط مندرج در اسناد و تضمین شرکت در مزایده به مبلغ ۶،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال (شش میلیارد ریال) چک بانکی یا ضمانتنامه بانکی برگزار نماید. تاریخ انتشار مزایده در سایت شرکت مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۰۷ و مهلت زمان ارائه پیشنهادات حداکثر تا ساعت ۱۶ مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۱۳ می‌باشد.
علاقمندان شرکت در مزایده می‌توانند جهت دریافت اسناد با شماره‌های ۰۳۱-۳۶۲۴۰۸۳۵ دپارتمان بازرگانی شرکت راهبران فولاد اصفهان تماس حاصل و یا به آدرس اینترنتی www.raahbaran.com بخش مزایدات مراجعه نمایند.
دپارتمان بازرگانی شرکت راهبران فولاد اصفهان

آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق‌العاده
شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) به شماره ثبت ۴۰۹ سیرجان شناسه ملی ۱۰۸۶۰۵۱۵۰۵۰
بدینوسیله به اطلاع کلیه سهامداران محترم می‌رساند جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت راس ساعت ۱۲ روز شنبه ۱۴۰۱/۴/۱۸ در محل سالن غدیر مرکز همایش‌های وزارت کشور واقع در تهران میدان جهاد، ابتدای بزرگراه شهید گمنام، نبش کوچه پنجم درب ورودی پنج برگزار می‌گردد.
دستور جلسه:
۱- اصلاح ماده ۱۹ اساسنامه براساس ابلاغ شماره ۱۲۲/۱۰۱۹۰۱ سازمان بورس و اوراق بهادار.
۲- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی فوق‌العاده می‌باشد.
نحوه دریافت برگه حضور در جلسه:
به استناد ابلاغیه شماره ۱۲۱/۱۶۶۵۴۷ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۰۴ سازمان بورس و اوراق بهادار حضور سهامداران در مجمع به شرط رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی جدید و ارائه کارت واکسن امکان‌پذیر خواهد بود. با عنایت به ابلاغیه فوق سایر سهامداران در صورت عدم حضور می‌توانند از طریق پیوند اینترنتی http://tv.geg.ir در جریان رویدادهای مجمع قرار گیرند.
برگ ورود به جلسه در روز برگزاری مجمع با ارائه کارت ملی برای اشخاص حقیقی، وکالتنامه رسمی برای نمایندگان سهامداران و همچنین معرفی‌نامه کتبی برای نمایندگان اشخاص حقوقی به همراه کارت ملی شخص معرفی شده در محل برگزاری مجمع صادر می‌گردد.
هیات‌مدیره شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام)

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه
شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) به شماره ثبت ۴۰۹ سیرجان شناسه ملی ۱۰۸۶۰۵۱۵۰۵۰
بدینوسیله به اطلاع کلیه سهامداران محترم می‌رساند جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۴۰۰ راس ساعت ۱۰ صبح روز شنبه ۱۴۰۱/۴/۱۸ در محل سالن غدیر مرکز همایش‌های وزارت کشور واقع در تهران میدان جهاد، ابتدای بزرگراه شهید گمنام، نبش کوچه پنجم درب ورودی پنج برگزار می‌گردد.
دستور جلسه:
۱- استماع گزارش فعالیت هیات‌مدیره در خصوص عملکرد سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹
۲- استماع گزارش حسابرس و بازرس قانونی در خصوص عملکرد سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹
۳- بررسی و تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت و تصمیم‌گیری برای تقسیم سود سهام سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹
۴- انتخاب حسابرس و بازرس قانونی شرکت برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹
۵- تعیین روزنامه کثیرالانتشار جهت درج آگهی‌های رسمی
۶- تعیین حق حضور اعضاء غیرموظف هیات‌مدیره در سال ۱۴۰۱
۷- تعیین پاداش هیات‌مدیره برای عملکرد سال مالی ۱۴۰۰
۸- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی سالیانه باشد.
نحوه دریافت برگه حضور در جلسه:
به استناد ابلاغیه شماره ۱۲۱/۱۶۶۵۴۷ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۰۴ سازمان بورس و اوراق بهادار حضور سهامداران در مجمع به شرط رعایت شیوه نامه‌های بهداشتی جدید و ارائه کارت واکسن امکان‌پذیر خواهد بود. با عنایت به ابلاغیه فوق سایر سهامداران در صورت عدم حضور می‌توانند از طریق پیوند اینترنتی http://tv.geg.ir در جریان رویدادهای مجمع قرار گیرند.
برگ ورود به جلسه در روز برگزاری مجمع با ارائه کارت ملی برای اشخاص حقیقی، وکالتنامه رسمی برای نمایندگان سهامداران و همچنین معرفی‌نامه کتبی برای نمایندگان اشخاص حقوقی به همراه کارت ملی شخص معرفی شده در محل برگزاری مجمع صادر می‌گردد.
هیات‌مدیره شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام)

خبر

تلاش «فولاد» برای کاهش مصرف آب

فـولاد مبارکـه فعالیت‌های گسـترده‌ای در زمینه کاهش مصرف آب داشته است. معاون حفاظت و بهره‌برداری شرکت آب‌منطقه‌ای اصفهان از فعالیت‌های گسترده فولاد مبارکه در زمینه کاهش مصرف آب خبر داد.

به‌گـزارش روابط‌عمومی شـرکت فـولاد مبارکه، محمود چیتیان، معاون حفاظت و بهره‌برداری شـرکت آب منطقه‌ای اصفهان در ارتباط با میزان برداشت صنایع از حوضه زاینده‌رود اظهار کرد: میزان برداشـت کلیه صنایع مهم اسـتان اصفهان در حوضه زاینده‌رود سـالانه ۶۱میلیون مترمکعب است که از این میزان، حدود ۴۰میلیون مترمکعب برداشـت از آب‌های سـطحی، حـدود ۱۰میلیون مترمکعب برداشـت از آب‌های زیرزمینی و حدود ۱۱میلیون مترمکعب مربوط به برداشـت از پساب‌ها است.

وی افـزود: طبـق مصوبات شـورای‌عالی آب مقرر اسـت مصرف صنایع اسـتان از آب رودخانه زاینده‌رود کاهش یابد و با پسـاب جایگزین شـود؛ در این راستا شرکت آب منطقه‌ای اصفهـان ضمن پیگیری‌های مسـتمر از صنایع در این زمینه اقـدام به کاهش آب تحویلی به آنها کرده اسـت؛ به‌طوری‌که میزان مصرف آب سـطحی صنایع مهم اسـتان از ۹۰ میلیون مترمکعب در دهه ۷۰، به‌حدود ۴۰ میلیون مترمکعب در حال حاضر رسیده است.

چیتیان خاطرنشـان کرد: در این بین شرکت فولاد مبارکه نیز با صرف هزینه‌های سنگین اقدامات و فعالیت‌های گسترده در زمینـه کاهش مصرف آب، اقدام به بازچرخانی و مدیریت کاهش مصرف آب کرده است؛ همچنین جمع‌آوری، انتقال و تصفیه فاضلاب در راستای جایگزینی آن با بخشی از آب‌خام مصرفی از اقدامات دیگر این صنعت بوده است.

معـاون حفاظـت و بهره‌بـرداری شـرکت آب منطقـه‌ای اصفهان در تشـریح برداشـت‌های فولاد مبارکه در سال‌های گذشـته گفت: مجموع برداشـت‌های فـولاد مبارکه به‌طور میانگین ۱۹میلیون مترمکعب در سال بوده که از این میزان، ۷.۵میلیون مترمکعب از رودخانه، ۷میلیون مترمکعب از خط شـرب، ۲میلیون مترمکعب از پساب و ۲.۵میلیون مترمکعب از آب‌های زیرزمینی برداشت شده است.

وی یادآور شد: میزان برداشت فولاد مبارکه از زاینده‌رود در سال ۹۸ معادل ۱۰.۳میلیون مترمکعب و در سال ۱۴۰۰ برابر ۷.۵میلیون مترمکعب بوده است. البته گفتنی است، برداشت آب زیرزمینی و پساب طی این ۳ سال مشابه بوده است.

آمادگی ایمیدرو برای اجرای طرح‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی

محدودیت انرژی به افت تولید می‌رسد

گروه معدن
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

صنایـع از مصرف‌کننـدگان عمده انرژی کشـور هسـتند و در همین حال به‌عنوان یکی از معیارهای کشـور در مسـیر بهبود و توسـعه صنعتی شـناخته می‌شـوند، از همین‌رو توجه صنایع به بهره‌وری انرژی اهمیتی بیشتر دارد

در دهه‌های گذشـته تامین انرژی به فاکتوری اثرگذار در اقتصاد کشور بدل شده است. پیگیری دقیق دورنمای انـرژی از ارکان اصلـی حفـظ ثبـات و قدرت سیاسـی اقتصادی هر کشـور اسـت. در همین راستا، وجود طرح بهینه‌سازی در مصرف منابع مختلف انرژی ضروری است. باتوجـه به آنکه صنایـع از مصرف‌کنندگان عمده انرژی کشور هستند و در همین حال به‌عنوان یکی از معیارهای کشور در مسیر بهبود و توسعه صنعتی شناخته می‌شوند، توجه صنایع به بهره‌وری انرژی اهمیتی بیشـتر دارد. از آنجا که کشور در طول سال‌های گذشته با ناترازی تولید و مصرف انرژی روبه‌رو شـده و عملکرد صنایع‌معدنی نیز تحت‌تاثیـر این محدودیت‌ها قرار گرفته اسـت، ایمیدرو به‌عنوان متولی بخـش معدن و صنایع‌معدنی وارد عمل شـده و اقداماتی را برای بهینه‌سـازی مصرف انرژی در دستور کار دارد.

■ فولاد موثر در اقتصاد و محروم از انرژی

سـازمان توسـعه و نوسـازی معـادن و صنایع‌معدنی ایـران (ایمیدرو) آمـاده همکاری با نهادهـای ذی‌ربط برای اجرای طرح‌های بهینه‌سـازی مصرف انرژی است. به‌گزارش ایراسـین، وجیه ا... جعفری، رئیس هیات‌عامل ایمیدرو در نشسـت اعضای کارگروه بهینه‌سازی انرژی و محیط‌زیسـت مجمع تشخیص مصلحت نظام گفت: این سـازمان آماده همکاری با نهادهای ذی‌ربط برای اجرای طرح‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی است.

وی ضمن بیان این مطلب گفت: صنعت فولاد به‌عنوان یک صنعت اسـتراتژیک باوجـود اختصاص حداکثر ۱۰ درصد انرژی مصرفی کشـور به خود، در فصل تابستان با کمبود برق و در زمسـتان با کمبود گاز و در پی آن، افت تولید مواجه اسـت.رئیس هیات‌عامل ایمیدرو ادامه داد: در حال حاضر، صنعت فولاد ظرفیت تولید سـالانه بیش از ۴۰ میلیون تن محصول را دارد. برنامه‌های توسـعه‌ای برای ۵۵ میلیون تن فولاد تا ۱۴۰۴ تکمیل می‌شـود، اما به‌دلیل کمبود انرژی، تولید سـالانه از حدود ۳۰ میلیون تن فراتر نمی‌رود.

جعفری افزود: این در حالی اسـت که صنعت فولاد از تولید، اشـتغال و صادرات مناسـبی برخوردار است و در شـرایط تحریم، درآمد ارزی قابل‌توجهی را برای کشـور به‌همراه داشته است.

وجیه‌الله جعفری

عباس اکبری‌محمدی

رئیـس هیات‌عامل ایمیدرو با اعـلام آمادگی بر اینکه این سـازمان تمایل دارد با نمایندگان وزارت نیرو و نفت بـرای اجرای طرح‌هـای کاهش مصرف بـرق خانگی و صنعتی (اسـتفاده از فناوری‌های جدید) به‌توافق برسد، گفت: پیشنهاد ما این است که تا قبل از فصل سرما، یک برنامه عملیاتی را در این زمینه شروع کنیم و به‌سرانجام برسانیم.

وی افزود: انتظار ما این است که وزارتخانه‌های مربوطه تضمیـن دهند که مصارف کاهش‌یافته (گاز و برق) را در اختیـار ایـن صنعت قرار دهند و بـرق و گاز این واحدها را قطـع نکننـد، چـرا که این امر، علاوه بـر افت تولید و کاهش صادرات و ارزآوری، سبب خسارت‌های قابل‌توجه به کوره‌ها می‌شود.

■ احداث ۲۴نیروگاه باظرفیت ۱۱هزار مگاوات

جعفری با بیان اینکه ایمیدرو با مشـارکت شرکت‌های بـزرگ معدنـی و صنایع‌معدنی، برنامـه احداث ۱۱هزار مگاوات نیروگاه برق را از مهر ۱۴۰۰ اجرایی کرده است، تصریح کرد: طبق تفاهمنامه منعقدشـده، ۲۴نیروگاه با سـرمایه‌گذاری حدود ۷میلیارد دلار طی ۳ سال احداث می‌شود.

وی ادامـه داد: نخسـتین نیـروگاه ۳۸۰مگاواتـی با ۱۳۰میلیون سـرمایه‌گذاری تابسـتان امسال وارد مدار تولید می‌شود.

■ ایران بدترین شدت انرژی جهان را دارد

کاظم کاشـفی، دبیـر کارگروه بهینه‌سـازی انرژی و محیط‌زیسـت مجمع تشـخیص مصلحت نظـام در این نشسـت با بیان اینکه در جهان بدترین شـاخص شدت انرژی را داریم، گفت: با روند فعلی مصرف، در سال ۱۴۱۱ علاوه بر اینکه مزیت درآمد ارزی را از دسـت می‌دهیم، واردکننده گاز و نفت خواهیم شد.وی ادامه داد: در سال ۵۶، حدود ۵۴۰ هزار بشکه نفت تولید و در سال ۹۷ این رقم به ۶.۵ میلیون بشـکه رسـید. این مصرف در سـال ۱۴۱۲ بـه ۱۲ میلیون و در سـال ۱۴۲۰ به ۲۰ میلیون بشکه نفت می‌رسد.کاشفی بیان کرد: به‌رغم اینکه قوانین مطلوبی در زمینه بهینه‌سازی مصرف انرژی تدوین شده، اما به‌نحو مناسبی اجرایی نشده است.

وی افـزود: بـرای اصلاح رفتار مصرف انـرژی، نیاز به آیین‌نامـه اجرایی اسـت تـا بتوانیم ایـن آیین‌نامه را با همکاری نهادهای پرمصرف تدوین کنیم.

■ مصرف برق و گاز فولاد مبارکه

عبـاس اکبری‌محمـدی، معـاون بهره‌بـرداری فولاد مبارکه در این نشسـت بااشـاره به سـهم مصرف برق در کشور گفت: از کل برق مصرفی کشور، سهم بخش خانگی ۳۲.۹ درصـد، صنعت ۳۰.۳ درصد، عمومی ۱۷.۵ درصد، کشـاورزی ۱۴.۷ درصد، صـادرات ۲.۳ درصد و مجتمع فـولاد مبارکه ۲.۳ درصد اسـت. وی ادامـه داد: مجموع مصرف گاز طبیعی در صنعت فولاد، ۴ تا ۶ درصد اسـت، به‌طوری که سهم بخش خانگی، تجاری و صنایع غیرعمده ۳۴ درصد، نیروگاه ۲۸.۳ درصد، صنایع عمده ۱۶ درصد، صادرات ۵.۸ درصد، تزریق گاز سبک به میادین نفتی ۵.۱ درصـد، تلفات انتقال و توزیع ۴.۲ درصد، حمل‌ونقل ۳.۲ درصد، مصرف داخلی (عملیاتی) ۱.۸ درصد، کشـاورزی ۱.۱ درصد و فولاد مبارکه نیم درصد است.

سخن پایانی

محدودیت انرژی در سال‌های اخیر به‌قدری در کشور شـدت گرفته که تامین انرژی صنایع به‌شـدت دشوار شده اسـت. این محدودیت به‌منزله کاهش قابل‌توجه تولیـد صنعتگران کشـور اسـت. در چنین شـرایطی بهینه‌سازی مصرف و مدیریت انرژی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار می‌شود. انتظار می‌رود در سایه همکاری میان ایمیدرو، وزارت نیرو و صنایع بزرگ معدنی، بخشـی از کمبودها در این بخش مرتفع شود.

تعامل وزارت صنعت،معدن و تجارت و فولادسازان قوی می‌شود

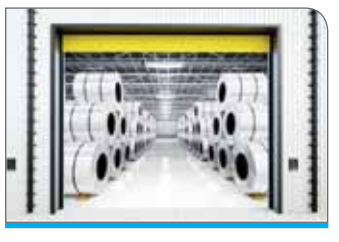
دبیر انجمن فولاد از جزئیات جلسه صنعت، معدن و تجارت و تشکل‌ها خبر داد. سیدرسول خلیفه سـلطانی، دبیر انجمـن تولیدکنندگان فـولاد ایران بااشـاره به برگزاری جلسـه وزیر صنعت، معدن و تجارت با تشکل‌ها اظهار کرد: در این جلسه، سیدرضا فاطمی‌امین بر رویکرد تشـکل‌گرایی وزارت صنعـت، معدن و تجارت در دولت سـیزدهم تاکید کرد و در پاسـخ به دغدغه تشـکل‌ها برای مشورت گرفتن بیشتر دولت، تلاش برای ایجاد سـاختارهای مناسب در وزارت صنعـت، معـدن و تجارت را یکی از دلایل نداشتن ارتباط ملموس با انجمن‌ها طی ماه‌های گذشـته اعلام کـرد و وعده داد که از مرداد، تعامل مشـورتی وزارت صنعت، معدن و تجارت با تشـکل‌ها به‌ویژه در صنایع فولاد، پتروشـیمی و چند حوزه اصلـی دیگر به‌طور مستمر و کارآمد برقرار شود.

به‌گـزارش چیلان، دبیر انجمـن فولاد ادامه داد: در ایـن جلسـه فرصتـی فراهم شـد تا مسـائل تولیدکنندگان زنجیـره فولاد در همه حلقه‌هـا هرچند به‌طوراجمالی مطرح شـود و وزیـر صنعت، معدن و تجارت هم ضمن تاکید به معاونـان خود برای حضور ثابت تشـکل‌ها از جمله انجمـن فولاد در جلسـات کارگروه مدیریت بازار، مقرر کرد که جلسات اختصاصی برای بررسی مسـائل هریک از رسته‌ها به‌ویژه رسـته‌هایی که مسـائل عدیده‌تری دارند مثل کارخانجـات ذوب القایی بـا حضور وی برگزار شود.

خلیفـه سـلطانی در تشـریح سـایر موارد مطرح‌شده در جلسـه با وزیر صنعت، معدن و تجارت گفـت: حل‌وفصل پرونده‌های تعزیراتی واحدهـای تولیدی مربوط به سـال‌های ۹۷ و ۹۸ کـه از قبل هم وعده آن داده شـده بود و همچنین برقراری نسـبت‌های قیمتی عادلانه در زنجیـره فولاد از سـنگ‌آهن تا محصولات نهایـی از دیگـر مطالبات مطرح‌شـده انجمن فـولاد در این جلسـه بود که باتوجـه به الزام به فروش محصـول برخی کارخانجات فولادی زیر نرخ تمام‌شـده، مقرر شـد این موضوع در اولویـت دسـتور کار معاونـان وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار گیرد. علاوه بر این، دکتر فاطمی‌امین از تشـکل‌ها خواسـت نسـبت به احصای مقررات و دسـتورالعمل‌های ناکارآمد و گاهـی متناقض اقدام و نتیجـه را به وزارت صنعـت، معدن و تجـارت منعکـس کنند تا نسبت به اصلاح یا لغو آنها اقدام شود.

با همکاری ایمیدرو و شرکت‌های بزرگ زنجیره فولاد اجرایی می‌شود

امکان‌سنجی تولید فولاد سبز

ایمیـدرو پروژه «امکان‌سـنجی تولید فولاد سبز» در کشور را با در نظر گرفتن پارامترهای فنی و اقتصادی در دستور کار قرار داده است. این مهم بـا همکاری ایمیدرو و شـرکت‌های بزرگ زنجیره فولاد اجرایی می‌شود.

به‌گـزارش روابط‌عمومی سـازمان توسـعه و نوسـازی معـادن و صنایـع معدنـی ایران (ایمیدرو) به‌سـبب آنکه صنعت فولاد یکی از تولیدکنندگان دی‌اکسـیدکربن جهان اسـت و بیـن ۷ تـا ۸ درصد از کل دی‌اکسـیدکربن منتشرشـده در سـال را در جهـان تولیـد می‌کند، اعمال یک رشـته سیاسـت و قوانین برای جایگزینی فرآینـد تولید فولاد کم‌کربن ضروری است.

فولادسـازان جهان نیز به‌منظور پیوستن به مسـیر مهار گرمایش ۱.۵ درجه‌ای کره زمین، تلاش چشـمگیری را برای تغییـر رویه به‌کار بسته‌اند.

برخی بازیگـران این حـوزه در حال حاضر روی روش احیای مستقیم مبتنی بر هیدروژن و توسـعه ایـن روش متمرکـز شـده‌اند. این رویکردی اسـت که با اسـتفاده از آن می‌توان میانگین جهانـی تولید کربـن را کاهش داد. تولیـد فـولاد مبتنـی بـر هیـدروژن به‌ویژه بـا هیـدروژن پـاک، یکـی از حیاتی‌ترین و امیدوارکننده‌تریـن راه‌حل‌ها برای کربن‌زدایی کامـل صنعـت فولاد اسـت. باتوجه بـه روند فزاینـده انتشـار دی‌اکسـیدکربن در ایـران، ایمیـدرو پـروژه امکان‌سـنجی تولیـد فولاد سـبز در کشـور را با لحـاظ پارامترهای فنی و اقتصـادی در دسـتور کار قرار داده اسـت. فراخوان ایـن پروژه پس از برگزاری سلسـله جلسـات تخصصی با شرکت‌های فولادی تهیه شده است که به‌زودی اعلام خواهد شد.

همچنیـن همـکاری در زمینـه پـروژه امکان‌سـنجی تولید فولاد سـبز در قالب یک تفاهمنامه بین ایمیدرو، شرکت‌های ملی فولاد ایران، بین‌المللی مهندسـی ایـران (ایرینک)، ایراسـکو، فولاد مبارکه و خوزستان، معدنی و صنعتی چادرملـو، معدنی و صنعتی گل‌گهر و سنگ‌آهن گهرزمین تهیه شده است که نقش هریک از شـرکت‌های یادشده را در این پروژه کلان ملی مشـخص می‌کند. در واقع ایمیدرو مطالعـات پروژه تولید فولاد سـبز را از طریق فراخـوان انجام و تامین اعتبار می‌کند. پایلوت تولید فولاد سبز براساس نتایج پروژه مطالعاتی مذکـور انجام و شـرکت‌های فـولادی در این برنامـه همکاری‌های لازم را بـا ایمیدرو انجام خواهند داد.

"تامین و تحویل تعداد ۱۲,۱۰۰ عدد آجر منیزیتی کوره (۴ آیتم) مربوط به کارخانه ذوب و ریخته‌گری شماره ۱ شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان"
"EN-۰۱-۰۳-۰۷"

شـرکت مجتمع جهان فولاد سـیرجان در نظر دارد نسبت به خرید ۱۲,۱۰۰ عدد آجر منیزیتی کوره از طریق برگزاری مناقصـه عمومـی اقدام نماید؛ لذا از تمامی تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان معتبر که دارای توانایی مناسـب، سـوابق و تجارب مورد قبول می‌باشند، دعوت بعمل می‌آید از تاریخ چاپ این آگهی تا تاریخ اعلام شده در اسناد مناقصه، پاکات پیشنهاد خود را از طریق صندوق‌پستی ۷۸۱۸۵۴۴۵ به کمیسیون معاملات شرکت مجتمع جهان فولاد تحویل نمایند.

شرکت‌های متقاضی می‌توانند شرایط و مشخصات اقلام موضوع مناقصه را از طریق مراجعه به آدرس اینترنتی www.sjsco.ir دریافت نمایند.

■ شرایط:
۱- تضمین شـرکت در مناقصه معادل ۳,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ریال (سـه میلیارد و پانصد هزار ریال)، ضمانت معتبر و بدون قید و شرط و به نفع خریدار و دارای اعتبار حداقل یک ماهه به نام شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان می‌باشد.
* شرکت‌های خارجی جهت شرکت در مناقصه می‌بایست ضمانتنامه ارزی معادل مبلغ بالا را ارائه کنند.
۲- شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات مختار می‌باشد.
۳- ارائه اسناد و مستندات مذکور هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نمی‌کند.
۴- جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۹۱۷۱۹۰۵۷۰۱ تماس حاصل نمایید. (پاسخگویی در ساعات اداری)
۵- هزینه چاپ آگهی‌ها، بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.

واحد خرید مواد اولیه و انرژی شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان

شرکت فولاد خوزستان
«سهامی عام»

آگهی تجدید مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای
شماره: ۵۲۴۴۴۸۲۹
نوبت دوم

مناقصه‌گزار: شرکت فولاد خوزستان
شرح مناقصه: برگزاری مناقصه جهت تعمیر اساسی جرثقیل ۱-۱۶۵-۵
نوع مناقصه: عمومی یک‌مرحله‌ای
مدت زمان: ۲ماه
مهلـت اعـلام آمادگی: تا پایـان وقت اداری روز شـنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۱۱ (با ارسال ایمیل به نشانی زیر)
داوطلبـان شـرکت در مناقصـه بـا مراجعـه به وبسـایت pim.ksc.ir ضمـن ثبت‌نام و درج کلیـه اطلاعات عمومی و تکمیلی خود، مستندات و مدارک لازم خود را پیوست نمایند.
دریافـت اسـناد مناقصـه (پـس از تائیـد کمیتـه ارزیابـی تامین‌کننـدگان) از تاریـخ ۱۴۰۱/۰۴/۱۴ به مـدت دو روز در قبال واریز مبلغ ۵۰۰,۰۰۰ ریال (غیر قابل استرداد) به‌صورت آنلاین از طریق آدرس pim.ksc.ir (پس از ورود به سیستم با نام کاربری و رمز عبور / منوی مناقصات / عملیات / خرید اسناد تخصصی)
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۴/۰۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۴/۰۷

دریافـت الکترونیـک فایـل اسـناد تخصصی مناقصـه از طریق آدرس pim.ksc.ir (پس از ورود به سیستم با نام کاربـری و رمـز عبور / منوی مناقصات / عملیات / اسناد تخصصی)
تاریخ تحویل پیشنهادات: روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۲۰
تاریـخ گشـایش پـاکات پیشـنهاد قیمت / فنـی: روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۲۱
مبلغ تضمین شرکت درمناقصه: ۳۷۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال
نـوع تضمین: ۱) ضمانتنامـه معتبر بانکی ۲) چک تضمینی و یا واریز مبلغ در وجه شـرکت فولاد خوزستان ۳) انجام بلوکه مالی از مطالبات شرکت‌کننده نزد فولاد خوزستان
نشانی‌شـرکت: اهواز - کیلومتـر ۱۰ جاده‌اهـواز بندر امام، شرکت فولاد خوزستان
مدیریت: خرید خدمات و قراردادها
ایمیل: KO.NARIMANI@KSC.IR
تلفن: ۰۶۱-۳۲۱۳-۶۴۳۵

روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان

گسترش
تجارت
سه‌شنبه
۷ تیر ۱۴۰۱
۲۸ ذی‌القعده ۱۴۴۳
۲۸ ژوئن ۲۰۲۲
شماره ۲۰۸۸
پیاپی ۳۴۰۶

توسعه‌نیافتگی کیفی مناطق آزاد

لزوم جذب سرمایه‌گذار ریسک‌پذیر در ایده‌های نو

راه‌اندازی منطقه آزاد مشترک ایران و افغانستان

وزیر صنعت، معدن و تجارت برای کاهش حقوق گمرکی به رئیس‌جمهوری نامه داد

تکاپوی دولت برای مهار تورم

از ابتدای امسال، ارز محاسباتی حقوق گمرکی تغییر کرد. نرخ این ارز تا پیش از این ۴۲۰۰ تومان بود که طی این تغییر، به نرخ ارز نیمایی افزایش یافت. این افزایش بالغ بر ۴ برابری ارزش ارز محاسباتی، گلایه‌ها و اعتراضات فراوانی را به همراه داشت. پیامدهای اصلی این اتفاق نیز در بازارهای داخلی به‌طور کامل هویدا بود. از آنجایی که اغلب کالاهای اساسی ایران، وارداتی است، با افزایش نرخ ارز محاسباتی، رشد قیمت چشمگیری را در مدت زمانی کوتاه تجربه کردند. همین موضوع سبب شد دولت و برخی وزیران به‌دنبال راهکاری برای مهار قیمت‌ها باشند.

عکس: ایسنا

افزایش نیاز به نقدینگی

وزیر صنعت، معدن و تجارت طی نامه‌ای به رئیس‌جمهوری با بیان اینکه افزایش نرخ مبنای محاسبه تعرفه، افزایش مضاعف مالیات بر ارزش افزوده کالاهای وارداتی را در پی داشته که در مجموع باعث افزایش هزینه‌های تولید، افزایش نیاز به نقدینگی، کاهش تولید و افزایش تورم خواهد شد، خواستار کاهش حقوق گمرکی برای مواد اولیه، واسطه‌ای اجرا و قطعات بخش تولید شد. به گزارش ایسنا، سیدرضا فاطمی امین در این نامه با اشاره به اینکه قانون بودجه در زمینه نرخ ارز مبنای محاسبه تعرفه واردات (بند ه تبصره ۷ قانون بودجه ۱۴۰۱)، با شرایط متفاوتی نسبت به زمان تهیه لایحه مواجه شده است.

این شرایط متفاوت شامل رویدادهای بین‌المللی از جمله افزایش نرخ جهانی کالاها، به‌ویژه کالاهای پایه و اساسی، محدودیت‌ها و افزایش شدید هزینه‌های حمل‌ونقل (۳۰ تا ۴۰ درصد افزایش فقط طی یک ماه)، تغییر روش‌های خرید کالا در دنیا (تغییر از حالت خرید اعتباری به خرید نقدی و پیش‌خرید سالانه)، ممنوعیت صادرات برخی کالاها به‌واسطه بروز بحران جهانی و محدود شدن حجم تجارت در دنیا و رویدادهای داخلی شامل افزایش نرخ مواد اولیه بورسی به‌ویژه مواد پایه نفتی و پتروشیمی، افزایش نرخ ارز، حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی کالاهای اساسی براساس قانون بودجه، حذف معافیت‌های گمرکی ماشین‌آلات و تجهیزات (افزایش هزینه‌های سرمایه‌گذاری)، رشد نرخ دستمزد سال ۱۴۰۱ و شکل‌گیری تورم انتظاری در جامعه است.

▣ نبود توازن در زنجیره‌های تولید

به‌گفته وزیر صنعت، معدن و تجارت افزایش نرخ مبنای محاسبه تعرفه، افزایش مضاعف مالیات بر ارزش افزوده کالاهای وارداتی را در پی داشته که در مجموع باعث افزایش هزینه‌های تولید، افزایش قاچاق، افزایش نیاز به نقدینگی، کاهش تولید و افزایش تورم خواهد شد. او در این نامه به رئیس‌جمهوری تاکید کرد در راستای کاهش آثار افزایش نرخ ارز مبنای محاسبه تعرفه‌های وارداتی دو اقدام باید انجام شود؛ اول کاهش سود بازرگانی که با پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت، هیات وزیران نسبت به تغییر طبقات تعرفه‌ای و اصلاح نرخ سود بازرگانی تعرفه‌ها اقدام کرده است. دوم کاهش حقوق گمرکی، چراکه برای کالاهایی که تعرفه‌های آنها کمتر از ۱۰ درصد است، کاهش سود بازرگانی کافی نیست و حقوق گمرکی نیز باید کاهش یابد. طبق گفته‌های وزیر صنعت، معدن و تجارت اصلاح نرخ سود بازرگانی در این موارد بدون کاهش حقوق گمرکی منجر به عدم توازن در زنجیره‌های تولیدی می‌شود و رقابت‌پذیری آنها را با چالش مواجه خواهد کرد. حدود ۷۰ درصد کالاهای وارداتی مواد اولیه، واسطه‌ای، اجزا و قطعات بخش تولید هستند و حقوق ورودی آنها ۱۰ درصد و کمتر است.

بنا بر آنچه گفته شد فاطمی‌امین متن مصوبه پیشنهادی برای کاهش حقوق گمرکی را با قید دوفوریت ارائه کرده که براساس آن در سال ۱۴۰۱ نرخ حقوق گمرکی مواد اولیه، واسطه‌ای، اجزا، قطعات، ماشین‌آلات و تجهیزات که با احتساب سود بازرگانی، حقوق ورودی آنها حداکثر ۱۰ درصد باشد به یک درصد تقلیل می‌یابد. دولت مجاز است باتوجه به کاهش منابع حاصل از حقوق ورودی (سود بازرگانی و حقوق گمرکی)، نسبت به فروش اوراق مالی تا سقف ۲۸۰ هزار میلیارد ریال اقدام کند.

تعدیل تورم با کاهش حقوق گمرکی

از سوی دیگر دولت در خرداد امسال، کاهش مشروط حقوق گمرکی کالاهای غیراساسی را اعلام کرد. دولت پیشنهاد کاهش مشروط حقوق گمرکی کالاهای غیراساسی به یک درصد را به مجلس شورای اسلامی ارائه کرد و در کنار آن خواستار مجوز انتشار ۲۸ هزار میلیارد تومان اوراق مالی برای جبران این کاهش درآمد شد. به گزارش ایسنا، طبق تبصره ۷ قانون بودجه امسال، نرخ ارز محاسبه ارزش گمرکی کالاهای وارداتی در حقوق ورودی، براساس نرخ سامانه معاملات الکترونیک (ETS) است و نرخ ۴ درصد حقوق گمرکی، برای کالاهای اساسی، دارو، تجهیزات و ملزومات مصرفی پزشکی و همچنین نهاده‌های کشاورزی و دامی به یک درصد کاهش یافت. بر این اساس نرخ حقوق گمرکی سایر کالاها که عمده آن را اقلام مرتبط با تولید تشکیل می‌دهد، تغییر نکرد.

به‌دلیل آثار تورمی افزایش نرخ ارز در محاسبه حقوق ورودی و از سویی بالا بودن سود بازرگانی کالاها، همان ابتدا اعلام شد دولت برای کاهش سود بازرگانی و همچنین کاهش حقوق گمرکی سایر کالاها به‌منظور تعدیل تبعات تورمی این تغییر اقدام خواهد کرد. هرچند این مسئله هم مطرح بود که باوجود کاهش سود بازرگانی و حتی حقوق گمرکی، افزایش چند برابری نرخ ارز موجب افزایش هزینه در حقوق ورودی و در نهایت تحت تاثیر قرارگرفتن هزینه واردات خواهد شد.

▣ ۲۸ هزار میلیارد تومان اوراق برای جبران کسری درآمد

دولت اصلاحیه تبصره ۷ قانون بودجه مبنی بر کاهش حقوق گمرکی سایر کالاها که البته اقلام مرتبط با تولید را در بر می‌گیرد، به مجلس ارائه کرده است؛ اما با تاکید بر اقلامی که حقوق ورودی آنها حداکثر ۱۰ درصد است.

در متن ارسالی به مجلس شورای اسلامی آمده است: «در سال ۱۴۰۱ نرخ حقوق گمرکی مواد اولیه واسطه‌ای، اجزا، قطعات، ماشین‌آلات و تجهیزات که با احتساب سود بازرگانی حقوق ورودی آنها حداکثر ۱۰ درصد است به یک درصد کاهش می‌یابد. دولت مجاز است باتوجه به کاهش منابع حاصل از حقوق ورودی نسبت به فروش اوراق مالی تا سقف ۲۸ هزار میلیارد تومان اقدام کند.»

این در حالی است که دولت در بودجه امسال در بخش منابع، انتشار اوراق را محدود کرد و تمرکز کمتری بر آن داشت. پیش‌تر سازمان برنامه و بودجه اعلام کرده بود ترجیح داده اوراق را به‌عنوان ابزاری در اختیار نگه دارد تا اگر زمانی با عدم تحقق منابع یا کاهش مواجه شد از آن استفاده کند.

در بودجه امسال و در بخش واگذاری دارایی‌های مالی حدود ۱۰۳ هزار میلیارد تومان انتشار اوراق پیش‌بینی شد که ۸۸ هزار میلیارد برای دولت و ۱۵ هزار میلیارد دیگر ناشی از تکالیف مصوب در مجلس شورای اسلامی بود. باتوجه به کاهش درآمد از محل عوارض واردات پیش‌بینی‌شده در بودجه که به‌دلیل کاهش حقوق گمرکی و کاهش سود بازرگانی اتفاق افتاده، انتشار اوراق به میزان ۲۸ هزار میلیارد تومان به میزان قبلی اضافه خواهد شد.

سخن پایانی

باتوجه به اینکه تغییر در سود بازرگانی در حیطه اختیارات دولت بود، چندی پیش تغییر ۴۴۰ ردیف تعرفه ازسوی وزارت صنعت، معدن و تجارت و تصویب نهایی در هیات وزیران به دستگاه‌های ذی‌ربط ابلاغ و به‌تازگی اعمال شده است. برای کاهش حقوق گمرکی سایر کالاها باید خارج از دولت، در مجلس شورای اسلامی یا سران قوا تصمیم‌گیری شود. گمرک ایران چندی پیش اعلام کرد بررسی‌ها در این زمینه در وزارت صنعت، معدن و تجارت انجام شده و نتایج برای ارائه به دولت آماده است.

یادداشت

اصلاح قوانین تجاری باتوجه به مولفه روزآمدی

ایرج ندیمی ـ رئیس اسبق کمیته سیاست‌های تجاری مجلس شورای اسلامی

توسعه تجارت نیازمند فراهم‌سازی بسترها و زیرساخت‌های لازم است، در غیر این صورت نمی‌توان چندان به تحقق موفقیت‌های اقتصادی و رشد فعالیت‌های تجاری امیدوار بود. یکی از این بسترها، توجه به مقررات و چارچوب‌های قانونی مربوط به فعالیت‌های تجاری و اقتصادی است. قانون تجارت در دهه‌های گذشته به‌دلیل تسهیل روابط تجاری و شکل‌گیری توسعه‌های مربوط به این حوزه تدوین و اجرا شد، اما باید در نظر داشت به‌سبب تغییر نیافتن ساختارهای این قانون در طول زمان، مشکلات متعددی برای فعالان اقتصادی شکل گرفت، از این‌رو طرح اصلاح قانون تجارت یکی از مسائلی بود که به‌طورویژه مدنظر مجلس شورای اسلامی قرار گرفت. باید تاکید کرد مهم‌ترین دلیل الزام اصلاح قانون تجارت، ضرورت روزآمدبودن این قانون است. به‌بیانی دیگر، قانون تجارت در کشورها باید براساس شرایط داخلی و خارجی روز مانند تغییر در نظام‌های پولی و بانکی، پیشرفت فناوری و صنایع الکترونیک و دیگر ساختارهای مهم، به‌روز شود. در ایران نیز چنین الزامی وجود داشته و قانون تجارت کشور باید با ساختارها و پایه‌های امروز اقتصادی، منطبق باشد. همچنین از سویی دیگر به‌دلیل وجود تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران، قانون تجارت باید متناسب با شرایط ویژه دادوستد ایران با سایر کشورها باشد و به‌علت وجود فشارهای تحریمی، در برخی مواقع شرایط تعامل ایران با سایر کشورها در بسترهای مخفی بوده یا از طریق روش‌های غیرمعمولی تجارت انجام می‌گیرد. همین موضوع ضرورت اصلاح قانون تجارت براساس شرایط سیاسی کشور را نمایان می‌کند.

از سویی دیگر، برخی صاحب‌نظران معتقدند مشکل اساسی توسعه سرمایه‌گذاری و بازرگانی در ایران، مقررات و قوانین تجاری فعلی است. وجود قوانین متعدد و محدودیت‌های مختلف، همواره به‌عنوان یکی از عوامل بازدارنده برای توسعه و پیشرفت تجارت ایران محسوب می‌شود، از این‌رو کارشناسان امیدوارند با به‌ثمر رسیدن اصلاح قانون تجارت، مجلس شورای اسلامی گامی موثر در زمینه توسعه اقتصادی کشور بردارد. مسئول اصلی و رسمی اصلاح قانون توسعه تجارت، مجلس شورای اسلامی است. بنا بر تمام ضرورت‌هایی که عنوان شد، مجلس شورای اسلامی باید همواره با سرعت بیشتری اصلاح قانون تجارت را در دستور کار خود قرار دهد. تبیین رویکردهای تجاری متناسب با سیاست‌های صادراتی و وارداتی، می‌تواند نیازهای اقتصادی کشور در رابطه با تامین ارز را مرتفع کند. مبرهن است با قوانین دهه‌های گذشته نمی‌توان نسبت به تنظیم تراز تجارت داخلی و خارجی در جهان امروز اقدام کرد، از این‌رو مجلس شورای اسلامی با همکاری دولت باید سرعت بیشتری در روند اصلاح قانون تجارت داشته باشد تا نه‌تنها فعالیت‌های تجاری بلکه چرخه تولید و صنعت در داخل کشور نیز بهبود یابد.

در رابطه با اصلاح قانون تجارت باید همواره در نظر داشت قوانین تجاری به‌هم‌پیوسته بوده و نمی‌توان هر بخش را به‌طورجداگانه تغییر داد. به‌عبارتی دیگر با بسته‌ای از قوانین روبه‌رو هستیم که نه‌تنها در مباحث تجاری بلکه بر تولید و صنعت نیز تاثیرگذار بوده و مجموعه قوانین را باید به‌طورکلان اما به‌هم‌پیوسته موردنقد و بررسی قرار داد.

تغییرات تجاری در سطوح جهانی و همچنین تحولات ساختارهای داخلی مانند کوچک شدن دولت و واگذاری بخش‌های دولتی به بخش خصوصی، تقویت بازار سرمایه و...، نه‌تنها به اصلاح قانون تجارت تاکید دارند، بلکه این ضرورت را خاطرنشان می‌کنند که در انجام اصلاحات قانون تجارت، باید به تمامی ابعاد توجه کافی داشته باشیم. از سویی دیگر با تغییرات شرایط تجاری در عرصه‌های بین‌المللی، وجود قوانین قدیمی در حوزه تجارت، سرعت معاملات و دادوستدهای کشور را کاهش می‌دهد، از این‌رو حذف قوانین غیرضروری به‌منظور تسریع فعالیت‌های تجاری از اهمیت زیادی برخوردار است. همچنین باید تاکید کرد تغییر الگوی‌های مدیریتی، وظایف نظارتی و همچنین اصلاح برخی پایه‌های قانونی در کنار یکدیگر ضرورت اصلاح قانون تجارت را تایید می‌کنند.

واردات ۱۳۱ هزار تن گندم و روغن‌خام

براساس اعلام شرکت بازرگانی دولتی ایران، میزان ۱۳۱هزار تن گندم و روغن‌خام در ۳ماهه بهار امسال از طریق بنادر سه‌گانه استان گیلان وارد کشور شد. به‌گزارش ایرنا، شرکت بازرگانی دولتی ایران (مبدأ) براساس تکالیف و وظایف تنظیم بازار، تامین انواع کالاهای اساسی شامل گندم، روغن‌خام، برنج و شکر از بنادر جنوب و شمال کشور را در دستور کار دارد و همزمان با ورود این کالاها از بنادر جنوبی، بخشی از محصولات مذکور نیز از طریق بنادر شمالی وارد کشور می‌شود. در ۳ ماه نخست امسال، ۱۰۶ هزار تن گندم از طریق دریای خزر وارد کشور شده و پس از ترخیص، محموله‌های این کالای کشاورزی بارگیری شده و براساس برنامه حمل‌ونقل شرکت بازرگانی دولتی ایران به مراکز ذخیره‌سازی ارسال شده است. در همین مدت، ۲۵هزار تن روغن‌خام نیز از این طریق وارد کشور شده که پس از تخلیه این مقدار روغن، نسبت به ارسال آن به کارخانه‌های روغن این استان و سایر استان‌های کشور برای تصفیه و تبدیل به روغن خوراکی اقدام شده است.

خرید تضمینی گندم و دانه‌های روغنی از خرداد در استان گیلان آغاز شده و با تجهیز و راه‌اندازی ۳ مرکز خرید در شهرستان‌های رودبار، دیلمان و سیلوی سراوان، تاکنون بیش از ۳۰۰ تن گندم و ۳۴ تن کلزا از کشاورزان این استان خریداری شده است.

گفتنی است، استان گیلان با دارا بودن ۳ بندر انزلی، کاسپین و آستارا، توان بالایی در واردات کالاهای اساسی و تامین کالاهای عمومی موردنیاز مردم از مبدأ بنادر کشورهای همجوار دریای خزر دارد.

گفت‌وگو

در گفت‌وگوی معاون کل اسبق سازمان توسعه تجارت با صمت مطرح شد

توسعه‌نیافتگی کیفی مناطق آزاد

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

منطقه آزاد تجاری ایران محدوده حراست‌شده بندری و غیربندری است که از شمول برخی مقررات جاری کشور متبوع، خارج است. این مناطق با بهره‌گیری از مزایایی مانند معافیت‌های مالیاتی، بخشودگی سود و عوارض گمرکی، نبود تشریفات دست‌وپاگیر ارزی و اداری، تسریع در فرآیندهای صادرات و واردات با جذب سرمایه‌گذاری خارجی و انتقال فناوری به توسعه کشور کمک می‌کنند. امروزه ۹ منطقه آزاد چابهار، قشم، کیش، مریوان، انزلی، ارس، اروند، ماکو و قصرشیرین در ایران وجود دارد. باوجود این تعداد منطقه آزاد در کشور، به‌نظر می‌رسد به مباحث توسعه تجارت خارجی طی سال‌های اخیر خوب پرداخته شده باشد، اما بنا بر نظر کارشناسان و فعالان تجاری، تعدد مناطق آزاد به‌معنای بهبود فعالیت‌های توسعه تجاری نیست، همچنین در این مدت گلایه‌ها و اعتراضاتی از سوی ساکنان مناطق آزاد و همچنین فعالان تجاری این مناطق اعلام شده است، از این‌رو توجه به مشکلات و چالش‌های مناطق آزاد از اهمیت زیادی برخوردار است. صمت درباره شرایط امروزی مناطق آزاد و ظرفیت‌های تجاری آنها، با کیومرث فتح‌الله کرمانشاهی، معاون کل اسبق سازمان توسعه تجارت به گفت‌وگو پرداخته است که در ادامه می‌خوانید.

قاچاق سبب شد محدودیت‌هایی برای تجارت و فعالیت‌های اقتصادی مناطق آزاد وضع شود. باید در نظر داشت کالای قاچاق از بسیاری مرزهای کشور وارد شده و تنها نمی‌توان وجود مناطق آزاد را دلیل ورود کالای قاچاق به بازارهای ایران معرفی کرد

◉ به‌عنوان شروع، مقدمه کوتاهی درباره شکل‌گیری مناطق آزاد در ایران و اهداف تجاری این مناطق بیان کنید.

یکی از راهکارهای دستیابی به پیشرفت، بررسی عملکرد سایر کشورها در حوزه‌های اقتصادی و تجاری است. کشورهای توسعه‌یافته در مسائل تجاری، نمونه‌های مناسبی برای کشور ما بوده و باتوجه به روند آنها می‌توان سیاست مناسبی را برای توسعه تجارت و بهبود شرایط اقتصادی ایران تنظیم کرد. در مسئله مناطق آزاد و روندی که طی دهه‌های گذشته سپری کرده، باید به نکات متعدد و مهمی اشاره کرد. بالغ بر ۳ دهه است که محدوده‌ای به‌نام مناطق آزاد در کشور ما شکل گرفته و مکان‌نمایی این محدوده براساس اطلاعات و صلاح‌بینی مدیران آن زمان انجام شد.

در ابتدا ۳ منطقه بندر چابهار، جزیره کیش و قشم به‌دلیل دارا بودن ظرفیت‌های متعدد و مهم، به‌عنوان منطقه آزاد شناخته شدند. بندر چابهار در استان سیستان‌وبلوچستان به‌سبب دارا بودن اولویت ترانزیتی و راه داشتن به آب‌های آزاد حائزاهمیت است. ظرفیت توسعه صنعتی جزیره قشم و ظرفیت‌های جذب توریسم و گردشگری بین‌المللی جزیره کیش، از اولویت‌های اصلی انتخاب آنها به‌عنوان منطقه آزاد محسوب می‌شود. این نوع دیدگاه برای انتخاب مناطق آزاد، در تمام کشورهای توسعه‌یافته وجود داشته و شیوه غلطی هم نیست.

طی سال‌های اخیر تعداد مناطق آزاد در ایران بیشتر شد و در حال حاضر ۹ منطقه آزاد و ۲۴ منطقه ویژه در کشور داریم. شاید در نگاه نخست، این افزایش تعداد مناطق را بتوان به‌عنوان پیشرفت در بحث تجارت عنوان کرد، اما مناطق آزاد در دهه‌های گذشته تنها از نظر کمیت توسعه یافتند و از نظر کیفی هیچ پیشرفتی نداشتند.

◉ در سال‌های اخیر مناطق آزاد چه پیشرفت‌هایی کرده و تا چه میزان به توسعه تجاری کشور کمک کردند؟

برای بررسی میزان تاثیرگذاری مناطق آزاد در مسائل تجاری، ابتدا باید تبیین کرد خود این مناطق در این سال‌ها چه پیشرفتی داشته‌اند. کشورهای توسعه‌یافته پس از تعیین مناطق آزاد براساس اولویت‌ها و ظرفیت‌های موجود، بودجه مناسبی را برای پیشرفت این مناطق در نظر می‌گیرند.

در ابتدا نیز طرح‌های مختلفی برای توسعه مناطق آزاد در ایران و افزایش بهره‌وری آنها مدنظر قرار گرفته شده بود. به‌عنوان مثال قرار بود پلی به طول ۱۸۰۰ متر از جزیره قشم به سرزمین اصلی (مقصد موردنظر منطقه لافت در ۴۰ کیلومتری بندرعباس بود) کشیده شود. هدف احداث این پل توسعه صنعتی قشم به‌عنوان یک بندر آزاد اعلام شد، اما با گذشت بالغ بر ۳ دهه، هنوز این پل ساخته نشده است.

چنین طرح‌هایی که حتی به‌مرحله احداث نرسیده یا نیمه‌کاره رها شدند، به تعداد زیاد بوده و همین موضوع سبب شده تا توسعه کیفی مناسبی را در مناطق آزاد شاهد نباشیم. بدیهی است زمانی که خود مناطق، درگیر مشکلات مختلفی بوده و از طرفی حمایت‌های لازم برای پیشرفت و بهبود کیفی آنها انجام نگرفته باشد، این مناطق نمی‌توانند نقشی در توسعه تجارت ایفا کنند.

کیومرث فتح‌الله کرمانشاهی

در ۳ دهه اخیر تنها تعداد مناطق آزاد را بدون داشتن منطق مناسبی افزایش دادیم و به‌کیفیت و زیرساخت‌ها توجهی نکردیم؛ این مهم‌ترین ضعف ایران در مدیریت مناطق آزاد است

◉ برخی افراد مشکلات مربوط به مناطق آزاد را مربوط به قوانین مربوطه و سیاست‌گذاری‌های آن می‌دانند. این مسئله را چطور ارزیابی می‌کنید؟

در تمام کشورهای پیشرو اقتصادی، قوانینی ویژه مناطق آزاد تدوین و ارائه شده است. برای مناطق آزاد ایران نیز مقرراتی وضع شد که براساس مختصات هر منطقه، توسعه‌های تجاری انجام شود. اصل مهم مناطق آزاد برمبنای اداره شدن با قوانین آزاد بود؛ بر این اساس در سال‌های ابتدایی شکل‌گیری مناطق آزاد، عنوان شد که افراد ساکن این مناطق براساس قواعد آزاد و همچنین منابعی از جمله فروش زمین یا اعطای کارت مسافری، درآمدزایی داشته باشند تا بتوانند مناطق خود را اداره کنند، اما دلایل یا شاید بهتر بتوان گفت بهانه‌هایی مانند قاچاق در این مناطق سبب شد تا محدودیت‌هایی برای تجارت و فعالیت‌های اقتصادی مناطق آزاد وضع شود.

باید در نظر داشت کالای قاچاق از بسیاری مرزهای کشور وارد شده و تنها نمی‌توان وجود مناطق آزاد را دلیل ورود کالای قاچاق به بازارهای ایران معرفی کرد. در ادامه نیز دیده شد با اعمال محدودیت برای مناطق آزاد، از ورود کالای قاچاق به کشور کاسته نشد. کوته‌نگری‌ها و حتی در برخی موارد تنگ‌نظری‌ها سبب شده تا زیرساخت‌های لازم برای فعالیت اقتصادی مناطق آزاد نه‌تنها تامین نشود، بلکه از ظرفیت‌های مهم این مناطق نیز بی‌بهره بمانیم.

◉ به‌نظر شما مهم‌ترین مشکل فعلی مناطق آزاد چیست؟

در تمامی کشورها، از مناطق آزاد به‌عنوان یک فرصت اقتصادی و تجاری یاد می‌شود. تحریم‌ها همواره جزو جدانشدنی ایران طی ۴ دهه اخیر بوده اما تا پیش از تشدید تحریم‌ها می‌شد به‌نحوی مطلوب‌تر و بهینه‌تر از ظرفیت‌های مناطق آزاد برای توسعه تجارت و روابط بین‌المللی بهره برد، اما دلایل متعددی سبب شد تا نسبت به این ظرفیت‌های بالقوه کشور بی‌توجه باشیم. در سال‌های گذشته مدیریت مناطق آزاد به‌طورمستقیم زیرنظر رئیس‌جمهوری بوده و دبیرخانه شورای‌عالی مناطق آزاد توسط معاون اول رئیس‌جمهوری اداره می‌شد، اما در ادامه همان‌طور که پیش‌تر عنوان شد، به‌بهانه مسائلی مانند قاچاق، فعالیت مناطق آزاد زیرنظر وزارت اقتصاد قرار گرفت که این کار، اقدامی بسیار نامطلوب و نادرست ارزیابی می‌شود.

در چند وقت اخیر، دبیر شورای‌عالی مناطق آزاد اعلام کرد مناطق آزاد باید با قوانین مربوط به خود اداره شده و اصلاحاتی در شیوه‌های قانونی و محدودیت‌های این مناطق انجام گیرد.

ضمن تایید این حرف، باید در نظر داشت هیچ‌کس موافق اداره شدن جزیره‌ای کشور نیست، اما باید نگاهی متفاوت به ظرفیت‌های مناطق آزاد داشته و رویکرد سایر کشورهای توسعه‌یافته نسبت به این مناطق را مدنظر خود قرار دهیم. نظارت وزارت اقتصاد بر مناطق آزاد را می‌توان نوعی پسرفت در برنامه‌های توسعه تجاری عنوان کرد.

از سویی دیگر یکی از مشکلات فعلی مهم مناطق آزاد، تغییرات مستمر مدیران و مسئولان آنها است. با نبود متولی باثبات و رویکردهای بلندمدت، طبیعی است مشکلات مهم اقتصادی و تجاری مرتفع نخواهد شد. مهم‌ترین مصداق بارز پیامدهای مخرب تغییرات مداوم مدیران مناطق آزاد، تامین نشدن زیرساخت‌های مناسب در این محدوده‌ها است. به‌عنوان‌مثال هنوز جزیره قشم مشکل تامین آب شیرین داشته و معضل قطعی برق مرتفع نشده است.

رفع نشدن چنین گره‌هایی آن هم پس از گذشت ۳ دهه از تبدیل شدن این جزیره به منطقه آزاد، نشان‌دهنده کم‌توجهی مسئولان به مناطق آزاد و نبود برنامه جامع و بلندمدت برای بهره‌گیری از فرصت‌های تجاری این محدوده‌ها است.

◉ به‌عقیده شما مناطق آزاد می‌توانند چه نقشی در توسعه تجارت کشور داشته باشند؟

تاثیرگذاری مناطق آزاد بر توسعه مسائل تجاری، امری غیرقابل‌انکار است. در ابتدا توضیح دادم ۳ منطقه ابتدایی که به‌عنوان مناطق آزاد شناخته شدند، براساس ویژگی‌ها و مختصاتی که بر توسعه تجارت تاثیرگذار هستند، انتخاب شدند. حتی طرح‌های متعددی نیز برای افزایش ظرفیت و کارآیی این ۳ منطقه تدوین شد و یکی از آنها طرح ساخت اسکله کاوه در قشم بود. ساخت این اسکله اهداف بزرگی را در بهبود روابط تجاری دنبال می‌کرد، اما در نیمه راه رها شده و در حال حاضر از آن به‌عنوان اسکله‌ای برای نقل‌وانتقال سیمان در قشم استفاده می‌شود.

طرح‌های ساخت اسکله و پل در جزیره قشم، با هدف توسعه تجارت و استفاده از فرصت‌های منطقه‌ای تدوین شدند. با ساخت و تکمیل این زیرساخت‌ها، بارهای وارداتی از کشورهای خاوردور مانند چین و هنگ‌کنگ، به‌طورمستقیم در قشم تخلیه می‌شدند، اما در حال حاضر این بارها به کشور سومی به‌نام امارات فرستاده شده و امارات پس از دریافت ۴درصد عوارض وارداتی از ایران، کالاها را به ایران صادر می‌کند. به‌بیانی ساده‌تر، باید گفت کشوری مانند امارات از تصمیمات غلط ایران برای خود فرصت‌آفرینی کرده و توانسته منبع درآمدی مهمی را برای خود شکل دهد. امارات تنها طی ۳ دهه با استفاده از راهکارهای این‌چنینی و بهره گرفتن از فعالیت‌های واسطه‌ای توانست کشور خود را آباد کند. ایران می‌توانست به‌جای پرداخت عوارض به امارات، همان هزینه را صرف تامین زیرساخت‌های تجهیزاتی مناطق آزاد خود کند. نه‌تنها ضعف تجهیزات و زیرساخت‌های لجستیکی، بلکه نبود سایر بسترهای لازم نیز همگی در کنار هم سبب شده نتوانیم از ظرفیت مناطق آزاد خود استفاده کنیم، بلکه هزینه‌های بی‌پایه زیادی برای فعالیت‌های تجاری خود بپردازیم.

◉ باوجود تحریم‌ها باز هم می‌توان به اثرگذاری مناطق آزاد در مباحث توسعه تجارت امیدوار بود؟

ایران سال‌ها ناظر سازمان تجارت جهانی بود، اما در چند سال اخیر با تشدید تحریم‌ها، این جایگاه از ایران گرفته شد. تا پیش از افزایش فشارهای تحریمی، کیفیت مناطق آزاد را افزایش ندادیم و در همان سال‌ها نیز نتوانستیم آن‌طور که باید و شاید از مزیت‌های دارا بودن منطقه آزاد بهره‌برداری کنیم. تنها تعداد مناطق آزاد را بدون داشتن منطق مناسبی افزایش دادیم و به کیفیت و زیرساخت‌های ساختاری توجهی نکردیم. این مهم‌ترین ضعف ایران در مدیریت مناطق آزاد است. با افزایش تحریم‌ها علیه ایران نیز می‌توان عنوان کرد همچنان مناطق آزاد می‌توانند برای توسعه تجارت و به‌طورکلی اقتصاد کشور مثمرثمر باشند.

به‌عنوان فردی که سال‌ها در مناطق آزاد مختلفی از جمله چابهار، بندرانزلی و قشم جایگاه‌های مدیریتی و مشاوره‌ای داشته، به‌نظر من می‌توان از مناطق آزاد به‌عنوان آزمایشگاه اقتصادی و تجاری در مقیاس‌های کوچک بهره گرفت. به این معنا که می‌توان طرح‌های مهم اقتصادی یا تجاری را به‌صورت آزمایشی و موقت در این مناطق اجرا کرده و پس از دیدن آثار آن، اگر نتایج مثبت بود، طرح‌های آزمایش‌شده را به همه کشور تسری دهیم.

◉ یکی از برنامه‌های اعلام‌شده برای توسعه عملکرد مناطق آزاد، بحث تاسیس بانک‌های آف‌شور در این مناطق بود. به‌نظر شما چنین بانک‌ها و سیاست‌هایی می‌تواند تا چه حد بر توسعه تجارت مناطق آزاد اثرگذار باشد؟

در گام نخست باید در نظر داشت، سرمایه‌گذاران بین‌المللی، ترجیح می‌دهند سرمایه و منابع مالی خود را وارد کشورهای امن با ثبات بالا کنند. بازگشت سود سرمایه، نتیجه‌بخش بودن سرمایه‌گذاری، شرایط و جایگاه کشور مقصد در مجامع بین‌المللی، ثبات مدیریتی و قانونی در نظام‌های پولی و مالی همه جزو مواردی است که یک سرمایه‌گذار خارجی براساس این مولفه‌ها به تصمیم‌گیری می‌پردازد.

در کشور ما به‌دلیل نبود ثبات اقتصادی، چندنرخی بودن ارز، تغییرات مداوم قانونی و همچنین وجود محدودیت برای فعالیت مناطق آزاد، بدیهی است حتی با تاسیس بانک‌های آف‌شور در مناطق آزاد نیز، نمی‌توان سرمایه‌گذاران و تاجران بین‌المللی را به‌انجام فعالیت اقتصادی با ایران ترغیب کرد.

زمانی که سرمایه‌گذار متوجه می‌شود مناطق آزاد یک کشور تحت‌نظر وزارت اقتصاد آن کشور مدیریت می‌شود، طبیعی است تمایل خود را برای ورود به عرصه‌های اقتصادی کشور مذکور از دست بدهد.

از سویی دیگر، وجود مشکلاتی مانند تحریم‌های بانکی و مسائل مربوط به FATF از مهم‌ترین موانع بانکی فعلی برای ایران محسوب می‌شوند، بنابراین حتی تاسیس بانک‌های آف‌شور و در نظر گرفتن سایر طرح‌های این‌چنینی بدون در نظر داشتن الزامات پایه‌ای و رفع نقایص قانونی، به‌موفقیت منجر نخواهد شد.

سخن پایانی

در روزهای پایانی سال ۱۴۰۰، مجلس شورای اسلامی با حضور دبیر شورای‌عالی مناطق آزاد تجاری، مشکلات مناطق آزاد تجاری را بررسی کرد. در این نشست دبیر شورای‌عالی مناطق آزاد تجاری، صنعتی و ویژه اقتصادی به‌منظور بررسی مسائل و مشکلات مرتبط با مناطق آزاد و مقررات حاکم بر روابط کار در مناطق مذکور حضور پیدا کرد. در این نشست قرار شد ضمن رسیدگی به موانع و مشکلات مناطق آزاد، به بسترها و ظرفیت‌های تجاری و اقتصادی این مناطق نیز بیشتر توجه شود.

برگزاری دو نمایشگاه صنعت شیشه و در و پنجره در سایت تهران

گردهمایی بزرگ فعالان صنعت شیشه، بلور، کریستال در نمایشگاه تهران در حالی برگزار می‌شود که چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی در و پنجره و تجهیزات وابسته با حضور جمعی از فعالان و متخصصان این حوزه در محل سایت تهران در حال برگزاری است.

به گزارش گسترش‌نیوز، ۴۵ شرکت داخلی در فضایی افزون بر ۶ هزار مترمربع فضای سرپوشیده (ناخالص) و ۳۳۰۰ مترمربع فضای مفید سرپوشیده داخلی در سالن ۳۸ ب، آخرین دستاوردها و خدمات خود در گروه‌های کالایی تکنولوژی ساخت شیشه، طراحی و تزئین شیشه، شیشه تخت، شیشه فرآوری شده، ابزار و یراق تکنولوژی خورشیدی، بلور و کریستال، شیشه و فیبرهای معدنی، انواع دیگر شیشه، شیشه تخت، تجهیزات و صنایع وابسته و... را در معرض دید مخاطبان قرار داده‌اند. در این دوره از برگزاری نمایشگاه در و پنجره ۱۴۵ شرکت داخلی و ۲ شرکت از کشور ترکیه آخرین دستاوردها و خدمات خود در گروه‌های کالایی انواع در و پنجره ساختمانی، صنعتی، ماشین‌آلات و ابزار تولید، مونتاژ و خط تولید در و پنجره، انواع دستگیره در و پنجره، در و پنجره پروفیل، تمام شیشه و ضدآب، ضدسرقت، ضدآتش، ضدصدا، دوجداره، دکوراتیو، کرکره و... را از امروز تا ۸ تیرماه در معرض دید علاقه‌مندان و متخصصان این حوزه قرار داده‌اند. این نمایشگاه در بازه زمانی یادشده در سالن‌های ۳۱، ۳۵، ۳۸، ۴۰، ۴۱ و ۴۴ میزبان بازدیدکنندگان است. هر دو نمایشگاه تا پایان این هفته برقرار است.

نخستین نمایشگاه توانمندی‌های صادراتی واحدهای کوچک و متوسط برگزار شد

لزوم جذب سرمایه‌گذار ریسک‌پذیر در ایده‌های نو

نخستین نمایشگاه توانمندی‌های صادراتی واحدهای کوچک و متوسط طی مراسمی با حضور سیدرضا فاطمی‌امین وزیر صنعت، معدن و تجارت، علی رسولیان رئیس شرکت صنایع کوچک و متوسط، هومن رازدار مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران و جمعی از فعالان و متخصصان این حوزه در محل سایت تهران ۵ تیرماه سال جاری آغاز به‌کار کرد.

گروه نمایشگاه
editor@smtnews.ir

نمایشگاهی برای معرفی توان کوچک‌ترها

نخستین نمایشگاه توانمندی‌های صادراتی واحدهای کوچک و متوسط همزمان با گرامیداشت دهه «تولید و تجارت» همراه با برپایی پاویون ویژه شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌ها با حضور سیدرضا فاطمی امین وزیر صنعت، معدن و تجارت در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران به مدت ۴روز کار خود را آغاز کرد.

به گزارش صمت، ۱۴۷ شرکت از ۵ تا ۸ تیر از ساعت ۹ تا ۱۶ در سالن‌های ۷، ۲۷ و ۶ آخرین دستاوردها، توانمندی‌ها و خدمات خود را در گروه‌های کالایی صنعت راه و ساختمان، مواد و مصالح کانی‌های فلزی و غیرفلزی و ماشین‌آلات و تجهیزات وابسته، صنایع غذایی و کشاورزی، صنعت دام و طیور، صنایع چاپ و بسته‌بندی و ماشین‌آلات و تجهیزات وابسته، صنعت برق و الکترونیک، صنعت مخابرات، ایمنی خودروسازی، شیمیایی و پتروشیمی، پلاستیک و لاستیک، صنایع نساجی و... را در معرض دید فعالان و علاقه‌مندان به این حوزه قرار دادند.

همرسانی دانش‌بنیان‌ها و صاحبان صنایع

نخستین نمایشگاه توانمندی‌های شرکت‌های دانش‌بنیان مستقر در شهرک‌ها و نواحی صنعتی با هدف به همرسانی شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ با سرمایه‌گذاران و صاحبان صنایع برگزار شد.

عزیزاله قربانی در حاشیه برگزاری این نمایشگاه ضمن بیان این مطلب افزود: این نمایشگاه در سال «تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین» و در راستای فرمایشات رهبر معظم انقلاب و برنامه‌های دولت سیزدهم، به همت سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران برگزار شد.

وی با اشاره به حضور ۷۰ شرکت دانش‌بنیان مستقر در شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور در این نمایشگاه، اظهار کرد: در نخستین نمایشگاه توانمندی‌های شرکت‌های دانش‌بنیان، ۳۰ استارت‌آپ نیز حضور داشتند و این نمایشگاه در قالب ۱۰۰ غرفه برگزار شد.

معاون صنایع کوچک سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران در ادامه به مهم‌ترین اهداف برگزاری این نمایشگاه اشاره کرد و گفت: نمایش توانمندی‌های واحدهای تولیدی دانش‌بنیان مستقر در شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور و همچنین بهمرسانی شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌ها با سرمایه‌گذاران و صاحبان واحدهای صنعتی به‌منظور تقویت و توسعه شرکت‌ها و دانش‌بنیان کردن واحدهای صنعتی در راستای فرمایشات رهبر معظم انقلاب از مهم‌ترین اهداف برگزاری این نمایشگاه است.

قربانی همچنین با اعلام اینکه تورهای بازدید از نمایشگاه توسط واحدهای صنعتی برگزار می‌شود، گفت: با برگزاری این تورها تعاملات بین واحدهای دانش‌بنیان و واحدهای صنعتی نیازمند استفاده از خدمات آنها، برقرار خواهد شد.

وی تصریح کرد: ۳۰ واحد استارت‌آپ مورداشاره در ایام نمایشگاه نسبت به ارائه ایده‌های خود با حضور صاحبان صنایع و مخاطبان علاقه‌مند اقدام کردند تا در صورت جذابیت برای سرمایه‌گذاران، ایده‌های آنها تجاری‌سازی شود. معاون صنایع کوچک سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران در پایان با اشاره به اینکه در حال حاضر بیش از ۶ هزار واحد دانش‌بنیان در کشور وجود دارد، گفت: حدود ۴ هزار واحد از آنها دانش‌بنیان تولیدی بوده و از این تعداد، حدود ۵۷۰ واحد در شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور مستقر هستند.

۱۴۷ شرکت از ۵ تا ۸ تیر در سالن‌های ۷، ۲۷ و ۶ آخرین دستاوردها، توانمندی‌ها و خدمات خود را به نمایش می‌گذارند

کشور نیاز به تولید ایده‌های جدید دارد

محمدرضا مرتضوی، دبیرکل خانه صنعت، معدن و تجارت ایران در این زمینه در گفت‌وگو با ایرنا افزود: شرکت‌های دانش‌بنیان، تولیدکننده ایده و شیوه‌های نوین در حوزه‌های تجارت، صنعت، کشاورزی و... هستند.

مرتضوی افزود: کشور نیاز به تولید ایده‌های جدید و شیوه‌های مدرن دارد و می‌توان گفت این فعالیت‌ها سال‌هاست در کشور شکل گرفته و امروز نیازمند تقویت این فعالیت‌ها و ایجاد محیطی به‌منظور تبدیل ایده‌ها به ثروت برای کشور هستیم.

وی یادآور شد: در چند سال گذشته، بیشتر مغزهای این کشور را صادر کرده‌ایم تا محصولات دانش‌بنیان و ایده‌های نو، اما امروز حرکتی بنیان گذاشته شده که این مغزها و تولیداتشان را در کشور نگه داریم که می‌تواند زمینه‌ساز تحولات بزرگی برای کشور باشد.

وی تاکید کرد: این مهم نیاز به آمارسازی و عددسازی ندارد، بلکه نیازمند تولید ثروت و بیش از همه برداشتن موانع از پیش‌روی شرکت‌ها و استارت‌آپ‌هاست.

دبیرکل خانه صنعت، معدن و تجارت ایران تاکید کرد: باید بتوانیم سرمایه‌گذاران ریسک‌پذیر داخلی و خارجی را در حوزه ایده‌های نو جلب و جذب کنیم تا استارت‌آپ‌های متعددی با سرمایه‌های کوچک، متوسط و حتی بزرگ به‌وجود آوریم.

وی با اشاره به حرکت رو به رشد برخی استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان که به‌ویژه در دوره کرونا در حوزه‌های تولید و توزیع بسیار به کمک کشور آمد، خاطرنشان کرد: دولت نیز با برداشتن موانع و ایجاد امکانات حداقلی برای شرکت‌ها و صاحبان ایده‌ها می‌تواند توسعه کشور در این حوزه را رقم بزند.

سخن پایانی

جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی هدف عمده برگزاری نمایشگاه‌های ارائه توانمندی‌های تولیدی و صادراتی صنایع کوچک و متوسط است. به‌گفته فعالان اقتصادی برگزاری نمایشگاه توانمندی‌های تولیدی و صادراتی فرصت مناسبی بود تا بتوانیم ظرفیت‌های هر استان را در بخش تولید و صادرات با هدف توسعه و گسترش آنها به دیگر مناطق بیشتر معرفی کنیم. این نمایشگاه از ۵ تا ۸ تیرماه ۱۴۰۱ با حمایت معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری اسلامی ایران، وزارت تعاون، سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی، شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران و سازمان توسعه تجارت ایران در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران برگزار شد.

گردهمایی بزرگ برندهای مطرح چوب در نمایشگاه اصفهان

مدیرعامل نمایشگاه بین‌المللی اصفهان از برپایی دو نمایشگاه تخصصی در حوزه چوب و صنایع کارگاهی همزمان با نخستین دهه تیرماه سال جاری خبر داد.

به گزارش گسترش‌نیوز، احمدرضا طحانیان با اشاره به اینکه فعالیت‌های اجرایی رویدادهای نمایشگاهی در استان اصفهان مانند همیشه در حال انجام است، گفت: نمایشگاه بین‌المللی اصفهان در روزهای ۷ تا ۱۰ تیرماه میزبان بیستمین نمایشگاه صنایع چوب، ماشین‌آلات، یراق‌آلات و مواد اولیه و همچنین هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت و صنایع کارگاهی خواهد بود.

وی با اشاره به برگزاری بیستمین نمایشگاه صنایع چوب، ماشین‌آلات، یراق‌آلات و مواد اولیه افزود: این نمایشگاه در ۳ هزار و ۴۰۰ مترمربع فضای مفید نمایشگاهی برگزار می‌شود و شرایطی را فراهم خواهد آورد که ۵۶ شرکت از استان‌های گوناگون کشور به ارائه دستاوردها و توانمندی‌های خود بپردازند.

مدیرعامل نمایشگاه بین‌المللی اصفهان با بیان اینکه در این نمایشگاه نمایندگانی از ۸ استان کشور حضور خواهند داشت، تصریح کرد: استان‌های اصفهان، تهران، البرز، آذربایجان‌شرقی، آذربایجان‌غربی، فارس، خراسان رضوی و قم در این نمایشگاه نماینده دارند؛ همچنین شرکت‌های حاضر در نمایشگاه، کالاها، محصولات و خدمات خود را در زمینه‌های ماشین‌آلات چوب، MDF، روکش، نوار لبه PVC، دستگاه‌های CNC، هایگلاس، یراق‌آلات، ابزار و تیغه‌های برشی، درب، اکسسوری آشپزخانه، چسب و رنگ چوب به نمایش می‌گذارند.

وی افزایش تعداد مشارکت‌کنندگان و مساحت نمایشگاه نسبت به سال گذشته و همچنین حضور تولیدکننده‌های برتر کشور را از جمله ویژگی‌های این نمایشگاه عنوان کرد و ادامه داد: برندهای مطرحی همچون آریوچوب، مدیران ماشین، ویراتک ماشین، هلزمک، تکنوپل، ماوی، توسعه ماشین، کیان صنعت، مبتکران صنعت راش ماشین، وشمه چوب، مونوکوت ایران، آس پروفیل، لومیناک، طرح نو، بازرگانی معینی، مبتکران چوب دارکوب، الماس سیمای شهر، سپاهان راش، قائم چوب، پویان ملامینه، توسکا، چوبچین و نماآرا از جمله برندهای مطرحی هستند که در بیستمین نمایشگاه صنایع چوب، ماشین‌آلات، یراق‌آلات و مواد اولیه حضور دارند.

طحانیان در بخش دیگری از صحبت‌های خود به برگزاری هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت و صنایع کارگاهی، همزمان با نمایشگاه صنعت چوب اشاره کرد و گفت: این نمایشگاه نیز با حضور ۱۰۰ شرکت و در سه‌هزار و ۵۰۰ مترمربع فضای مفید نمایشگاهی برپا می‌شود و شرایطی را فراهم کرده تا فعالان ابزارآلات صنعتی و کارگاهی، ماشین‌آلات صنعتی، ماشین ابزار، ماشین‌آلات خمکاری، برشکاری و فرم‌دهی فلزات، لیزر و حکاکی، سیستم‌های اتوماسیون صنعتی و ابزار دقیق، تجهیزات صنعتی، لیفتراک و تجهیزات انباری، سیستم‌های نظافت، شست‌وشو و نظافت صنعتی، تراشکاری و جوشکاری به ارائه توانمندی‌های خود بپردازند.

مدیرعامل نمایشگاه بین‌المللی اصفهان با بیان اینکه علاوه بر نمایندگان استان‌های مختلف کشور، نمایندگانی از برندهای مطرح بین‌المللی نیز در این نمایشگاه حضور دارند، افزود: شرکت‌هایی از استان‌های اصفهان، تهران، همدان، البرز، یزد و قزوین در نمایشگاه صنعت و صنایع کارگاهی اصفهان حضور خواهند داشت؛ همچنین بازرگانان ایرانی در قالب نمایندگی محصولات و کالاهای خارجی از کشورهای ژاپن، مالزی، چین، کره‌جنوبی، تایوان، ترکیه، آلمان، ایتالیا، چک، سوئد، انگلستان و اسپانیا به عرضه جدیدترین محصولات و ماشین‌آلات حوزه صنایع کارگاهی می‌پردازند.

مدیرعامل نمایشگاه بین‌المللی اصفهان با تاکید بر اینکه نمایشگاه صنعت این دوره، با شرایط متفاوت‌تری نسبت به سال گذشته برگزار خواهد شد، تصریح کرد: حضور برندهای مطرح و فعال تولید و تامین‌کننده ابزار و ماشین‌آلات صنعتی با هدف ایجاد فرصت مناسب به‌منظور معرفی و تبادل اطلاعات و آشنایی هر چه بیشتر صنعتگران و فعالان صنعت کشور و همچنین تلاش برای رفع نیاز و تکمیل زنجیره تامین و ملزومات موردنیاز کارخانجات و کارگاه‌های صنعتی از جمله ویژگی‌های برگزاری هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت و صنایع کارگاهی به‌شمار می‌رود.

براساس این گزارش، علاقه‌مندان به بازدید از بیستمین نمایشگاه صنایع چوب، ماشین‌آلات، یراق‌آلات و مواد اولیه و همچنین هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت و صنایع کارگاهی از ساعت ۱۱ تا ۲۰ روزهای ۷ تا ۱۰ تیر به نمایشگاه بین‌المللی اصفهان واقع در کمربندی شرق، روبه‌روی منطقه روشن‌دشت مراجعه کنند.

گزارش میدانی

مشکلات تعمیرکاران و مردم

امیرمحمد درویش: این روزها گران بودن قطعات و همچنین کمبود قطعه باکیفیت و مناسب برای خودروها، دردسرهای زیادی برای مکانیک‌ها و مراجعه‌کنندگان ایجاد کرده است.

به‌گفته بسیاری، این روزها هزینه تعمیرات خودرو نرخ مشخصی ندارد و هرکس هرقدر دلش بخواهد به مشتری نرخ می‌دهد. این در صورتی است که نرخ خدمات ابلاغی از سوی اتحادیه بر دیوار مغازه نصب شده باشد.

خبرنگار پایگاه خبری گسترش‌نیوز برای دریافت اطلاع بیشتر درباره نحوه کار و نرخ‌دهی تعمیرکاران، به راسته تعمیرگاه‌های یکی از مناطق پایتخت رفته است.

بازار آشفته تعمیرکاران خودرو

تعداد ماشین‌هایی که موجود در تعمیرگاه‌ها نشان از کم‌رونق بودن بازار آنها می‌دهد. صدای برخورد چکش‌های مخصوص صافکاری به سپر ماشین‌ها شنیده می‌شد و پیاده‌رو پر بود از لاستیک و جک سوسماری. کف پیاده‌رو هم که آن‌قدر روغن ماشین ریخته سیاه شده بود.

در همین زمان شخصی از زیر ماشین با لباس‌های سیاه و دست‌های روغنی بیرون آمد و بی‌مقدمه گفت: «داداش میشه اون آچارو به من بدی، قربون دستت» از کنار ماشین آچار را به او دادم و گفت: «دمت گرم. اگه کاری داری یه چند لحظه وایسا کارم تموم شه، میام سراغ ماشینت.»

نه فقط نرخ روغن موتور رو میخوام بدونم.

«روغن موتور؟ قیمتا یکم رفته بالا ولی من فقط جنس خوب دارم. حالا ایرانی می‌خوای یا خارجی؟ البته خارجی بریزی بهتره‌ها دیدم که میگم. هرکی ریخته راضی بوده.»

حالا چند هست؟

از ۱۲۰ تومن شروع میشه تا ۵۰۰ تومن. اونی که قیمتش بیشتره جنس خوبه ها یعنی یه حال اساسی به ماشینت میده.» این را گفت و دوباره شروع کرد به ضربه زدن و محکم کردن پیچ‌های سپر ماشین. به او گفتم که دوباره بر میگردم.

کمبود قطعه باکیفیت

کمی جلوتر تعمیرگاه دیگری بود. صدای دادوفریاد هم می‌آمد. گویا صدای مشتری بود که از تعویض یکی از قطعات ناراضی بود و با صدای بلند اعتراض می‌کرد و می‌گفت: «توی این هفته دوبار اومدم پیشت. هر دوبار هم همین قطعه رو عوض کردی و باز خراب شد. جنس خوب بنداز، وقتی این همه پول می‌دم.»

تعمیرکار با بی‌حوصلگی از تعمیرگاه بیرون آمد و گفت: «قطعه خوب پیدا نمیشه به خدا. کل بازارو گشتم، نیست. چیکار کنم، کمبود قطعه داریم. ماشین رو بذار بمونه، ببینم چیکار می‌تونم بکنم.»

بی‌ثباتی نرخ روغن موتور

مغازه کناری، فروشگاه لوازم‌یدکی خودرو و انواع روغن موتور بود. وارد مغازه شدم و نرخ انواع روغن موتور رو پرسیدم. فروشنده با تامل گفت: «بستگی به اندازه و مارکش داره. ۴ لیتری می‌خوای؟ ۵ لیتری می‌خوای؟ ایرانی باشه یا خارجی؟ قیمت‌ها هم از ۲۳۰ تومان شروع میشه تا ۷۰۰ تومان.»

پرسیدم: نرخ مشخصی نداره؟ «نه قربونت. این‌جور چیزا مگه نرخ مشخص داره؟ امروز یه قیمت می‌خری، فردا باید بیشتر از امروز پول بدی، برای همین جنس.

از مغازه بیرون آمدم. بیشتر ماشین‌های جلوی تعمیرگاه‌ها، ایرانی بودند و کمتر ماشین خارجی آنجا دیده می‌شد. چند تعمیرگاه را رد کردم و به یکی از شلوغ‌ترین تعمیرگاه‌ها رسیدم. چند ماشین در صف انتظار بودند و حدود ۵ مکانیک آنجا حضور داشتند که هرکدام مشغول تعمیر یکی از خودروها بودند. یکی از دلایل شلوغی این مرکز تعمیر خودرو، بزرگی آن و تعداد مکانیک‌ها بود. وارد تعمیرگاه شدم و پرسیدم: «روغن موتور خوبم دارین؟»

مردی که پشت میز نشسته بود و درحال نوشتن فاکتور بود، گفت: «آره هست ولی خب چیز خوب بخوای باید خوبم هزینه کنی دیگه الان خارجی دارم ۷۴۰ تومن ولی درجه یک. ایرانی هم دارم که پیشنهاد نمی‌کنم. میزنه موتور ماشین‌رو داغون می‌کنه. البته روغن موتور ایرانی خوبم هم پیدا میشه‌ها...

علاوه بر نبود قیمت واحد نکته دیگری که در بیشتر مغازه‌ها خودنمایی می‌کرد، پاک شدن نرخ مصرف‌کننده پشت قوطی‌های روغن موتور بود. البته این قضیه برای همه مکانیکی‌ها صدق نمی‌کرد. بودند مغازه‌دارانی که با نرخ پشت محصول، کالا را عرضه می‌کردند. گشتی در این بازار نشان داد، گرانی و کمبود قطعه باکیفیت در داخل کشور باعث‌شده هم مکانیک‌ها و هم مشتری‌ها با مشکلاتی مواجه شوند. نبودگارانتی از سوی شرکت‌های تولیدی قطعات نیز باعث ایجاد ضررهای زیادی به تعمیرکاران شده است.

گزارش خبری

افتتاح فاز یک شهرک صنعتی زاهدان میرجاوه

معاون توسعه مدیریت، منابع و امور استان‌های سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران از زیرساخت‌های شهرک صنعتی میرجاوه بازدید کرد.

به‌گزارش خبرنگار صمت از سیستان‌وبلوچستان، همزمان با دهه تولید و تجارت و در روز زیرساخت مطلوب، محرک اقتصادپویا و با حضور دکتر رحیمی، معاون توسعه مدیریت، منابع و امور استان‌های سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران، مجتمع فاز یک شهرک صنعتی زاهدان میرجاوه افتتاح شد.

معاون توسعه مدیریت، منابع و امور استان‌های سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران در حاشیه بازدید از زیرساخت‌های شهرک صنعتی میرجاوه گفت: به‌لطف الهی و حمایت‌های سازمان صنایع کوچک شهرک‌های صنعتی ایران از استان سیستان‌وبلوچستان در سال گذشته بیشترین کمک‌ها به این استان بوده که باتوجه به لیاقت و ظرفیت‌های موجود در این استان، این کمک‌ها لازم بوده است.

رحیمی افزود: ۸۴میلیارد تومان برای بنای زیرساخت‌های استان هزینه و افتتاح شده و همچنین ۱۵ واحد کارگاهی به‌بهره‌برداری رسیده است.

وی اظهار کرد: باتوجه به شعار سال و دستورات رهبر معظم انقلاب با هدف رشد و توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناوری واحدهایی ایجاد شده تا با واگذاری آنها به این شرکت‌ها شاهد تحول عظیمی باشیم.

رحیمی همچنین گفت: باتوجه به تلاش‌هایی که در کل قسمت‌ها می‌شود و همچنین فعال کردن واحدهای راکد در کل کشور، امسال تعداد ۲۰۰۰واحد برنامه‌ریزی شده است. استان سیستان‌وبلوچستان با داشتن ۲۸ شهرک صنعتی در حال فعالیت است، به‌طوری که قبل از انقلاب هیچ شهرک صنعتی وجود نداشته است که این دستاورد نتیجه تلاش‌های بخش دولتی و خصوصی است.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی سیستان‌وبلوچستان در این افتتاحیه گفت: باتوجه به تنش‌های مهم آبی توانستیم با عنایت استاندار سیستان‌وبلوچستان قریب به ۲۵لیتر بر ثانیه پساب شهر زاهدان را به شهرک صنعتی میرجاوه منتقل کنیم و باتوجه به کم‌آبی مشکلات شرکت‌های تولیدی را حل کنیم.

تمرکز آذربایجان‌شرقی بر حوزه معدن

تمرکز امسال سازمان صنعت،معدن و تجارت آذربایجان‌شرقی بر حوزه معدن است. رئیس سازمان صنعت،معدن و تجارت آذربایجان‌شرقی در جلسه مشترک کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان گفت: باتوجه به اینکه در سال‌های اخیر معادن آذربایجان‌شرقی موردبی‌توجهی قرار گرفته بود، اکنون به‌صورت جدی به حوزه معدن وارد شده‌ایم. صابر پرنیان افزود: در حوزه معدن ۴ محدوده وجود دارد که کارهای لازم برای بهره‌برداری انجام شده است، این ظرفیت فوق‌العاده و نعمت خدادادی باید اقتصاد منطقه را متحول کند. به‌گزارش گسترش‌نیوز، وی بااشاره به بررسی وضعیت ۱۶ معدن در شهرستان‌های اهر و هریس عنوان کرد: باتوجه به اینکه در سال‌های گذشته، معادن آذربایجان‌شرقی موردبی‌توجهی قرارگرفته، اکنون به‌صورت جدی به حوزه معدن وارد شده‌ایم.پرنیان تاکید کرد: علاقه‌مندی به سرمایه‌گذاری صنعتی در آذربایجان‌شرقی موضوع قابل‌توجهی است، زیرا این موضوع ظرفیت خوبی برای استان محسوب می‌شود. رئیس سازمان صنعت،معدن و تجارت آذربایجان‌شرقی ادامه داد: بیشتر مراجعه فعالان اقتصادی برای سرمایه‌گذاری، توسعه واحدهای صنعتی و افزایش تولید محصولات است که در این زمینه‌ها باید بستر لازم مهیا شود. وی با بیان اینکه باید بیشتر به فکر تامین زیرساخت‌ها و رفع موانع تولید باشیم، تاکید کرد: قانون‌گذار در حوزه برق، وزارت نیرو را مکلف به تامین انرژی واحدهای صنعتی کرده است که در این زمینه برای رفع مشکلات سرمایه‌گذاران تمام تلاش‌مان را انجام می‌دهیم. گفتنی است، در این جلسه که با حضور مدیرکل بازرسی استانداری، رئیس سازمان صنعت،معدن و تجارت، مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان برگزار شد؛ پرونده ۱۱واحد تولیدی شهرستان اهر مطرح و نسبت به رفع مشکلات تصمیم‌گیری شد.

در گفت‌وگوی گسترش‌نیوز با رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان خراسان‌رضوی مطرح شد

راه‌اندازی منطقه آزاد مشترک ایران و افغانستان

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان خراسان‌رضوی، ضمن تشریح دستاوردهای سفر رئیس‌جمهوری کشورمان، از راه‌اندازی منطقه آزاد مشترک ایران و افغانستان خبر داد.

خراسان‌رضوی از جمله استان‌هایی است که دارای صنعت خرد اما توانمند است. در خراسان‌رضوی، شمالی و جنوبی دارای منابع غنی معدنی هستیم و این فرصت بسیار خوبی برای سرمایه‌گذاری و حضور دانش‌بنیان‌ها است، این در حالی است که صنایع کوچک، متوسط و بزرگ در این استان نیز مزیت‌هایی برای سرمایه‌گذاران فراهم کرده‌اند.

امیررضا رجبی، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان خراسان‌رضوی در گفت‌وگو با گسترش‌نیوز با بیان اینکه، حضور هیات‌دولت در خراسان‌رضوی، دستاوردهایی را برای این استان به‌همراه داشته است، خاطرنشان کرد: از جمله این دستاوردها می‌توان به راه‌اندازی نمایشگاه دستاوردهای شرکت‌های دانش‌بنیان همزمان با سفر رئیس‌جمهوری کشورمان اشاره کرد، به‌عبارتی، با هماهنگی و همکاری با پارک فناوری در این استان، دستاوردهای شرکت‌های دانش‌بنیان به‌نمایش گذاشته شد که همین موضوع منجر به تصمیم‌گیری‌های بسیار خوبی در حوزه توسعه دانش‌بنیان‌ها شده است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان خراسان‌رضوی در بخش دیگری از سخنانش بااشاره به اینکه ظرفیت‌هایی برای توسعه دانش‌بنیان‌ها در شهرک‌های صنعتی ایجاد شده است، ادامه داد: شهرک‌های صنعتی که دارای ظرفیت‌های مناسبی هستند، موظف به تخصیص زمین با تخفیف و شرایط منحصربه فرد شدند، چرا که پیش از این واگذاری زمین از طریق مزایده امکان‌پذیر بوده اما دانش‌بنیان‌ها مستثنا هستند.

امیررضا رجبی

راه‌اندازی پردیس صنایع‌معدنی، از سوی سرمایه‌گذاران و مسئولان استانی با استقبال خوبی مواجه شد و در حال حاضر به‌دنبال تهیه و تصویب طرح هستیم

راه‌اندازی پردیس معدنی در خراسان‌رضوی

رجبی در بخش دیگری از سخنانش بااشاره به اینکه در راستای توسعه معادن این استان، در حال پیگیری برای راه‌اندازی پردیس معدنی در این استان هستیم، اذعان کرد: راه‌اندازی پردیس صنایع‌معدنی، از سوی سرمایه‌گذاران و مسئولان استانی با استقبال خوبی مواجه شد و درحال‌حاضر به‌دنبال تهیه و تصویب طرح هستیم که امیدواریم به‌زودی انجام شود، چرا که راه‌اندازی پردیس صنایع‌معدنی به توسعه صنعت و معدن در قالب دانش‌بنیان‌ها کمک کرده و منجر به افزایش بهره‌وری می‌شود.

این مقام مسئول استانی، تامین زیرساخت‌ها را از دیگر موضوعات مصوب هیات‌دولت دانست و بااشاره به اینکه دارای مشکلات بی‌شماری در حوزه آب، برق و گاز در شهرک‌های صنعتی این استان هستیم، یادآور شد: «اگرچه نه‌تنها در این استان بلکه در تمامی استان‌های کشور مشکلات زیرساختی وجود دارد، اما با سفر هیات‌دولت مقرر شد تا تامین مالی زیرساخت‌ها توسط وزارتخانه‌های نیرو، صنعت، معدن و تجارت و نفت انجام شود تا از این طریق زیرساخت‌های شهرک‌های صنعتی استان توسعه یافته و منجر به‌جذب سرمایه‌گذاری بیشتر شود».

شهرک‌های صنعتی که دارای ظرفیت‌های مناسبی هستند، موظف به تخصیص زمین با تخفیف و شرایط منحصربه فرد شدند، چرا که پیش از این واگذاری زمین از طریق مزایده امکان‌پذیر بوده، اما دانش‌بنیان‌ها مستثنا هستند

ایران و افغانستان منطقه آزاد راه می‌اندازند

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان خراسان‌رضوی در ادامه بااشاره به اینکه راه‌اندازی منطقه آزاد مشترک بین ایران و افغانستان، در منطقه خواف از مهم‌ترین مصوبات سفر هیات‌دولت به استان خراسان‌رضوی بود، عنوان کرد: «خواف، منطقه‌ای معدنی بوده و ۳۰ درصد سنگ‌آهن موردنیاز واحدهای فولادی کشور را تامین می‌کند، در نتیجه باتوجه به اینکه این منطقه در نزدیکی مرز افغانستان وجود دارد، فضای خوبی برای ارتباطات صنعت و معدنی با این کشور مهیا است و وزارت اقتصاد مکلف شد تا مطالعات لازم برای راه‌اندازی این منطقه آزاد را موردبررسی قرار دهد».

به‌گفته وی، برای راه‌اندازی این منطقه آزاد، نیازمند تعامل با کشور افغانستان هستیم.

رجبی از دیگر دستاوردهای این استان را بررسی و رفع مشکلات صادرات سنگ‌های نیمه‌قیمتی عنوان کرد و یادآور شد: «باتوجه به اینکه استان خراسان‌رضوی، دارای سنگ‌های نیمه‌قیمتی و تزئینی است، بنابراین سنگ‌های پرطرفداری چون فیروزه که به‌شکل انگشتر نقره صادر می‌شود، دارای مشکلاتی بود که از جمله می‌توان به‌انجام تمامی رویه‌های ساخت خارج از استان و کندی صادرات اشاره کرد».

این مقام مسئول سازمان صنعت، معدن و تجارت استان خراسان‌رضوی در بخش دیگری از سخنانش افزود: «طی سفر ریاست‌جمهوری به این استان، مقرر شد تا دستگاه‌های مرتبط همچون بانک مرکزی به بررسی این موضوع بپردازند و موارد مرتبط را به استان تفویض کنند که به‌نظر می‌رسد، این امر در توسعه صادرات این استان بسیار موثر باشد».

به‌گفته رجبی، در سفر ریاست‌جمهوری به این استان، سیدرضا فاطمی‌امین، نیز حضور داشت که با برگزاری جلسات متعدد در ۴ شهرستان این استان، مقرر شد مشکلات ۵۰ واحد تولیدی ـ صنعتی رفع شده و به چرخه تولید بازگردانده شود.

هدف‌گذاری برای رسیدن به صادرات غیرنفتی ۲.۸ میلیارد دلاری

گفته می‌شود سازمان صنعت، معدن و تجارت استان خراسان‌رضوی برای رسیدن حجم صادرات به ۱.۷ میلیارد دلار در تلاش است و آن‌گونه که به‌نظر می‌رسد، هدف‌گذاری‌های لازم برای ۲.۸ میلیارد دلاری صادرات غیرنفتی؛ در افق سال ۱۴۰۴ برنامه‌ریزی شده است.

همچنین در سال، ۱۴۰۰ صادرات این استان ۱.۴۲۰ میلیون دلار به وزن ۲۶.۷ هزار تن بوده که بیشترین آن محصولات آهنی، کف‌پوش‌های مخملی محصولات کشاورزی و مصالح ساختمانی بوده و در صادرات تخته‌های تهیه‌شده از خرده‌های چوب، پلی‌استرن کف‌پوش‌های غیرمخملی و محصولات آهنی بیشترین رشد را نسبت به سال ۱۳۹۹ داشته است.

یادآور می‌شود مقاصد اصلی صادراتی کالاهای این استان به‌ترتیب افغانستان، ازبکستان، ترکمنستان، عراق، پاکستان و عمان بوده و در همه این کشورها جز افغانستان با رشد صادرات روبه‌رو بوده‌ایم.

خبر

پایان رویداد «تامین پایدار انرژی صنایع»

آیین اختتامیه نخستین رویداد تامین پایدار انرژی صنایع از ایده تا اقدام، پس از بررسی ایده‌های ارسالی و گزینش ایده‌های برتر برگزار شد.

به‌گزارش روابط‌عمومی شرکت برق منطقه‌ای یزد، در این رویداد که با حضور سیدمسعود عظیمی، معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری یزد؛ مدیرعامل و کارشناسان شرکت و اساتید دانشگاهی و متخصصان و پژوهشگران صنعت استان برگزار شد. علی‌اکبر رضایی با ایده تخمین و بهینه‌سازی میزان مصرف انرژی کوره‌های ذوب القایی با استفاده از الگوریتم‌های یادگیری ماشین مقام اول ایده‌پردازی در این رویداد را کسب کرد.

همچنین امیر حاجیان با ایده راهکارهای بهینه‌سازی انرژی کوره‌های قوس الکتریکی و سیدامین سعید با ایده جابه‌جایی بار صنایع از ماه‌های گرم بدون تغییر در حجم تولید سالانه آنها به‌ترتیب مقام دوم و سوم این مسابقات را از آن خود کردند.

گفتنی است، رویداد ملی تامین پایدار انرژی صنایع نخستین رویداد ایده تا اقدام تامین انرژی صنایع کشور است که با هدف رفع چالش خاموشی صنایع در پیک بار تابستان ۱۴۰۱ در نظر گرفته شده است و مشکلات برق صنایع را در ۳ محور «سیاست‌های راهبردی و کلان حوزه انرژی»، «تعامل بین صنایع و تامین‌کنندگان انرژی» و «راهکارهای بهبود بهره‌وری انرژی در صنایع» بررسی می‌کند.

افزایش سرسام‌آور اجاره‌بها، تاثیر گرانی‌ها یا مهاجرت

لطفی، رئیس اتحادیه مشاوران املاک استان زنجان با بیان اینکه یک هزار و ۲۰۰ املاکی در زنجان فعالیت دارد، اظهار کرد: واحدهایی هم بدون داشتن مجوز فعالیت می‌کنند چرا که به دلیل اشباع شدن دیگر مجوزی صادر نمی‌شود.

به گزارش فارس، وی با تاکید بر اینکه بیشترین تخلفات در حوزه املاک در سایت‌های مطرح آنهم توسط دلال‌های سودجو انجام می‌شود، افزود: به این صورت که با قیمت‌گذاری‌های غیرواقعی منجر به ایجاد اختلاف نرخ عجیب و غریب در این حوزه می‌شوند.

رئیس اتحادیه مشاوران املاک استان زنجان تصریح کرد: بر اساس ارزیابی‌های انجام شده تخلف در بین املاکی‌های مجوزدار زیر ۱۰ درصد است و بیش از ۸۰ درصد فعالان تحصیلات بالا دارند و با قوانین آشنا هستند هر چند عده‌ای از املاکی‌ها هم هستند که در انعقاد قرارداد مشکل دارند که به آن جهل در قانون گفته می‌شود که عمدی در کار نیست.

وی در پاسخ به سوالی در مورد افزایش سرسام‌آور اجاره بها گفت: بنگاه‌ها در این افزایش نرخ به هیچ وجه دخیل نیستند و اغلب این افزایش‌ها در سایت‌ها ثبت و با قرار و مدار بین مالک و مستاجر عملیاتی می‌شود و این موضوع برای ما هم به عنوان انسان تبدیل به دغدغه شده است.

لطفی با اذعان به اینکه میزان افزایش اجاره‌بها نسبت به سال گذشته ۱۰۰ درصد بوده است که علت آن افزایش نرخ سایر اقلام عنوان می‌شود، چرا که افزایش نرخ اقلام بر زندگی همه افراد جامعه از جمله مالکان تاثیرگذار بوده است، ادامه داد: از طرف دیگر نظارتی بر امور اجاره بها و خرید و فروش ملک وجود ندارد و قراردادها در یک برگه A۴ نوشته می‌شود.

رئیس اتحادیه مشاوران املاک استان زنجان افزود: پیگیری‌ها بیانگر رد ثبت خرید و فروش ملک در دیوان عدالت اداری است که می‌تواند از دلایل افزایش نرخ محسوب شود، چرا که پیش می‌آید یک ملک طی یک هفته چندین بار دست به دست می‌شود که اگر ثبت شده و ملزم به دریافت کد رهگیری شود، باید فرآیند اداری آن طی شود،اما در قولنامه‌های دستی چنین روندی وجود ندارد و محض انعقاد قرارداد به املاکی مراجعه کرده و اقدام به فروش می‌کند.

کمبود مسکن برای اجاره

وی با تاکید بر اینکه مهم‌ترین مشکل کمبود مسکن برای اجاره است و معضلات موجود از جمله کمبود آب، موجب افزایش مهاجرت به شهر زنجان شده که از دلایل کمبود مسکن برای اجاره به‌شمار می‌رود، افزود: در واقع مسکنی برای اجاره وجود ندارد و ما نمی‌توانیم پاسخگوی مراجعان باشیم و موجر چاره‌ای جز پذیرش درخواست مالکان ندارد، چرا که اگر تخلیه کند، نمی‌تواند ملکی برای جابه‌جایی پیدا کند.

افزایش سرسام‌آور اجاره‌بهای واحدهای تجاری

لطفی ادامه داد: این افزایش نرخ درباره واحدهای تجاری هم بسیار سرسام‌آور است که در برخی موارد از ۵میلیون تومان به ۱۲میلیون تومان هم افزایش یافته که در این مورد سایت‌ها مقصر هستند و جالب اینکه این قراردادها به‌صورت دستی تنظیم می‌شوند که دارایی از آن خبردار نشود که این موارد نیازمند حضور و نظارت موثر مسئولان است که در حال حاضر چنین چیزی نیست.

رئیس اتحادیه مشاوران املاک استان زنجان تاکید کرد: ما به همکاران املاکی درباره ثبت نشدن قراردادهای دستی هشدار داده‌ایم، منتها دیوان این مورد را هم رد کرده است.

وی با بیان اینکه مجوزهایی که بعد از سال ۹۸ برای واحدهای املاک داده شده بیشتر پرینتی قرارداد ثبت می‌کنند و همه اقدامات لازم تبلیغاتی در این مورد هم انجام شده است، اما بسیاری از املاکی‌ها سنتی هستند، افزود: این نوع قرارداد مزیت‌های فراوانی دارد که جلوگیری از سوءاستفاده و غیرقابل ویرایش بودن بعد از دریافت کد از جمله این مزایا است.

لطفی تاکید کرد: تجدیدنظر دیوان درباره رای خود و قانونی شدن قراردادهای پرینتی که با دریافت کد رهگیری معاملات انجام می‌شود ـ که در حال حاضر هم بسیاری از همکاران املاکی این کار را می‌کنند ـ می‌تواند به کنترل اوضاع کمک کند.

رئیس اتحادیه مشاوران املاک استان زنجان افزود:

بیشتر همکاران من با مستاجران همراهی کرده و با کاهش کمیسیون‌های خود، مالکان را تشویق به حمایت از مستاجرها می‌کنند،اما در کل باید متوجه بود که املاکی‌ها هم خانواده دارند و توان رد همه قراردادها را ندارند و در واقع تنهایی کاری از دست فعالان این حوزه برنمی‌آید و رسانه‌ها از جمله صداوسیما در این مورد همکاری لازم را ندارند.

مشاور املاک هم برای کسب درآمد تلاش می‌کند

یک مشاور املاک هم در این رابطه گفت: وظیفه بنگاه تحریر توافق طرفین است و وقتی توافقی انجام می‌شود، بنگاه توان بر هم زدن این توافق را ندارد.

عباس نصیری اظهار کرد: از طرفی مالک و مستاجر هم برای ثبت توافق بین خود به‌دنبال واحدی می‌روند که کمترین کمیسیون را دریافت می‌کند، پس املاکی به‌عنوان یک کاسب برای کسب درآمد تلاش و در نهایت اقدام به تحریر قرارداد می‌کند.

وی در پاسخ به سوالی درباره وام ودیعه مسکن گفت: وام ودیعه مسکن هم مشکلاتی را به‌لحاظ زمان قرارداد به‌وجود آورده به‌طوری که مراجعانی برای تمدید قبل از پایان مهلت قرارداد یا ثبت قراردادهای غیرواقعی که با هدف فراهم کردن زمینه دریافت این وام انجام می‌شود، وجود دارند، چرا که طبق قانون زمان قرارداد برای دریافت تسهیلات باید ۱۴۰۱ باشد.

نصیری تاکید کرد: از طرف دیگر تحریرکننده هم برای ثبت قرارداد کاره‌ای نیست و فقط توافق بین مالک و مستاجر را ثبت می‌کند و در واقع هیچ نقشی در افزایش یا حتی کاهش قیمت‌ها ندارد و تنها نقشی که می‌تواند ایفا کند، دعوت به ملاحظه طرفین است.

این مشاور املاک ادامه داد: از طرفی گرانی‌های اخیر همه افراد شامل مالک و مستاجر را درگیر کرده، چرا که همه ما در این جامعه زندگی می‌کنیم.

وی در پاسخ به سوالی درباره وضعیت واحدهای مسکونی برای اجاره گفت: هرچند آمار درستی نمی‌توان ارائه کرد اما نسبت به سال گذشته کاهش قابل‌توجهی یافته به‌طوری که در بیشتر روزها پاسخ ما مراجعه‌کننده منفی است و ما بیشتر مراجعه‌کنندگان را تشویق به تمدید قرارداد با مالک می‌کنیم، چون اصلا موردی برای عرضه به‌ویژه در بین واحدهای تجاری وجود ندارد.

نصیری ادامه داد: درباره افزایش قیمت‌ها هم باید بگویم این مورد اصلا ربطی به قانون، بنگاهی یا حتی دولت ندارد و در این عصر همه باید به مودت و ملاحظه یکدیگر فکر کنیم و باید به فکر کمک به همنوع خود باشیم، اما در ظاهر وجدان جامعه توجهی به این امور ندارد و تازه استدلال می‌کند که من در حال حاضر کمتر از نظام بانکی حساب می‌کنم. شما به من بگویید من در مقابل این استدلال چه بگویم که به ملک نگاه سرمایه‌ای دارد، در حالی که در اقتصاد جهانی، ملک به‌دلیل داشتن هزینه استهلاک، سرمایه محسوب نمی‌شود.

این مشاور املاک ادامه داد: موضوع دیگر این است که اگر املاکی‌ها به دارایی‌ها لینک شده و مالیات بر مستغلات اخذ شود، منجر به عقب‌نشینی مالکان از اجاره‌های آنچنانی خواهد شد.

۵۰ درصد املاکی‌ها خودشان مستاجر هستند

وی افزود: این موضوع وقتی جالب می‌شود که ۵۰ درصد املاکی‌ها خودشان هم مستاجر هستند و خود در پایان وقت موعد باید اجاره ۲برابر بپردازند و در واقع املاکی‌ها جزو زیان‌کنندگان افزایش اجاره هستند.

نصیری تاکید کرد: موضوع اجاره بر واحدهای خالی را ما هم از اخبار می‌شنویم که اجرا خواهد شد،اما در عمل اتفاقی نیفتاده است، ضمن اینکه مبلغ افزایش اجاره‌بها هم به‌صورت مکتوب اعلام نشده است.

افت تولید جهانی فولاد در ماه مه

انجمن جهانی فولاد، آمار تولید فولاد جهان را در ماه مه منتشر کرد که البته همانند ماه گذشته میلادی روند کاهشی به ثبت رسیده است. براساس این گزارش، اگرچه بین ۱۰ کشور برتر تولیدکننده فولاد تنها آمار تولید هند مثبت است اما تولید ایران با افت ۱۷ درصدی مواجه شده است. به گزارش کالاخبر، با توجه به آمار مطرح‌شده از انجمن جهانی فولاد، تولید فولاد دنیا در ماه مه ۳.۵ درصد افت سالانه داشته و ۱۶۹.۵ میلیون تن ثبت شده است. تولید فولاد چین هم در این مدت ۹۶.۶ میلیون تن ثبت شد که ۳.۵ درصد نسبت به ماه مه سال قبل افت داشت.

به‌طور سنتی، آوریل تا مه، فصل اوج بازار فولاد چین است اما کارخانه‌ها در این ماه‌ها در امس با خرید کمتری مواجه شدند، زیرا شیوع کرونا منجر به تعلیق فعالیت‌ها در بسیاری از صنایع پایین‌دستی و اختلال در عرضه مواد اولیه به کارخانه‌های فولاد شد.

تقاضای واقعی هنوز در این کشور پایین است، زیرا شیوع مجدد کرونا هنوز در مناطق گوناگون چین گزارش می‌شود. آنها باید تولید را در ماه ژوئن هم کاهش دهند، چراکه نه بازار داخلی و نه صادرات فعلا از تقاضای فولاد حمایت نمی‌کنند.

گفتنی است تمام کشورهای مهم تولیدکننده فولاد جهان در ماه مه با کاهش تولید روبه‌رو بودند و در این میان، فقط تولید هند ۱۷.۳ درصد رشد سالانه داشته و ۱۰.۶ میلیون تن ثبت شد. در این بین، تولید فولاد خام ایران نیز در این ماه ۲.۳ میلیون تن ثبت شد که ۱۷.۶ درصد افت سالانه داشت.

اماواگرهای آمار رشد صادرات فولاد در سال ۱۴۰۱

خطر در کمین فولادسازان را جدی بگیرید

صادرات الزامی جدی برای تداوم تولید در صنعت فولاد کشور است. بر همین اساس نیز رصد مداوم آمار و ارقام صادرات محصولات تولید شده در زنجیره فولاد اهمیت دارد. با وجودی که آمار منتشرشده از سوی مراجع رسمی مبین روند رو به رشد فروش خارجی فولاد و محصولات فولادی در ۲ ماه نخست سال جاری است اما تولیدکنندگان و فعالان این زنجیره تاکید دارند، رشد یادشده به محصولات میانی این زنجیره اختصاص دارد. در واقع تولیدکنندگان در حلقه‌های پایین‌دستی با توجه به سیاست‌ها و مقررات اشتباه، از صادرات باز مانده‌اند یا از میزان صادرات آنها به‌شدت کاسته شده است. دولت سرمایه قابل توجهی را در طول سالیان گذشته به توسعه زنجیره فولاد و به‌ویژه حلقه‌های میانی این زنجیره اختصاص داده است؛ بر همین اساس نیز گویا عملکرد این بخش زنجیره از اهمیت بیشتری برخوردار است. در چنین موقعیتی، تولیدکنندگان بخش خصوصی و فروش صادراتی آنها، تحت‌تاثیر شرایط و قوانین و مقررات ناکارآمد قرار می‌گیرد. در طول هفته‌های اخیر شاهد فروکش کردن روند صعودی قیمت فولاد در بازار جهانی و حتی ورود آن به سراشیبی سقوط بوده‌ایم. کاهش ۵۰ درصدی قیمت فولاد جهانی و افت قیمت فولاد فوب ایران، خطراتی را برای تولیدکنندگان این صنعت در کشور ما به‌ویژه در حلقه‌های انتهایی این زنجیره ایجاد کرده است. در چنین شرایطی و با توجه به تثبیت قیمت دلار نیمایی در محدوده ۲۵ هزار تومانی، فروش خارجی محصولات فولادی برای بسیاری از تولیدکنندگان، صرفه اقتصادی نخواهد داشت. در چنین موقعیتی، کاهش چند میلیارد دلاری صادرات فولاد کشور دور از ذهن نیست. خطری که نمی‌توان با تکیه بر حجم معاملات این زنجیره، به‌ویژه در حلقه‌های ابتدایی و میانی زنجیره، آن را نادیده گرفت.

عکس: صمت

سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد در ۲ ماه نخست امسال، صادرات فولاد از نظر وزنی ۱۰ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد داشت

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

نگاهی به آمار صادرات فولاد

سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد در ۲ ماه نخست امسال، صادرات فولاد از نظر وزنی ۱۰ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد داشت. امید قالیباف صادرات فولاد را در این مدت یک میلیون و ۶۶ هزار تن عنوان کرد. در همین حال بنا بر آمار منتشرشده از سوی انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، مجموع صادرات فولاد ایران (فولاد میانی و محصولات فولادی) در فروردین سال جاری، ۸۲۰ هزار تن بوده که نسبت به ماه مشابه سال قبل، رشد ۲۹.۷ درصدی را نشان می‌دهد. در فروردین سال جاری، صادرات فولاد میانی کشور، ۶۳۶ هزار تن بوده که رشد ۷۴ درصدی را نسبت به ماه مشابه سال قبل نشان می‌دهد. اما در همین بازه زمانی میزان فروش خارجی محصولات فولادی کشور در یک‌ماهه نخست سال ۱۴۰۱ برابر ۱۸۴ هزار تن عنوان شده که نسبت به ماه مشابه سال قبل، کاهش ۳۱ درصدی را نشان می‌دهد. در حال حاضر نیز انتظار می‌رود رشد ۱۰ درصدی یادشده از سوی سخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت تنها به برخی از حلقه‌های زنجیره فولاد اختصاص داشته باشد. پیش‌بینی می‌شود فروش خارجی این محصولات در حلقه‌های انتهایی زنجیره به مراتب کمتر باشد.

آمار دقیق نیست

سیدرضا شهرستانی، عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: اعداد و ارقام یادشده ازسوی مسئولان مبنی بر رشد صادرات فولاد کشور در ۲ ماه فروردین و اردیبهشت سال جاری، کلی بیان شده و به جزئیات آن اشاره نشده است. کما اینکه پیش‌بینی می‌شود در همین بازه زمانی میزان صادرات مقاطع فولادی کاهش یافته باشد. در واقع صادرات بیلت فولادی رو به رشد بوده و نمی‌توان آن را به عملکرد کل زنجیره تعمیم داد.

وی افزود: مسئولان در سخنرانی خود بر تولید محصولات نهایی با هدف ارزش‌آفرینی بیشتر و صادرات محصولات نهایی تاکید دارند؛ با این وجود، هیچ اقدام عملیاتی برای تحقق این هدف اجرایی نمی‌کنند. در همین حال در بیان آمار و ارقام به بیان کلیات یا میزان فروش محصولات خام بسنده می‌کنند؛ این در حالی است که سیاست یادشده با ارزش‌آفرینی در تضاد است.

شهرستانی با اشاره به وضع عوارض صادراتی روی محصولات زنجیره فولاد در فروردین و اردیبهشت امسال گفت: صادرات فرآیندی بلندمدت و زمان‌بر است. بخش عمده‌ای از قراردادهای فروش صادراتی فولاد و محصولات فولادی در فروردین و اردیبهشت امسال قبل از پایان سال ۱۴۰۰ منعقد شده است؛ بنابراین آثار وضع عوارض صادراتی بر روند فروش محصولات فولادی در ماه‌های آینده (خرداد و تیر) آشکار می‌شود. در همین حال باید خاطرنشان کرد که بسیاری از فولادسازان ناچار هستند برای تداوم تولید و حیات خود، صادرات را ادامه دهند، حتی اگر فروش این محصول استراتژیک در بازار جهانی، آن‌طورکه باید برایشان صرفه اقتصادی نداشته باشد.

▣ خطر کاهش صادرات

شهرستانی در ادامه با اشاره به روند رو به نزول بهای فولاد در بازار جهانی گفت: بازار فولاد در سطح بین‌المللی در ماه‌های گذشته با فراز و نشیب بسیاری روبه‌رو بوده است. در درجه نخست حمله روسیه به اوکراین به رشد بهای کامودیتی‌ها و انرژی در سطح جهانی منجر شد. بازار فولاد نیز این روند رو به رشد قیمتی بی‌نصیب نماند.

اوکراین جزو صادرکنندگان بزرگ فولاد جهان است؛ بنابراین حذف این کشور از معاملات این فلز استراتژیک، معاملات فولاد را در دنیا با چالش‌های جدی روبه‌رو کرد. در ادامه اعمال تحریم علیه روسیه از سوی کشورهای اروپایی که مقصد اصلی صادرات فولاد این کشور بودند نیز به رشد هرچه بیشتر بهای این فلز و محصولات فولادی در بازار جهانی منجر شد. بدین‌ترتیب فرصت ویژه‌ای برای صادرات فولاد ایران حاصل شد. البته این فرصت در سایه بی‌تدبیری و وضع سیاست‌های اشتباه از بین رفت.

▣ رقابت منفی، عامل ریزش قیمتی

شهرستانی گفت: همان‌طور که بارها اشاره شده، صادرات تنها راه تداوم تولید در صنایع گوناگون است. فروش فولاد و محصولات فولادی روسیه نیز در بازار جهانی برای این کشور ضروری است. بر همین اساس، فولادسازان روسی برای غلبه بر تحریم‌ها و تداوم حیات خود، اقدام به ارزان‌فروشی محصولاتشان در بازار جهانی کردند. همزمان تحولات اقتصادی چین و سیاست‌های این کشور برای کنترل همه‌گیری مجدد کرونا و قرنطینه‌های بلندمدت از میزان تقاضا برای این فلز استراتژیک کاست و روند نزولی قیمت فولاد را تشدید کرد. از آنجاکه صنعت فولاد ایران نیز در طول سال‌های گذشته با شرایط تحریمی روبه‌رو بوده، روسیه اکنون به رقیبی برای فولاد ایران بدل شده است. بنابراین اعمال تخفیف از سوی روسیه در بازار جهانی فولاد، به تعدیل قیمت در این زنجیره بدل شد.

این عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران گفت: با توجه به شرایط تحریمی کشور و همچنین نبود امکانی برای تبادلات بانکی، معدود کشورهایی حاضر به معامله با فولادسازان ایرانی هستند. در موقعیت کنونی روسیه نیز همین بازارهای محدود ما را نشانه گرفته؛ یعنی رقابتی منفی در این بخش ایجاد شده است. همزمانی این شرایط با وضع عوارض صادراتی از سوی دولت ایران بر صادرات محصولات تولید شده در زنجیره فولاد کشور، به از بین رفتن بخش مهمی از فرصت‌های صادراتی ما منتهی شد. شهرستانی گفت: سایر سیاست‌های دولت نیز محدودیت‌های جدی را در روند فعالیت فولادسازان به‌ویژه واحدهای فعال در بخش خصوصی وارد می‌کند. تداوم این سیاست‌ها در آینده نزدیک به نابودی صنعت فولاد و از بین رفتن سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در این حوزه منتهی می‌شود.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که صنعت فولاد در ایران از اثرگذاری ویژه‌ای بر اقتصاد کشور برخوردار است؛ اشتغالزایی فراوانی به همراه دارد. به‌علاوه صادرات فولاد و محصولات فولادی به بازار جهانی به منزله ارزآوری هرچه بیشتر است؛ بنابراین با حذف موقعیت‌های حضور ایران در بازار جهانی باید منتظر حذف فرصت‌های یادشده برای اقتصاد کشور باشیم.

شهرستانی در پایان گفت: متاسفانه باید اقرار کرد مدیریت وزارت صنعت، معدن و تجارت در طول ماه‌های گذشته با چالش‌های بسیاری روبرو بوده است، ضعف در مدیریت این وزارتخانه به ضرر صنایع منتهی شده و تجدیدنظر در این بخش ضروری به‌نظر می‌رسد.

کاهش ۵۰ درصدی قیمت فولاد جهانی و افت قیمت فولاد فوب ایران، خطراتی برای تولیدکنندگان این صنعت در کشور ما به‌ویژه در حلقه‌های انتهایی این زنجیره ایجاد کرده است

لزوم صادرات و ارزش‌آفرینی در کنار هم

علی‌محمد ابویی‌مهریزی، عضو هیات مدیره انجمن نوردکاران در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: صادرات محرک تداوم تولید و توسعه در صنایع گوناگون است. از آنجا که ظرفیت‌سازی در صنعت فولاد کشور به مراتب بالاتر از نیاز داخلی است، فروش خارجی، تنها را تداوم تولید در این بخش به‌نظر می‌رسد.

این فعال صنعت فولاد گفت: با وجود اینکه آمار صادرات کل زنجیره فولاد مثبت بود اما روند فروش خارجی اغلب محصولات نهایی زنجیره فولاد کاهش یافت. تغییر مداوم قوانین و سیاست‌های حاکم بر زنجیره فولاد، مانع تداوم صادرات این محصولات به بازارهای جهانی است.

در شرایطی که هر روز مقررات جدیدی بر این زنجیره وضع می‌شود، آسیب‌های غیرقابل‌جبران به عملکرد صنایع تحمیل می‌شود. به‌عنوان مثال می‌توان از وضع عوارض صادراتی روی کل محصولات زنجیره فولاد و سپس توقف آن اشاره کرد. هر دو اقدام یادشده، حضور تولیدکنندگان محصولات نهایی فولادی را در بازار جهانی با چالش جدی روبه‌رو کرد. در ادامه حذف این عوارض از تمامی حلقه‌های زنجیره فولاد نیز خود به منزله تقویت خام‌فروشی و بی‌توجهی دولت به سازکارهای ارزش‌آفرینی و اثرات مثبت آن بر اقتصاد کشور است. عضو هیات مدیره انجمن نوردکاران افزود: از آنجاکه برخی صنایع بزرگ فولادی کشور وابسته به دولت هستند و به بیانی دیگر ذی‌نفع درآمدزایی این شرکت‌ها هستند، در روند تعیین مقررات و حتی اجرای آنها تبعیضی جدی میان فعالان بخش دولتی و خصوص قائل می‌شوند.

ابویی در ادامه با اشاره به افت قیمت فولاد و محصولات فولادی در هفته‌های گذشته در بازار جهانی گفت: در هفته‌های اخیر فولاد سقوط قیمتی را تجربه کرده که به کاهش بهای فولاد صادراتی ایران در بازارهای منطقه‌ای منجر شده است. از آنجا که تولید محصولات فولادی، سودآوری محدودی دارد، بسیاری از فعالان و تولیدکنندگان در بخش‌های انتهایی زنجیره، متضرر شده‌اند. این فعال صنعت فولاد اظهار کرد: صادرکنندگان موظف به بازگشت ارز صادراتی خود با احتساب دلار نیمایی هستند. پایین بودن قیمت دلار نیمایی در مقایسه با ارز آزاد، آسیب‌هایی به تولیدکنندگان تحمیل می‌کند. بانک مرکزی با هدف افزایش عرضه ارز صادراتی اقدام به اجرای سیاستی جدید کرده که بر مبنای آن صرافی‌ها می‌توانند ارز حاصل از صادرات را با قیمت توافقی خریداری کنند. اما ناپختگی در این طرح وجود دارد که مانع اجرایی شدن آن می‌شود. در دستورالعمل جدید بانک مرکزی، ورود دلار منوط‌به ارائه اظهارنامه گمرکی شده است.

این در حالی است که ایران در شرایط تحریمی قرار دارد، تبادلات بانکی ما با طرف‌های خارجی قطع است؛ درنتیجه ارز حاصل از صادرات به‌صورت چمدانی به کشور وارد می‌شود. با این وجود، هیچ کشوری مجوز خروج ارز قابل‌توجهی را از کشور نمی‌دهد. بنابراین بخش مهمی از ارز صادراتی در قالب قاچاق وارد کشور می‌شود و درخواست اظهارنامه گمرکی نشدنی است.

ابویی گفت: بنابراین از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود با اصلاح شرایط و مقررات، مانع جدیدی در مسیر فعالیت صنایع و صادرکنندگان ایجاد نکنند. بدون تردید با اتکا به آمار و ارقام کلی و خوش‌بینی غیرواقعی نسبت به عملکرد صنایع، هیچ چالشی برطرف نمی‌شود.

سخن پایانی

با وجود آنکه مدیران خبر از رشد صادرات فولاد می‌دهند اما باید اقرار کنیم که این صنعت مادر و استراتژیک در کشور ما از شرایط خوبی برخوردار نیست. در طول ۴ دهه اخیر، سرمایه‌گذاری قابل‌توجهی برای توسعه صنعت فولاد انجام شده؛ بنابراین نباید به‌یکباره و با وضع قوانین و مقررات اشتباه، این حجم از سرمایه را نادیده گرفت. این‌گونه اقدامات به از بین رفتن صنعت فولاد کشور منتهی می‌شود و بازنگری در آنها ضروری به‌نظر می‌رسد. در همین حال باید تاکید کرد که آینده در دستان تولیدکنندگان محصولات با ارزش‌افزوده بالاست، بنابراین انتظار می‌رود ارزش‌آفرینی و تولید و صادرات محصولات نهایی جزو اولویت‌های سیاست‌گذاران باشد.

یادداشت

لزوم اصلاح سیاست‌ها

مجید سعیدیان
فعال صنعت فولاد

صنعت فولاد جزو صنایع مادر و استراتژیک کشور است. این صنعت در طول دهه‌های اخیر و با جذب سرمایه قابل‌توجه توسعه یافته است. با این وجود همواره تنظیم بازار این زنجیره به‌عنوان موضوعی مناقشه‌برانگیز مطرح بوده است. تنش و التهاب در زنجیره فولاد در سال‌های گذشته به‌قدری شدت گرفته که تمامی مسئولان و سیاست‌گذاران در قوای گوناگون تصمیم گرفته‌اند به این موضوع ورود و راه‌حلی برای رفع آن پیدا کنند. این التهابات به‌قدری جدی هستند که در سال‌های اخیر شاهد ورود نمایندگان مجلس و تلاش برای تصویب طرحی برای تنظیم این زنجیره بوده‌ایم. وزارت صنعت، معدن و تجارت دولت سیزدهم نیز بر رفع مشکلات حاکم بر این بخش تاکید داشته است.

ورود هر یک از نهادها به موضوع تنظیم بازار فولاد بسته به جهت‌گیری آنها، موافقان و مخالفانی دارد. طبیعتا تولیدکنندگان نیز در چنین شرایطی به‌دنبال حفظ منافع خود هستند. با این وجود باید تاکید کرد که تداوم تنش‌ها برای بازه زمانی چندساله در زنجیره فولاد غیرمنطقی است. درنتیجه از سیاست‌گذاران مسئول مستقیم این بخش یعنی وزارت صنعت، معدن و تجارت انتظار می‌رود راهکاری اساسی برای رفع این چالش بیندیشند.

متاسفانه باید اقرار کرد اقدامات و تلاش‌های انجام‌شده در این زنجیره برای ثبات‌بخشی به شرایط تولید و همچنین تنظیم بازار نه‌تنها نتیجه‌بخش نبوده‌اند، بلکه هر روز چالشی جدید در مسیر فعالیت صنایع ایجاد می‌شود. بسیاری از تولیدکنندگان با مشکلات جدی در روند فعالیت خود روبه‌رو هستند که حتی زمینه کاهش قابل‌توجه تولید را برای آنها فراهم کرده است. بدون تردید بی‌توجهی به نظرات فعالان زنجیره فولاد به‌ویژه در بخش خصوصی و نهادهای فعال در این بخش، خود تاثیری بسزا بر بروز چالش در این زنجیره دارد. روند اشتباه سیاست‌گذاری در زنجیره فولاد در شرایطی اجرایی می‌شود که این روند بی‌ثبات در زنجیره فولاد نیز به ضرر تولید و اقتصاد کشور است.

متاسفانه در ماه‌های گذشته شاهد تصمیمات غیرکارشناسی از سوی سیاست‌گذاران برای زنجیره فولاد بوده‌ایم. از جمله مهم‌ترین این سیاست‌های اشتباه و ضدتولید می‌توان به الزام عرضه ۱۰۰ درصدی محصولات زنجیره فولاد در بورس کالا اشاره کرد. اجرای این سیاست در حلقه‌های انتهایی زنجیره که تولیدکننده محصول نهایی هستند و ظرفیت تولیدشان به‌مراتب بالاتر از نیاز کشور است، تنها به‌منزله دشوار کردن شرایط برای تولیدکنندگان به‌شمار می‌رود. همین سیاست اشتباه نیز با تبعیض اجرایی می‌شود؛ یعنی روی تولیدکنندگان حلقه‌های انتهایی این زنجیره حساسیت بیشتری برای اجرای این سیاست وجود دارد. تبعیض سیاست‌گذاران به ضرر فعالان و تولیدکنندگان بخش خصوصی است و تولید را در این بخش تحت‌تاثیر قرار می‌دهد.

وضع عوارض صادراتی روی محصولات زنجیره فولاد به‌ویژه در حلقه‌های انتهایی این زنجیره، یکی دیگر از سیاست‌های اشتباهی بود که با هدف تنظیم بازار فولاد اجرایی شد اما نه‌تنها نتیجه‌بخش نبود، بلکه تنها مانع صادرات صنعتگران شد.

در ادامه باید تاکید کرد که بسیاری از چالش‌ها و مشکلات یادشده در نبود تعامل میان سیاست‌گذاران با فعالان صنعتی یا بخش خصوصی، ایجاد می‌شود؛ درنتیجه این موضوع به اخذ تصمیمات غیرکارشناسی منتهی می‌شود و حتی آسیب‌هایی را به تولید تحمیل می‌کند.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که تداوم سیاست‌های اشتباه و غیرکارشناسی به ضرر فعالان صنعت فولاد تمام می‌شود و حتی می‌تواند به توقف تولید در برخی از حلقه‌های تولید منجر شود؛ بنابراین اصلاح این شرایط ضروری به‌نظر می‌رسد.

بنابراین پیشنهاد می‌شود برای رفع چالش‌های یادشده و همچنین حفظ منافع تولیدکنندگان در زنجیره فولاد، از نظرات انجمن‌های تخصصی فعال در این بخش استفاده شود. در چنین شرایطی می‌توان به سیاست‌گذاری ضمن حفظ منافع تولیدکنندگان و همچنین کوتاه شدن دست دلالان از بازار امید داشت.

یادداشت

قوانین مالیاتی و مسئولیت اجتماعی

مهدی کرباسیان
کارشناس اقتصاد و فعال حوزه معدن

مسئولیت اجتماعی یا CSR (corporate social responsibility) یک مفهوم بین‌المللی است که در دین اسلام بسیار موردتایید قرار گرفته است و در دستورات متعددی مانند انفاق، خیرات و حتی خمس و زکات و مانند آن موردتاکید قرار گرفته است.

در دنیا مفهوم مسئولیت اجتماعی برای شرکت‌ها و بنگاه‌ها چند سالی است که به‌صورت جدی عملیاتی شده است. در بعضی از کشورها مانند امریکا بحث مسئولیت اجتماعی در قوانین مالیاتی‌شان به‌صورت روشن دیده شده و شرکت‌ها به‌طور وسیع در این زمینه مشارکت دارند. به‌عنوان‌مثال شرکت مایکروسافت، بنیاد خیریه‌ای تاسیس می‌کند و از این طریق میلیون‌ها دلار برای مبارزه با ایدز، گرسنگی، کرونا و امثال آن در سراسر دنیا هزینه می‌کند. سیستم مالیاتی آن کشور هم این فعالیت‌های عام‌المنفعه را به‌رسمیت می‌شناسد و از آن حمایت می‌کند.

قانون مالیات‌ها در کشور ما هم یک بند درباره هزینه‌های قابل‌قبول مالیاتی دارد، اما باید بپذیریم که در این مورد خاص هنوز بسیار ضعیف هستیم و درباره CSR موضوعات مختلف مسئولیت اجتماعی باید کار وسیعی انجام شود. به‌تازگی کمی این مسئله گسترش پیدا کرده است و شرکت‌ها اعم از صنعتی، تولیدی و تجاری در امور خیر مشارکت می‌کنند.

این کاری بسیار ارزنده است به‌ویژه در وضعیت فعلی که کشور دچار مشکلات اقتصادی است و مردم نیاز به کمک دارند. اما درباره مسئولیت اجتماعی باید به نکته مهمی توجه کرد. این موضوع تنها در حوزه کمک مستقیم نقدی یا کالایی نیست. بالا بردن کیفیت کالاها، کاهش نرخ تمام‌شده، آموزش و امثال آن نوعی مسئولیت اجتماعی به‌شمار می‌رود. به‌عبارت دیگر، ایفای نقش اجتماعی تنها به پرداخت پول محدود نمی‌شود. یعنی اگر یک واحد تولیدی به منطقه اطراف خود کمک کند، ایفای نقش اجتماعی است و هزینه قابل‌قبول مالیاتی هم تلقی خواهد شد، فقط قانون ما در این مورد ضعیف است و انتظار می‌رود که نمایندگان در قانون مالیات‌های جدید - که الان در حال رسیدگی در مجلس است ـ به‌صورت پررنگ به این موضوع توجه کنند، زیرا در نهایت شرکت‌ها باید درصدی از درآمدشان را در حوزه مسئولیت اجتماعی هزینه کنند.

در اینکه مسئولیت اجتماعی چه تاثیری در تصحیح فرهنگ و دیدگاه عمومی نسبت به معدنکاری دارد، باید گفت ایفای نقش شرکت‌ها در حوزه اجتماعی موجب می‌شود که مردم با آن حوزه تولیدی، صنعتی و معدنی هماهنگی و همدلی پیدا کنند، حتی آن شرکت در سطح ملی به‌عنوان مجموعه‌ای معرفی و شناخته می‌شود که جدا از فعالیت تولیدی به تعهدات اجتماعی‌اش هم پایبند است و آن را در قبال جامعه به‌انجام می‌رساند. پس در این مورد ـ که هنوز بسیار ضعیف است و به جایگاه واقعی خود نرسیده - باید توجه داشت که رابطه‌ای متقابل شکل می‌گیرد و هر اقدام اجتماعی و عام‌المنفعه سبب می‌شود، مردم اقبال بیشتری به آن حوزه نشان دهند.

به‌خاطر دارم که چند سال گذشته یک شرکت تولیدی لوازم‌بهداشتی در یکی از کشورهای پیشرفته اعلام کرد از زمانی که خبر فعالیت‌های ما در حوزه مسئولیت اجتماعی منتشر شده است، مشتریان ما چندبرابر شده است. این نشان می‌دهد که مردم به شرکتی که تعهد خود را در مقابل اجتماع انجام می‌دهد، روی خوش نشان می‌دهند و بدیهی است که این در همه شرکت‌ها و بنگاه‌ها ـ و به‌تبع آن در بنگاه‌های معدنی هم ـ مصداق دارد.

در حال حاضر در بحث مسئولیت‌های اجتماعی شرکت‌ها و بنگاه‌های بزرگ معدنی بیشتر به مناطق اطراف خود توجه می‌کنند یا حتی کمک‌های نقدی در راستای امور خیریه انجام می‌دهند، اما باتوجه به اینکه هنوز فرهنگ مسئولیت اجتماعی وسیع نشده و جا نیفتاده است، عددها هنوز در مقابل درآمد و سود این شرکت‌ها، عدد قابل‌توجهی نیست. دیگر اینکه چون هنوز در قانون مالیات به‌رسمیت شناخته نشده، برمبنای سلیقه مدیران، فشارهای سیاسی و امثال آن اتفاق می‌افتد. به‌عنوان مثال برنامه‌ریزی می‌شود که شرکتی باید جاده‌ای احداث کند، در حالی که شاید این کار جزو اولویت‌های آن شرکت نباشد، بنابراین به‌نظر می‌رسد در این مورد قانون باید ورود کند تا جهت و مسیر حرکت تا حدی روشن شود.

بدیهی است که باید توجه به مسئولیت اجتماعی و حمایت از آن برای شرکت‌ها به‌صورت یک فرهنگ درآید. البته در حال حاضر که شرکت‌ها دچار بحران‌های مختلف و اقتصاد دچار رکود هستند، به‌طبع انتظار از شرکت‌ها محدودتر است، اما در نهایت باید کار تبلیغی و ترویجی وسیع‌تری انجام گیرد تا موضوع کامل جا بیفتد و چارچوب و نظم بهتری پیدا کند.

سهم ۵۰درصدی سنگ‌آهن در عملیات معدنی

معاون امور معادن و فرآوری مواد وزارت صنعت،معدن و تجارت از سهم ۵۰درصدی سنگ‌آهن در استخراجات معدنی خبر داد. به‌گزارش خبرنگار صنعت و معدن خبرگزاری صدا و سیما، آقای رضا محتشمی‌پور در نشست خبری امروز ۴ تیر ۱۴۰۱ گفت: در کشور ما حدود ۵۲۰ تن انواع محصولات معدنی تولید می‌شود که با احتساب عملیات معدنی ۲برابر این مقدار می‌شود. وی افزود: مقدار یادشده به‌ویژه در معادن فلزی به‌دلیل حجم بالای باطله‌برداری بیشتر است. به‌گفته محتشمی‌پور بازار محصولات پایین‌دستی در کشور وابسته به صنعت مسکن است و باوجود فعال‌سازی ظرفیت‌های خوب در کشور در راستای تولید، همچنان بخشی از این ظرفیت‌ها صادر می‌شود. معاون وزیر صنعت،معدن و تجارت ادامه داد: گلوگاه انرژی و رفع آن در صنایعی همچون فولاد باید موردتوجه ویژه قرار بگیرد و رفع شود. به‌گفته کارشناسان اگر قرار باشد تا افق ۱۴۰۴ به ظرفیت ۵۵میلیون تن فولاد دست یابیم، به‌طورقطع در تامین سنگ‌آهن دچار مشکل خواهیم شد، بنابراین ضرورت سرمایه‌گذاری بیشتر بر بخش اکتشاف بیش از پیش خودنمایی می‌کند. محتشمی‌پور چالش پیش‌روی استخراج مواد نادر را حوزه فناوری دانست و اعلام کرد که به‌صورت جدی به‌دنبال رفع این چالش تا سال آینده هستیم. گفته می‌شود درباره اکتشافات تصمیمات و اقدامات جدیدی رخ ندهد، به‌زودی با کمبود ۲۷میلیون تنی سنگ‌آهن موردنیاز در صنایع روبه‌رو می‌شویم. یکی از دلایل توجه به بحث معدنکاری فراسرزمینی هم تامین سریع خوراک موردنیاز صنایع داخلی عنوان شده است.

معدنکاران از حقوق دولتی، نحوه محاسبه و امکان گریز از پرداخت آن می‌گویند

اخذ حقوق برابر از معادن نابرابر

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

فاطمی‌امین در سخنانی منشأ اول فساد در حوزه معدن را، بحث حقوق دولتی دانست و گفت: ۳ ابهام موجود در این حوزه نرخ ماده معدنی، میزان برداشت‌شده است و زمان واریز مطالبات دولتی است. وی گفت: برای سامان دادن به موضوع روی این حوزه متمرکز شده‌ایم و از اسفند سال قبل زیرساخت‌های اصلاح این وضعیت را آماده کردیم. در حال حاضر فاکتورهای معادن ثبت می‌شوند و دنبال این هستیم که کل دریافت حقوق دولتی معادن را وارد سامانه جامع تجارت کنیم تا شفافیت حاصل شود. در این سامانه بارنامه‌ها متصل هستند، باید بارنامه کامیونی که بار معدنی حمل می‌کند، صادر شده باشد، اگر در جاده تردد می‌کند باید مشخص باشد که پر است یا خالی، مبدأ و مقصد آن کجاست و مواردی از این دست، همه در سامانه جامع تجارت ثبت می‌شود.

از سوی دیگر، همچنان موضوع معوقات حقوق دولتی و پرداخت نشدن مبالغ قابل‌توجهی از آنها همچنان در میان اخبار خودنمایی می‌کند.

برای بررسی بیشتر موضوع از منظر معدنکاران نظر ۲ تن از فعالان معدنی را جویا شدیم. گزارش امروز صمت دراین‌باره است.

عکس: صمت

باتوجه به مشکلات موجود به‌نظر می‌رسد باید روند سلب صلاحیت‌ها کندتر شود؛ نه اینکه بلافاصله یک معدن را از بهره‌بردار بگیرند و به یک نفر دیگر واگذار کنند

منظور وزیر چیست؟

رقیه کارگر ـ معدندار سنگ ساختمانی: پیشنهاد ما درباره حقوق دولتی این بود که نماینده‌هایی از معدنداران در حوزه‌های متفاوت دور هم بنشینند، پیشنهادات خود را برای تصحیح حقوق دولتی ارائه دهند و تجمیع کنند و سازمان صنعت،معدن و تجارت با بررسی این پیشنهادات به‌نتیجه‌ای برسد که به‌نفع همه طرف‌ها باشد.

شاید منظور وزیر این باشد که چون محاسبه حقوق استانی است و دستورالعمل کلی ندارد، شاید دخل و تصرفی در محاسبه رخ می‌دهد،اما وقتی نمایندگان معدنکاران در استان با هم به‌توافق برسند و پیشنهادات خود را به وزارت صنعت،معدن و تجارت بدهند، شائبه دخل و تصرف در حقوق دولتی هم از میان می‌رود.

▣ موضوع مهمی به‌نام سلب صلاحیت

البته این مهم‌ترین دغدغه ما نیست. بزرگ‌ترین مشکل ما سلب صلاحیت پیمانکار است. می‌دانیم که طبق قانون معادن باید کار کنند تا از پیمانکار سلب صلاحیت نشود، اما در حال حاضر باتوجه به افزایش شدید نرخ ماشین‌آلات، که بعد از رکود کرونا اتفاق افتاده است، کمی باید با معدنکاران در این زمینه مدارا کنند.وقتی برای تجهیز یک معدن باید بالغ بر ۲۰میلیارد تومان ماشین‌آلات داشته باشیم و باتوجه به این موضوع و بعد از رکود بزرگی که به‌واسطه کرونا اتفاق افتاد، یک کم باید درباره موضوع سلب صلاحیت‌ها تجدیدنظر کنند. پیش از این دوران، باوجود همه تورم و افزایش نرخ دائمی تولیدات ما قابل‌رقابت بود، اما الان این‌طور نیست.

در حال حاضر هزینه تجهیز کارگاه و معدنکاری آنقدر افزایش پیدا کرده است که نرخ محصول ما حتی از ترکیه ـ که پیش از این مشتری ما بود ـ بیشتر شده است.

الان باتوجه به این شرایط باید روند سلب صلاحیت را کندتر کنند، البته منظور من این نیست که اگر کسی ۱۰ سال کار نکرد باز هم بتواند یک معدن را نگه دارد،اما باتوجه به مشکلات موجود به‌نظر می‌رسد که باید روند سلب صلاحیت‌ها کندتر شود نه اینکه بلافاصله یک معدن را از بهره‌بردار بگیرند و به یک نفر دیگر واگذار کنند.

▣ کاهش توان معدنکاری

در حال حاضر روزبه‌روز توان معادنکاران کم و کمتر می‌شود، به‌عنوان‌مثال هزینه استخراج برای من حداقل تنی ۸۰۰،۷۰۰ تومان است، با کسی که در معدن تراورتن محلات کار می‌کند و سنگش ۴ میلیون تومان است، یک عدد در می‌آید. بالاخره باید به این موضوع توجه شود که همه معادن مرمر مشکی یا تراورتن آتشکوه و عباس‌آباد محلات نیست که تنی ۴میلیون تومان - یا بی‌کیفیت‌ترین آنها ۱/۵ میلیون تومان - نرخ داشته باشد. ذخیره بیشتر معادن نرمال است و پرداخت یکسان حقوق دولتی یکسان برای ذخیره و درآمد متفاوت عادلانه نیست.

▣ جهش کمرشکن هزینه‌ها

پیمانکاری که در حال حاضر بخواهد از در یک یا ۲ سینه‌کار استخراج کند و سنگ از کوه بیرون بیاورد، باید حداقل ۲۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری کند. الان چند نفر این مبلغ را دارند و می‌توانند این هزینه را تامین کنند؟ من همیشه صادرکننده بوده‌ام اما الان با مقایسه قیمت‌ها با ترکیه ـ که چسبیده به ما است- سنگم قابل‌رقابت نیست. در صورتی که پیش از این هم صادرات انجام می‌دادیم و حاشیه سود معقولی هم داشتیم،اما الان نداریم و معلوم نیست که دولت چه برنامه‌ای برای حمایت از معدن ـ که یکی از ظرفیت‌های جدی تولیدی کشور است ـ دارد. مگر نه این است که تنها راه نجات اقتصاد خارج شدن سرمایه از بانک، سکه، دلار و دلال‌بازی و جذب آن به تولید است؟

> پیشنهاد می‌شود در مواقعی که بازار راکد یا کساد است و حتی گاهی فروش ماده معدنی صفر می‌شود، سازمان صنعت،معدن و تجارت قسمتی از سنگی را که معدندار استخراج کرده، به‌عنوان حقوق دولتی دریافت کند

راهی جز این نیست

مصطفی مالداری ـ معدندار کروم و منگنز: بخش خصوصی همیشه در این مورد کاری که لازم بوده، انجام داده است، یعنی به‌واسطه نامه‌ها و تهدیدهایی که از خود سازمان وجود دارد مثل سلب صلاحیت، اعمال ماده ۲۰ قانون معادن و مانند آن راه دیگری جز این نبوده است و بنابراین بخش خصوصی همیشه حقوق دولتی خود را کامل و جامع پرداخت می‌کند. البته این پرداختی‌ها باید طبق قانون به منطقه برگردد، اما این اتفاق نمی‌افتد و باعث شده مردم منطقه از فعالیت معادن در منطقه گله‌مند باشند.

بخش خصوصی مجبور است حقوق دولتی را پرداخت کنند، مگر معادن نیمه یا شبه‌دولتی که از آنها نتوانند بگیرند و عمده مبالغ هم مربوط به همین شرکت‌ها و عبارتند از: معادن سنگ‌آهن بزرگ، شرکت‌های مس بزرگ و... .

▣ تعطیلی به‌شرط تسویه

حداقل در ۲ سال گذشته کوچک‌ترین کاری که با وزارت یا سازمان صنعت،معدن و تجارت استان داشتیم منوط به تسویه حقوق دولتی بوده است. حتی معادنی هم که کار برای‌شان صرفه اقتصادی نداشت و درخواست تعطیلی می‌دادند، اول باید حقوق دولتی‌شان را تسویه می‌کردند تا درخواست تعطیلی‌شان موردقبول قرار می‌گرفت. بنابراین با اطمینان بالا می‌توانم بگویم که در معادن کوچک و متوسط مقیاس نه می‌توان کاری انجام داد و نه دست باز است که تهاتر انجام شود. در حال حاضر دریافت سوخت هم منوط به تسویه حقوق دولتی است.

حقوق دولتی نباید ماه به ماه پرداخت شود، اما تحویل سوخت ماهانه است، بنابراین کارشناسان ادارات صنعت،معدن و تجارت شهرستان، زمان تحویل سوخت که به‌صورت ماهانه هم هست، بررسی می‌کنند. آیا بدهی حقوق دولتی وجود دارد یا خیر و اگر وجود داشت، معدندار را ملزم می‌کند که اول حقوق دولتی را پرداخت کند تا موضوع سوخت بررسی شود، البته باز هم این فقط برای معادن کوچک و متوسط است و برای معادن بزرگ سیستم فرق می‌کند و کمتر زورشان به این معادن می‌رسد.

▣ فساد کجاست؟

اگر فسادی یا مشکلی وجود دارد، ممکن است در معادن بزرگ اتفاق بیفتد وگرنه در معادن خصوصی کوچک چه کاری می‌توان انجام داد؟

میزان حقوق دولتی موضوعی است که زمان دریافت پروانه بهره‌برداری مشخص می‌شود، یعنی در پروانه قید می‌شود که برداشت چقدر است، عیار ماده چیست، تناژ سالانه چقدر است و طبق این روال هر معدندار باید مبلغ مشخص‌شده را پرداخت کند. البته نمی‌دانم برای معادن بزرگ چه اتفاقی می‌افتد و چطور چنین بدهی‌های هزار میلیاردی به‌وجود می‌آید.

▣ نقش بازار در بدهی

البته در مواردی بازار مواد معدنی هم در محاسبه حقوق دولتی تاثیر داشته است. چند سال پیش بازار سنگ‌آهن خوب نبود و خیلی از معدنکاران بدهی داشتند و نمی‌توانستند کار کنند. دولت هم بین دوراهی اینکه معدن را تعطیل یا اشتغال را حفظ کند، مجبور به انتخاب بود و به‌طورعمده تصمیم می‌گرفت که اشتغال حفظ شود و فرصت بدهد تا بدهی‌ها در موعد بعد پرداخت شود. سازمان صنعت،معدن و تجارت با در نظر گرفتن اینکه در بازه زمانی خاصی کار کردن توجیه اقتصادی نداشته است، تصمیم گرفته است مجموعه‌ای با ۱۰۰۰نفر نیرو را به‌خاطر حقوق دولتی تعطیل نکند تا اشتغال حفظ شود، شاید علت افزایش معوقات حقوق دولتی این مورد بوده است.

▣ پیشنهادی عادلانه

فعالیت من در حوزه کرومیت و منگنز است و در این حوزه حداقل در چند سال گذشته، نسبت به قیمت قبل نرخ ۴۰۰برابر شده است.

در سال‌های گذشته مبنای محاسبه حقوق دولتی را نرخ جهانی فروش کرومیت در نظر گرفتند و مبالغ بسیار بالایی اعلام شد که همین موضوع سبب تعطیلی تعدادی از معادن شد ،زیرا بازار فروش ما ۴۰ تا ۵۰ درصد زیر نرخ جهانی است و بنابراین معندار به این نتیجه می‌رسد که اگر قرار باشد این هزینه زیاد را برای حقوق دولتی پرداخت کند، کار کردن برایش مقرون به‌صرفه نخواهد بود.

در قانون معادن پیش‌بینی شده که مبنای محاسبه حقوق دولتی، درصدی از بهای فروش ماده معدنی سر معدن باشد. پیشنهاد من این است در مواقعی که بازار راکد یا کساد است و حتی گاهی فروش ماده معدنی صفر می‌شود، سازمان صنعت،معدن و تجارت قسمتی از سنگی را که معدندار استخراج کرده است، به‌ازای حقوق دولتی دریافت کند.

▣ حقوق واقعی

یک مورد دیگر هم هست که در آن به معدنداران ظلم می‌شود و این است که حقوق دولتی واقعی معادن دریافت نمی‌شود. وقتی معدنداری اضافه برداشت دارد، هم حقوق دولتی و هم جریمه اضافه‌برداشت بیش از ۲۵ درصد را به‌طوردقیق محاسبه و دریافت می‌کنند و زمانی هم که معدندار نمی‌تواند استخراج کند و میزان برداشتش پایین‌تر از ظرفیت سالانه است یا بازار فروش ندارد، باز هم دولت حقوق کامل دولتی را که به‌عنوان ظرفیت اسمی روی پروانه بهره‌برداری ثبت‌شده دریافت می‌شود. اگر این عدد واقعی باشد و براساس استخراج محاسبه شود، بهتر است و دیگر معدندار هم هزینه اضافی پرداخت نمی‌کند.

▣ روش محاسبه

در روال محاسبه حقوق دولتی، هر معدنی مسئول فنی دارد که به‌صورت ماهانه گزارش استخراج را ثبت می‌کند. خود معدنکار هم باید در سامانه کاداستر تولید ماهانه‌اش را اعلام کند. کارشناسان وزارت صنعت،معدن و تجارت هم حداقل ۲ بار در سال بازدیدهای نظارتی دارند و می‌دانند از هر معدن چه تناژی برداشت می‌شود. به‌عنوان‌مثال منگنز از سال ۸۲ تا ۹۷ بازار خوبی نداشت و بیشتر معادن تعطیل شدند، اما سازمان صنعت،معدن و تجارت کماکان براساس عددی که روی پروانه بود، حقوق دولتی می‌گرفت یا معادن کرومیت در ۲ سال گذشته شرایط بسیار سختی داشتند و اصلا توجیه اقتصادی برای استخراج نبود، اما وزارتخانه آن عددی که روی پروانه بود را مبنا قرار می‌داد و حقوق دولتی دریافت می‌کرد. البته در بعضی از استان‌ها ۲۵درصد تخفیف اعمال می‌شد، اما در شرایطی که نمی‌توانستند سنگ استخراج‌شده را بفروشند، این تخفیف هم تاثیر چندانی نداشت. وقتی بازار جهانی خراب است یا تحریم‌ها اجازه نمی‌دهد که معدندار محصول خود را بفروشد یا صادر کند، دیگر دست معدنکار نیست. در این شرایط معدنکار بسیار متضرر می‌شود، زیرا هم سرمایه‌اش راکد شده و هم باید بدهی بیشتری به دولت بپردازد، به‌همین‌دلیل در بسیاری از مواقع معادن خوبی سلب صلاحیت شده و از بهره‌بردار گرفته شده است.

در حال حاضر سیستم‌های نظارتی کامل است. هم سایت هست که باید درآن ماه به ماه میزان فروش اعلام شود و هم باید فاکتورهای رسمی فروش در سایت ثبت شود. از طرف دیگر هم خود بهره‌بردار باید میزان فروش را اظهار کند و هم بازدیدهای نظارتی هم از معادن انجام می‌شود، پس الان خیلی راحت‌تر می‌توان براساس استخراج واقعی حقوق دولتی را دریافت کنند که به معادن هم کمک می‌شود.

البته هنوز سیستمی که قرار بود برای محاسبه حقوق دولتی راه‌اندازی شود، به جایی نرسیده است و همچنان کارشناسان راجع به این موضوع اعمال‌نظر می‌کنند، شاید منظور از وزیر هم همین بوده است، چون محاسبات را اشخاص انجام می‌دهند و امکان دارد اعمال‌نظرهایی انجام گیرد، البته باز هم بعید است چون در پرونده‌ها، میزان عیار و برداشت مشخص است.

سخن پایانی

ابتدای سال اعلام شد که سامانه محاسبه حقوق دولتی به‌زودی راه‌اندازی می‌شود و به مرحله بهره‌برداری می‌رسد. فاطمی‌امین، وزیر صنعت،معدن و تجارت هم به‌تازگی در سخنان خود به این موضوع اشاره کرد. باتوجه به اینکه استفاده از این سامانه برای محاسبه عادلانه حقوق دولتی مطالبه‌ای عمومی میان اهالی و دست‌اندرکاران معدن است، جا دارد هرچه سریع‌تر نسبت به راه‌اندازی آن اقدام شود تا موضوع عدالت مالیاتی تحقق عینی پیدا کند.

شرکت‌های دانش‌بنیان و خلاق در سایه قانون توانمند می‌شوند

سورنا ستاری در جمع تولیدکنندگان و فعالان شرکت‌های دانش‌بنیان گفت: با تصویب قانون جهش تولید دانش‌بنیان زمینه تحول را در کشور، دانشگاه‌ها و سایر عرصه‌های کشور شاهد خواهیم بود. به گزارش ایسنا، سورنا ستاری در نشست مشترک رئیس قوه‌قضاییه و تولیدکنندگان، کارآفرینان و فعالان شرکت‌های دانش‌بنیان اظهار کرد: قانون جهش تولید دانش‌بنیان که از سوی رئیس جمهوری ابلاغ شد، یک ریل‌گذاری جدید و پیشرفته برای حوزه دانش‌بنیان کشور طی ۲۰ سال آینده محسوب می‌شود و معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری فرصتی ۳ماهه برای تدوین ۱۱ آیین‌نامه این قانون در اختیار دارد. معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهوری ادامه داد: اقتصاد دانش‌بنیان را جدی بگیریم و زمینه را برای توسعه این اقتصاد فراهم کنیم. این روند با استفاده از ظرفیت‌ها و فرصت‌هایی که با تصویب و ابلاغ قانون جهش تولید دانش‌بنیان ایجاد شده، به تسریع این روند کمک می‌کند. بسیاری از چالش‌های کشور در حوزه مجوزها، معافیت‌ها و اعطای زیرساخت‌ها به این حوزه محول شده است. به گفته ستاری، این قانون در ۲۰ ماده و ۱۰ تبصره با تلاش معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری در تعامل با مجالس دهم و یازدهم به‌نتیجه رسید و مصوب شد. قانونی که به‌دنبال رفع نواقص و مشکلات قانونی پیش‌روی کسب‌وکارهای دانش‌بنیان و خلاق است. معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهوری همچنین تاکید کرد: تصویب و ابلاغ قانون حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و خلاق، تحول بزرگی برای زیست‌بوم فناوری و نوآوری کشور به‌شمار می‌رود. مفادی که در این قانون تصویب شده، به توسعه بخش‌های مختلف زیست‌بوم فناوری و نوآوری از بخش‌های سرمایه‌گذاری و زیرساختی تا تولید محصول دانش‌بنیان و خلاق کمک می‌کند.

آیا بانک‌ها موظف به تسهیلگری در ارائه تسهیلات به دانش‌بنیان‌ها می‌شوند؟

گذر دانش‌بنیان‌ها به بانک‌ها نیفتد، بهتر است

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

همواره یکی از دغدغه‌های مهم توسعه تولید و دانش‌بنیان در کشور ما دریافت وام و تسهیلات بانکی است، اما سود تسهیلات بانکی در کشور ما بالا است، فرقی ندارد که بانک به یک کشاورز یا دانش‌بنیان یا به یک کارخانه صنعتی وام می‌دهد، متاسفانه درصدهای بانکی در کشور ما بالا است، اما در همه جای دنیا و کشورهای توسعه‌یافته این میزان کمتر از ۲ درصد است و این مسئله به معضلی برای بخش تولید و دانش ما تبدیل شده است. برخی کارشناسان معتقدند سازکار توسعه دانش‌بنیان‌ها نباید از مسیر بانکی بگذرد، از یک‌سو هم صندوق نوآوری و شکوفایی در تلاش است، مسیر دریافت تسهیلات از بانک برای شرکت‌های دانش‌بنیان سهل‌تر باشد، اما شواهد روشن به‌دور از امضاها و تفاهمنامه‌ها حاکی از آن است که واژه دانش‌بنیان با دیگر نهادها یا اشخاص برای دریافت تسهیلات فرقی ندارد و گویا سازکار ویژه‌ای برای آن در نظر گرفته نشده است. صمت در این گزارش به بررسی چالش‌های ارائه تسهیلات بانکی به دانش‌بنیان‌ها پرداخته است.

هموارسازی مسیر دانش‌بنیان‌ها با یک قانون

قانون جهش تولید دانش‌بنیان که نتیجه سال‌ها تلاش و پیگیری‌های مستمر معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری است و در تعامل با مجالس دهم و یازدهم به‌تصویب رسیده، قانونی است که با در نظر گرفتن بخش قابل‌توجهی از نیازها، دغدغه‌ها و ویژگی‌های فعالان زیست‌بوم دانش‌بنیان و خلاق، راه را برای توسعه این زیست‌بوم و نقش‌آفرینی هرچه بیش‌تر شرکت‌های دانش‌بنیان و خلاق در ترسیم آینده کشور هموار خواهد کرد. بخش دیگری از این قانون به‌رفع موانع تولید که سال‌ها است مانع فعالیت کسب‌وکارهای دانش‌بنیان شده است، اشاره دارد؛ موانعی که برخی از آنها فقط با هم‌افزایی و استفاده از همه ظرفیت‌های موجود قابل حل شدن هستند. در قانون جهش تولید دانش‌بنیان برای رفع این مشکلات، نهادهای مرتبط مکلف شده‌اند که در یک همکاری همه‌جانبه نسبت به تسهیل‌سازی تولید رقابت‌پذیر تلاش کنند. ستاد تسهیل و رفع تولید قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور الحاقی مصوب سال ۹۷، با همکاری دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی و مرکز همکاری‌های تحول و پیشرفت ریاست‌جمهوری موظف است، درباره تشخیص نقاط آسیب‌پذیر اقتصادی و صنعتی ناشی از تحریم‌ها اقدام کند و اشخاص حقیقی و حقوقی فعال در حوزه‌های اقتصادی و صنعتی را که در فهرست تحریم‌ها قرار گرفته‌اند، با ارائه مشاوره و رفع چالش‌های آنها در حوزه‌های آسیب‌پذیر از جمله تعاملات بین‌المللی، مالیات، گمرک، تسهیلات بانکی و تبادلات ارزی موردحمایت قرار دهد. چندی پیش بانک مرکزی تکالیف مرتبط با شبکه بانکی کشور مقرر در «قانون جهش تولید دانش‌بنیان» مصوب جلسه ۱۱ اردیبهشت سال ۱۴۰۱ مجلس شورای اسلامی را به شبکه بانکی ابلاغ کرد.

بر این اساس و طبق بند (ب) ماده (۴)، دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی و شرکت‌ها و موسسات تابعه و وابسته به نهادهای عمومی غیردولتی، نهادهای انقلاب اسلامی و نیروهای مسلح جمهوری اسلامی، مجازند در تضامین اعتباری و مربوط به فرآیند ارجاع کار، خرید انواع کالا و ماشین‌آلات، معاملات پیمانکاری، انجام تعهدات، پیش‌پرداخت و حسن انجام کار، ضمانتنامه‌های صادرشده توسط صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های غیردولتی پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ را بپذیرند.

همکاری صندوق برای تضامین بانکی

سیاوش ملکی‌فر، معاون توسعه صندوق نوآوری و شکوفایی در گفت‌وگویی که چندی پیش با صمت داشته معتقد است: یکی از خدمات صندوق نوآوری و شکوفایی در خانواده، تسهیلات و وام با ارائه ضمانتنامه‌های بانکی برای همه شرکت‌های دانش‌بنیان است. در واقع صندوق در این خدمت ضمانتنامه‌های بانکی موردنیاز شرکت‌های دانش‌بنیان را از طریق سیستم بانکی در اختیار آنها می‌گذارد. برای مثال اگر یک شرکت دانش‌بنیان با یک شرکت بسیار بزرگ قرارداد همکاری امضا کند، به‌طورقطع از سوی طرف قرارداد خود، نیازمند یک تا ۲ ضمانتنامه است. به‌طورمعمول این ضمانتنامه‌ها از طریق بانک صادر می‌شود، حال زمانی که شرکت دانش‌بنیان برای دریافت این ضمانتنامه به بانک مراجعه می‌کند، طبق رقمی که باید ضمانتنامه را دریافت کند، ۱۰ درصد آن را باید در بانک بلوکه کند. در این شرایط شرکت دانش‌بنیان باید این پول را از سرمایه در گردش خود بیرون بکشد و در بانک بلوکه کند، در واقع این شرکت باید این پول را از نقدینگی خود خارج کند و بدون استفاده به بانک تحویل دهد. صندوق نوآوری و شکوفایی در خدمتی دیگر به هر شرکت دانش‌بنیانی که نیازمند ضمانتنامه بانکی است، نیمی از کل پول بلوکه‌شده را پرداخت می‌کند و شرکت می‌تواند نیمی از پول را به چرخه تولید خود برگرداند.

شرکت‌ها برای دریافت این خدمت نیازمند هیچ سفته، امضا و وثیقه‌ای نیستند. به‌عبارت دیگر، روند دشواری ندارد و فقط کافی است که در سیستم اعلام کنند که خواهان صدور ضمانتنامه هستند. در این تسهیلات، علاوه بر اینکه ۵۰ درصد سپرده از سوی صندوق گذاشته می‌شود، ۳۰ در صد هم در نرخ کارمزد تخفیف داده می‌شود.

دریافت وام از مسیر رانت

سبحان فروغی‌دهنوی، مدیرعامل یک شرکت دانش‌بنیان در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات و نرم‌افزارهای رایانه‌ای بااشاره به روند اعطای تسهیلات بانکی و مالی از سوی صندوق‌های مالی و اعتباری و بانک‌ها در گفت‌وگو با صمت گفت: ابتدا باید به این نکته واقف باشیم که به‌طورکلی تسهیلاتی که به دانش‌بنیان‌ها اعطا می‌شود، با تسهیلاتی که به دیگر شرکت‌ها داده می‌شود، تفاوت چندانی ندارد، چرا که بیشتر دانش‌بنیان‌ها هم برای دریافت تسهیلات و وام، نیازمند ضمانتنامه‌های متعدد هستند. این امر نشان می‌دهد که دانش‌بنیان‌هایی هم که موفق به اخذ وام‌های کلان از سوی بانک‌ها شده‌اند، از مسیر رانت توانسته‌اند وام بگیرند.

وی افزود: درصد زیادی از دانش‌بنیان‌هایی که از دل دانشگاه‌ها یا مراکز علمی بیرون آمده‌اند، موفق به دریافت چنین وام‌هایی نمی‌شوند. بیشتر این افراد با گردآوری افراد توانمند با حداقل‌ها آغاز کرده‌اند و چندین‌بار به نقطه صفر و حتی زیرصفر هم رسیده‌اند. به‌طورمعمول شرکت‌های بزرگ یا کاغذی موفق به دریافت وام و تسهیلات بانکی می‌شوند.

▣ وام‌های بی‌برنامه؛ پاشنه آشیل توسعه

این صاحب شرکت دانش‌بنیان گفت: تفاوت چندانی میان وام‌هایی که به دانش‌بنیان‌ها و دیگر شرکت‌ها ارائه می‌شود، نیست. به‌طورکلی اعطای وام‌های بانکی در ایران از تنوع بالایی برخوردار نیست و روال ثابت خودش را دارد. در بسیاری کشورهای پیشرو ۲ راهکار برای تامین مالی و حمایت از دانش‌بنیان‌ها وجود دارد؛ سرمایه‌گذاری اشتراکی و اعطای وام. در سرمایه‌گذاری اشتراکی همان‌گونه که از نام آن می‌توان فهمید، سرمایه‌گذاران در قالب مشارکت با صاحبان شرکت همکاری می‌کنند. در بخش اعطای وام به‌طورمعمول شرکت‌هایی وام می‌گیرند که می‌دانند با دریافت وام مشکل اصلی شرکت تا حد زیادی رفع می‌شود. در تمام دنیا این ۲ روش جواب داده است، اما در ایران اعطای وام به‌نوعی تبدیل به پاشنه‌آشیل رشد و توسعه کشور شده است. وی افزود: مشکل ما در ایران این است که روش اعطای تسهیلات روند استانداردی ندارد و به‌همین دلیل به شرکت‌های کوچک دانش‌بنیان تعلق نمی‌گیرد. به‌طورمعمول برای اعطای وام به شرکت‌های دانش‌بنیان باید بیلان مالی سالانه شرکت موردارزیابی قرار گیرد و برمبنای آن وام تعلق یابد، نه آنکه وثیقه همتراز بخواهند.

فروغی درباره روش‌های به‌روز پیش‌بینی بیلان مالی در کسب‌وکارهای نوپا و جدید گفت: امروزه روش‌هایی رواج داده شده است که صاحبان شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند با استفاده از شرایط موجود پیش‌بینی‌های دقیق‌تری نسبت به درآمدهای‌شان در آینده داشته باشند و براساس آن درخواست دریافت وام دهند و موسسه‌ای که متولی این خدمات است، باید براساس سیستم گردش مالی آن شرکت و تاریخچه‌ای که داشته است، وام اعطا کند؛ چنین روندی در سیستم بانکی ایران وجود ندارد.

حال باتوجه به تعریفی که از دانش‌بنیان می‌شناسیم، ارائه یک وثیقه بزرگ ملکی برای دریافت وام خنده‌دار است.

▣ راه‌های تامین اعتبار

وی بااشاره به اینکه شکل کلی دریافت وام از سوی شرکت‌های دانش‌بنیان امری صحیح است، گفت: به‌طورقطع ارائه تسهیلات برای شرکت‌های دانش‌بنیان امری درست است، هرچند در ایران تنوع زیادی ندارد و به‌اعتقاد من دانش‌بنیان‌ها باید از تسهیلات مالی استفاده کنند. از آنجایی که یکی از راه‌های تامین هزینه موردنیاز کسب‌وکارها اعطای وام است، نمی‌توان تمامی نظام بدهکاری را زیرسوال برد. در اصل یک بخش مهم تامین مالی دانش‌بنیان‌ها از طریق وام‌ها حاصل می‌شود. حال اینکه این روش در ایران به‌درستی کار نمی‌کند و باید روال کار صندوق نوآوری و شکوفایی را بررسی کرد.

نیاز به یک بازتعریف داریم

در ادامه سراغ یکی از فعالان عرصه بانکداری رفتیم. معصومه آقاپورعلیشاهی، عضو سابق کمیسیون اقتصادی مجلس دهم در گفت‌وگو با صمت گفت: به‌اعتقاد من باید زیرساخت‌های دانش‌بنیان در کشور ما متحول شود و نگاه دیگری به نوآوری و خلاقیت داشته باشیم. دانش‌بنیان‌ها می‌توانند حلقه واسط میان تولیدکنندگان در زنجیره ارزش تامین برای افزایش تولید ناخالص ملی کشور باشند و توانایی ایجاد تمهیداتی را در ساختار تولید کشور دارند.

▣ سهامی به‌نام اختراعات

وی افزود: برهمین‌اساس باید در این عرصه یک سازکاری شکل بگیرد که صندوق‌های حمایتی به‌صورت جداگانه در راستای حمایت مالی و تسهیلاتی از دانش‌بنیان‌ها شکل بگیرد و نباید از صندوق‌های تامین سرمایه یا صندوق‌های توسعه ملی انتظار ارائه تسهیلات داشت. همچنین در باب ارزش‌گذاری دانش‌بنیان‌ها باید سهام خاصی برای اختراعات و اکتشافات و نوآوری ارزش‌گذاری شود و قابل‌فروش باشد. در کشورهای پیشرفته چنین روندی وجود دارد، به‌طوری که در بورس اوراق بهادار ارزش‌گذاری شود و قیمت‌گذاری آن هم باید متفاوت باشد.

آقاپورعلیشاهی گفت: اگر چنین ساختاری وجود داشته باشد و وارد بازار سرمایه شود، بیشتر دانش‌بنیان‌ها نیازمند دریافت وام و تسهیلات یا ارائه ضمانتنامه یا وثیقه نخواهند بود. به‌عبارت دیگر، اگر در بازار سرمایه دارای سهام اختراعات و اکتشافات و نوآوری شود، ریسک این کسب‌وکار بین سهامداران تقسیم می‌شود که یا سود موردانتظار حاصل می‌شود یا ضرر می‌کنند. اگر چنین شرایطی حاکم باشد، دیگر به وام و تضامین نیازی نخواهد بود و مشتریان خود را هم خواهد داشت. از آنجایی که در کشور ما ظرفیت‌های مساعدی برای پرورش نوآوری و ابتکارات وجود دارد، با اصلاح زیرساخت‌ها می‌توان چشم‌انداز روشنی در توسعه دانش‌بنیان داشته باشیم. مجلس باید در طرح قوانین در این راستا یک اقدام عاجل به‌سرانجام برساند.

▣ وظایف بانکی مشخص است

وی ارائه تسهیلات در راستای افزایش تولید را خارج از ماهیت فعالیت بانکی دانست و گفت: از آنجایی که کار و ماهیت بانک‌ها ردوبدل پول و تامین سرمایه لازم است. در بخش زیرساخت‌های کشور چه به‌صورت بخش عمومی و چه به‌صورت بخش خصوصی است و چون از طرفی قوانین بانکی غیرقابل‌تغییر هستند، نمی‌توان انتظار داشت که خارج از قوانین اقدام کنند. در واقع یک مبلغی اعطا می‌شود و بازپرداخت آن طبق قوانین باید انجام شود. اما از طرفی هم شرکت‌های دانش‌بنیان دارای شرایط ریسک‌پذیری هستند و بیشتر افرادی که در این حوزه فعالیت می‌کنند، جوان و دارای نوآوری و خلاقیت هستند که تضامین لازم را به‌دلیل ضعف در بنیان‌های مالی ندارند، همچنین از طرفی هم بانک‌ها دارای چارچوب‌هایی هستند که اگر پا فراتر بگذارند، مورد بازخواست دستگاه‌های نظارتی قرار می‌گیرند. در واقع بانک‌ها در بحث ارائه تسهیلات به دانش‌بنیان‌ها یا سهل کردن این روند، کاری از پیش نمی‌برند. در این بخش هم باید زیرساخت بازار سرمایه فراهم شود و هم باید یک صندوق جداگانه از سوی دولت تعبیه شود. شاید بتوان در قالب پیشنهاد، این گزاره را مطرح کرد که یک درصد از تولید ناخالص ملی به دانش‌بنیان‌ها تعلق گیرد یا یک در هزار مالیات بر ارزش‌افزوده، یک درصد تولید ناخالص به‌صورت کمک بلاعوض با شروط راه‌اندازی خط تولید یا نوآوری به دانش‌بنیان‌ها تعلق گیرد. این ابتکارات می‌تواند از سوی معاونت علمی یا وزارت اقتصاد تکلیف شود که با افتتاح یک صندوق که از سوی مجلس تعریف می‌شود، انجام شود.

> بانک وظیفه تسهیلگری ندارد، چرا که ماهیت فعالیت این نهاد مالی مشخص است و وظیفه آن ردوبدل کردن پول و اعتبارات چه به‌صورت بخش عمومی و چه به‌صورت بخش خصوصی است

سخن پایانی

باتوجه به موارد یادشده ارائه تسهیلات بانکی به دانش‌بنیان از سوی بانک‌ها نیازمند یک بازتعریف مستقل و جداگانه‌ای است که باید از سوی نهادهای بالادستی انجام بگیرد، چرا که در حال حاضر بانک‌ها در ماهیت، چنین روندی را نمی‌بینند و در قوانین بانکی هم تسهیلگری ذکر نشده است. حال باید دید اقدام نهادهایی چون معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری و صندوق نوآوری و شکوفایی در راستای این تسهیلگری در آینده نزدیک باتوجه به قانون جهش تولید چیست؟

نظرگاه

حل معضلات وزارتخانه‌ای به کمک دانش‌بنیان‌ها

سورنا ستاری
معاون علمی و فناوری ریاست‌جمهوری

مسئله دانش‌بنیانی، یک فرهنگ است که باید در جامعه توسعه پیدا کند؛ این فرهنگ جدید در حال نفوذ به محیط دانشگاهی، کسب‌وکارها و اقتصاد کشور ما است؛ طی ۸ سال اخیر، در فرهنگ کارآفرینی لغات جدیدی مانند استارت‌آپ‌ها، کارخانجات نوآوری، مراکز نوآوری، صندوق‌های ریسک‌پذیر و ... اضافه شده که این ادبیات در دانشگاه‌ها و صنایع بزرگ کشورمان حاکم شده است، به‌طوری که صنایع و دانشگاه‌ها به‌فکر راه‌اندازی پارک‌ها و مراکز نوآوری هستند. نخستین اقدام برای تحقق شعار سال مصوباتی است که برای وزارتخانه‌ها به‌عنوان نقشه‌راه مشخص شده است. ما سعی کردیم در مصوبات دولت، راهکارهایی را برای رفع مشکلات وزارتخانه‌ها ارائه دهیم؛ دستگاه‌های اجرایی به‌واسطه این مصوبات موظف به همکاری در عرصه دانش‌بنیانی می‌شوند.

حوزه‌های کشاورزی، نفت، نیرو، صنعت‌ومعدن، حوزه‌های پتروشیمی و... صنایعی هستند که باید به عرصه دانش‌بنیانی ورود کنند، زیرا بسیاری از مشکلات این وزارتخانه‌ها به‌واسطه دانش‌بنیان‌ها حل می‌شود.

از سوی دیگر، در راستای تحقق شعار سال و تاکیدات رهبر معظم انقلاب تدوین طرح جهش تولید دانش‌بنیان طی ۳ سال اخیر بود که به‌تازگی موردتایید و تصویب شورای نگهبان و مجلس شورای اسلامی قرار گرفت. این قانون علاوه بر تحقق شعار سال، می‌تواند بسیاری از زیرساخت‌های فکری کشور را نیز تغییر دهد. امسال مجموعه‌ای از ضوابط، قوانین و دستورالعمل‌ها را از دل قانون جهش تولید خواهیم داشت که این یک تحول بزرگ در صنعت است؛ این قانون نقشه‌راه کشور در حوزه فناوری در ۱۵-۲۰ سال آینده خواهد بود و کسی هم طی این مدت به آن دست نخواهد زد؛ مانند قانون حمایت از دانش‌بنیان‌ها مصوب ۱۳۸۷ که کمابیش بالای ۹۵ درصد اجرایی شده است.

قانون سال ۱۳۸۷ از اول هم ربطی به معاونت علمی نداشت،اما در قانون جهش تولید خیلی از موارد را مدنظر قرار دادیم که بعد از تصویب می‌توانیم بگوییم که چه تحولی در نظام اقتصادی، صنعتی و دانشگاهی کشور ایجاد می‌کند. برای اجرایی‌سازی این قانون ۱۲آیین‌نامه باید به‌تصویب دولت برسد که پیش‌نویس همه آنها آماده است و به‌محض ابلاغ قانون برای تصویب در دولت ارائه می‌شود.

حوزه‌های دارای نقش اقتصادی مهم در کشور اولویت اول ما خواهند بود،برای مثال شرکت‌های معدنی دارای مشکلاتی در حوزه تامین آب و تصفیه پساب و شیرین‌سازی آب هستند؛ از طرفی هیچ‌وقت اکتشافات زیرسطحی در حوزه معادن کشور ما بیشتر از ۵۰ متر نبوده، در حالی که کشورهای پیشرفته تا اعماق ۲-۳ هزار متر اکتشاف انجام داده‌اند. صنعت معدن کشور ما به انواع ایده در زمینه ماشین‌آلات استخراج، زنجیره تولید آلیاژهای جدید، خاک‌های نادر و... نیاز دارد. یک شرکت معدنی که برای مثال در کشور سالی حدود ۵۰هزار میلیارد تومان سود بین سهامداران و بورس پخش می‌کند، این پول می‌تواند منشأ نوآوری باشد و از خام‌فروشی فاصله بگیرد و در نتیجه سود بیشتری بین سهامداران خود تقسیم کند. اکنون شاهد بیکاری فارغ‌التحصیلان زمین‌شناسی در کشور هستیم، آن هم در کشوری که از منظر معدنی غنی است؛ این نشان می‌دهد اکوسیستم صنایع معدنی دچار مشکلی است و حلقه ارتباط میان دانشگاه و صنعت در آن شکل نگرفته است. یکی دیگر از حوزه‌هایی که در معاونت علمی روی آن تمرکز داریم، حوزه کشاورزی است. اکنون اکوسیستم کشاورزی دچار مسئله است؛ نیروی متخصص در این حوزه تربیت نمی‌شود یا اگر هم بشود در این حوزه مشغول به‌کار نیستند؛ خوشبختانه حذف یارانه سنگین در بخش کشاورزی باعث می‌شود که نوآوری در این حوزه توسعه یابد، زیرا این یارانه، فساد زیادی را به‌همراه داشت و این مانع توسعه نوآوری بود و اکنون با حذف یارانه، زمینه توسعه نوآوری در بخش کشاورزی نیز فراهم می‌شود.ما در معاونت علمی و فناوری ارتباط بین صنایع و فناوران را برقرار می‌کنیم.

قانون جهش تولید دانش‌بنیان به اختصاص عوارض خام‌فروشی و واردات ماشین‌آلات به نوآوری در این حوزه‌ها تاکید کرده است و در این قانون آمده است که این عوارض صرف نوآوری، تحقیق و توسعه و ساخت ماشین‌آلات خطوط تولید شود.

زمانی که خط تولید وارداتی باشد، تحقیق و توسعه و نفوذ تکنولوژی قطع می‌شود، چون هر تغییراتی باید توسط همان بخش خارجی اتفاق بیفتد؛ این یکی از اشتباهات بزرگ کشور در سال‌های گذشته بوده که ماشین‌آلات را به‌راحتی با تعرفه پایین وارد می‌کرد که معاف از عوارض هم بودند.

یادداشت

اصلاح یک دور تسلسل باطل

مهدی صادقی
کارشناس اقتصاد

کنترل نقدینگی همواره از مهم‌ترین برنامه‌های کشورها است و سیاستمداران و اقتصاددانان سیاست‌های گوناگونی را بدین منظور تدوین می‌کنند.

از آنجا که میزان کالا و خدمات در جامعه محدود است، باید میزان نقدینگی به اندازه‌ای باشد که با کالا و خدمات برابری کند. اگر میزان نقدینگی در جامعه افزایش یابد، تولید کالا و خدمات کم می‌شود و در نتیجه قیمت‌ها افزایش می‌یابد و این معنای ملموس تورم است.

عوامل موثر بر حجم نقدینگی در اقتصاد عمدتا شامل ۳ قلم «خالص دارایی‌های خارجی سیستم بانکی»، «خالص بدهی بخش دولتی به سیستم بانکی» و «بدهی بخش غیردولتی به سیستم بانکی» است. مجموع اقلام فوق به‌صورت پول و شبه‌پول در اقتصاد به‌گردش درمی‌آید. همیشه فرض بر این است که تولید برمبنای رشد بهره‌وری، با یک نسبت معینی در طول یک سال مالی رشد می‌کند. در صورتی که رشد نقدینگی متناسب با رشد تولید باشد، با فرض ثبات سرعت گردش پول در طول دوره مالی، سطح قیمت‌ها نیز ثابت می‌ماند.

چنانچه نقدینگی بیشتر از رشد تولید افزایش یابد، برای برقراری تعادل در بازار مالی باید این نابرابری از طریق رشد قیمت‌ها جبران شود. همچنین در صورت کمتر بودن رشد نقدینگی از رشد تولید، باتوجه به کمبود منابع مالی لازم، تقاضا کاهش می‌یابد و به‌دنبال آن برای جلوگیری از کاهش عرضه باید سطح قیمت‌ها کاهش یابد تا تساوی برقرار شود. توجه به موارد یادشده، مکانیسم افزایش نرخ تورم در اقتصاد ایران را تا حدی نمایان می‌سازد.

به‌علاوه اینکه دولت‌ها در سال‌های اخیر برای جبران کسری بودجه به استقراض از بانک مرکزی روی آورده‌اند و به چند روش مستقیم و غیرمستقیم درخواست چاپ پول از بانک مرکزی مطرح و عملیاتی شده است.

نخستین راه استقراض مستقیم دولت از بانک مرکزی، درخواست انتشار اسکناس است؛ به این صورت که اگر دولت نتواند کسری بودجه را از طریق افزایش مالیات یا انتشار اوراق قرضه دولتی که همان استقراض از بازار بدهی است، تامین کند، اقدام به انتشار پول یا همان استقراض از بانک مرکزی می‌کند.

دومین راه استقراض دولت از بانک مرکزی، استقراض بانک‌ها از بانک مرکزی است؛ در این روش میزان اضافه‌برداشت بانک‌ها از بانک مرکزی افزایش می‌یابد و در حقیقت بانک‌ها واسطه این استقراض هستند.

استقراض از صندوق توسعه ملی راه دیگر استقراض دولت‌ها از بانک مرکزی است و در این روش نیز به‌نوعی بانک مرکزی دخیل است. استقراض از بانک مرکزی موجب رشد پایه پولی و حجم نقدینگی و در نهایت ایجاد تورم در کشور خواهد شد.

از مدت‌ها قبل کشورهای توسعه‌یافته به این نتیجه رسیدند که باید تورم را از طریق کنترل نقدینگی مهار کرد، به‌همین دلیل قوانین زیادی در زمینه استقلال بانک مرکزی به‌تصویب رسیده تا دولت‌ها نتوانند به بانک مرکزی به‌عنوان حساب پس‌انداز خود نگاه و کسری بودجه و سایر هزینه‌های خود را با چاپ پول جبران کنند.

اما متاسفانه در ایران هنوز باور رایج این است که تورم موجود ناشی از فشار هزینه ایجاد شده و می‌شود؛ به‌طوری‌که بسیاری از مردم و مسئولان معتقدند به‌دلیل بالا رفتن نرخ ارز و افزایش نرخ مواد اولیه وارداتی، نرخ محصولات بالا رفته و تورم به‌وجود آمده است.

در حالی که در کشور ما دولت به‌دلیل پرداخت یارانه و سایر هزینه‌های جاری مثل حقوق کارمندان دولت که تعداد آنها هم بسیار زیاد است، معمولا هزینه‌های هنگفتی برعهده دارد که باید در قالب هزینه‌های جاری بودجه تامین شود و از طرفی در سال‌های اخیر درآمد دولت نسبت به گذشته کاهش چشمگیری داشته است؛ بنابراین دولت با کسری بودجه بسیار بزرگی مواجه بوده که برای رفع آن دست را در جیب بانک مرکزی کرده و با پولی کردن کسری بودجه، مالیاتی تحت‌عنوان تورم از تمامی مردم دریافت کرده است.

بدون شک برای پایان این دور تسلسل باطل باید روند فعلی اصلاح شود و اصلاح آن نیز نیازمند اصلاح ساختار اقتصادی است.

نرخ بهره بین‌بانکی رکورد زد

نرخ بهره بین‌بانکی در خرداد به بیشترین میزان سال ۱۴۰۱ رسیده است. به گزارش فارس، نرخ بهره بین‌بانکی به‌عنوان یکی از انواع نرخ‌های بهره در بازار پول به نرخ‌های سود یا بهره در سایر بازارها جهت می‌دهد.

افزایش نرخ بهره بین‌بانکی هزینه تامین کسری منابع بانک‌ها را افزایش می‌دهد و بانک‌ها حاضر می‌شوند با نرخ‌های بالاتری به سپرده‌گذارها سود بپردازند تا کسری خود را جبران کنند.

در واقع این نرخ، نرخ ذخایر بانک‌ها است و زمانی که آنها در پایان دوره مالی کوتاه‌مدت اعم از روزانه یا هفتگی، دچار کسری ذخایر می‌شوند، از سایر بانک‌ها در بازار بین‌بانکی یا از بانک مرکزی استقراض می‌کنند که رشد و کاهش آن توسط بانک مرکزی تعیین و نرخ اعلام‌شده وابسته به شرایط اقتصادی کشور است. نرخ بهره بین‌بانکی در سال ۱۴۰۱ در بیشتر هفته‌ها با رشد همراه بوده، اما این نرخ در هفته منتهی به ۲ تیر سال ۱۴۰۱، به عدد ۲۰.۸۲ درصد رسیده که در سال جاری یک رکورد محسوب می‌شود. نرخ این شاخص در سال ۱۴۰۱ در هفته‌های مختلف در حال رشد بوده و بانک مرکزی برای کنترل تورم روند افزایشی این نرخ را در دستور کار خود قرار داده است. زمانی که یک بانک با نرخ بالاتر به بانکی که کسری دارد، قرض بدهد، این بانک سعی می‌کند نرخ سپرده‌های کوتاه‌مدت یا میان‌مدت خود را افزایش دهد و از سپرده‌گذاران (مردم) قرض بگیرد؛ بنابراین افزایش نرخ بهره بین‌بانکی در کل بازار پول تاثیر می‌گذارد و زمانی که نرخ‌ها تغییر می‌کند این حرکت وجوه به سمت بانک‌ها ممکن است بازارهای دیگر را با رکود همراه کند.

صمت معضلات پرداخت وام به تولیدی‌های دانش‌بنیان را بررسی کرد

وثیقه‌محوری سنگ راه دانش‌بنیان‌ها

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

وام‌های کم‌بهره می‌توانند کمک بزرگی برای شرکت‌های دانش‌بنیان باشند، چراکه این شرکت‌ها معمولا به‌دست نخبگان و بدون سرمایه چندانی راه‌اندازی می‌شوند. در تازه‌ترین خبر بانک مرکزی با هدف تسهیلات‌دهی به دانش‌بنیان‌ها تکالیف مرتبط با شبکه بانکی کشور مقرر در «قانون جهش تولید دانش‌بنیان» را ابلاغ کرد. مهم‌ترین دارایی دانش‌بنیان‌ها دانش فنی، مهارت تخصصی و نیروهای ماهر و مسلط به فناوری‌های نوین است. هر کارگاه خرد و کلانی در برهه‌ای از زمان نیازمند دریافت تسهیلات از سیستم بانکی کشور است و دانش‌بنیان‌ها هم از این قاعده مستثنا نیستند و برای راه‌اندازی کسب‌وکار خود نیاز به سرمایه دارند. در بعد دیگر طبق قانون نظام بانکی تنها در قبال دریافت تضمین بازپرداخت و وثیقه مکلف به تسهیلات‌دهی به این نهادهای نوپا است. شرکت‌های دانش‌بنیان معمولا شرکت‌های تولیدکننده هستند که مشکلات خاص خود را دارند. صمت در این گزارش چگونگی تسهیلات‌دهی بانک‌ها به دانش‌بنیان‌ها را براساس ابلاغیه اخیر بانک مرکزی و شرایط خاص دانش‌بنیان‌ها بررسی کرده است.

عکس: سامان شرف‌الدین

دانش‌بنیان‌ها مانند کارخانه‌ها نیستند که خط تولید و تجهیزات گرانقیمت داشته باشند و آن را در ازای وام به‌عنوان وثیقه در اختیار بانک بگذارند، بلکه دارایی نامشهودشان، مغزافزار آنهاست که متاسفانه در نظام بانکی به این دارایی ارزشمند تعلق نمی‌گیرد

بانک‌ها مجازند ضمانتنامه صندوق‌ها را بپذیرند

بانک‌ها مجازند ضمانتنامه‌های صادرشده توسط صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های غیردولتی پژوهش و فناوری را بپذیرند. به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، این بانک تکالیف مرتبط با شبکه بانکی کشور مقرر در «قانون جهش تولید دانش‌بنیان» مصوب جلسه ۱۱ اردیبهشت سال ۱۴۰۱ مجلس شورای اسلامی را به شبکه بانکی ابلاغ کرد. بر این اساس و طبق بند (ب) ماده (۴)، دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی و شرکت‌ها و مؤسسات تابعه و وابسته به نهادهای عمومی غیردولتی، نهادهای انقلاب اسلامی و نیروهای مسلح جمهوری اسلامی، مجازند در تضامین اعتباری و تضامین مربوط به فرآیند ارجاع کار، خرید انواع کالا و ماشین‌آلات، معاملات پیمانکاری، انجام تعهدات، پیش‌پرداخت و حسن انجام کار، ضمانتنامه‌های صادرشده توسط صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های غیردولتی پژوهش و فناوری موضوع ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ را بپذیرند.

همچنین متن زیر به انتهای بند (ب) ماده (۱۶) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور اضافه می‌شود: سرمایه‌گذاری مشترک بانک‌ها و موسسات اعتباری با صندوق نوآوری و شکوفایی در طرح‌های مصوب شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان از شمول این بند مستثنا شده و به‌عنوان فعالیت بانکی تلقی می‌شود.

بانک‌ها و صندوق نوآوری مکلفند حداکثر پس از ۷ سال از تاریخ آغاز سرمایه‌گذاری، نسبت به اتمام سرمایه‌گذاری و خروج اقدام کنند.

مشکل اصلی دانش‌بنیان‌ها نداشتن نقدینگی است

رضا اسدی‌فرد، رئیس مرکز شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری درباره چگونگی تسهیلات‌دهی بانک‌ها و چالش‌های پیش روی موسسات دانش‌بنیان برای اخذ وام به صمت گفت: شرکت‌های دانش‌بنیان برای غلبه بر شرایط سخت اقتصادی کنونی نیاز به حمایت‌های مالی و تسهیلاتی دارند.

وی افزود: البته انتظار این نیست که به این شرکت‌ها تسهیلات بلاعوض داده شود، اما شرکت‌های دانش‌بنیان تولیدی باتوجه به نبود نقدینگی کافی برای رفع مشکلات عدیده، باید از تسهیلات مناسب و مدت‌دار استفاده کنند تا روند کسب‌وکار آنها به‌درستی طی شود و پس از طی دوره تولید و ورود به بازار قادر به تسویه تسهیلات اخذشده شوند. وی با تاکید بر اینکه سیستم بانکی کشور هیچ فرقی برای بخش تولید در حوزه دانش‌بنیان و غیردانش‌بنیان قائل نیست، اظهار کرد: در بسیاری از کشورهای جهان دارایی‌های فنی و تخصصی دانش‌بنیان‌ها به‌درستی ارزیابی و ارزش‌گذاری می‌شود، اما در ایران این دارایی‌ها برای سیستم بانکی کشور در حد یک ملک هم ارزش ندارد و به‌عنوان ضمانت بازپرداخت تسهیلات پذیرفته نمی‌شود.

▣ دارایی نامشهود، عمده‌ترین سرمایه دانش‌بنیان‌ها

رئیس مرکز شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان نهاد ریاست‌جمهوری یادآور شد: دارایی شرکت‌های دانش‌بنیان، همان‌طور که از نام‌شان پیداست، دانش فنی، مهارت تخصصی و نیروهای ماهر و مسلط به فناوری‌های نوین است و همین دارایی نامشهود است که باعث تفاوت آنها شده است؛ تفاوتی کلیدی که نه فقط برای خود این شرکت‌ها که برای کشور مزیت به‌شمار می‌رود. با این حال دانش‌بنیان‌ها در کشور ما با مشکلات زیادی دست‌وپنجه نرم می‌کنند که یکی از این مشکلات، همین نامعتبر بودن دارایی‌های‌شان برای سیستم بانکی و ثبتی کشور است.

▣ مشکل در تامین وثیقه ملکی

وی گفت: بانک‌ها برای پرداخت تسهیلات به دانش‌بنیان‌ها به‌عنوان ضمانت بازپرداخت و طبق قانون وثیقه ملکی می‌خواهند و از آنجایی که دانش‌بنیان‌ها کارخانه و تجهیزات گرانقیمت ندارند که آن را به سیستم بانکی به‌عنوان وثیقه بسپارند، با مشکل مواجه می‌شود. دارایی نامشهود این شرکت‌ها، مغزافزار آنهاست، اما متاسفانه در نظام بانکی ما به این دارایی ارزشمند وام تعلق نمی‌گیرد.

اسدی‌فرد تاکید کرد: شرکت‌های دانش‌بنیان برای رشد، نیازمند تامین منابع مالی و استفاده از تسهیلات بانکی هستند که در این زمینه، دولت مصوبات حمایتی متعددی داشته و صندوق نوآوری و شکوفایی هم تسهیلاتی پیش‌بینی کرده، اما دریافت این تسهیلات نیازمند ضمانت و وثیقه بانکی است که تامین آن برای شرکت‌های دانش‌بنیان مقدور نیست.

وی درباره همکاری «صندوق نوآوری و شکوفایی دانش‌بنیان‌ها» با بانک‌ها و دانش‌بنیان‌ها توضیح داد: صندوق هم برای اعطای تسهیلات با رقم‌های بالا، ناگزیر به دریافت ضمانت و وثیقه ملکی است؛ مگر اینکه دارایی نامشهود شرکت‌های دانش‌بنیان توسط کارگروه معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری متناسب با رقم وام درخواستی ارزش‌گذاری شود.

وی اعلام کرد: با تصویب هیات وزیران و برای نخستین بار در کشور، شرکت‌های دانش‌بنیان و خلاق برای ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود توسط معاونت علمی ریاست‌جمهوری بررسی شده و مجوز فعالیت دریافت می‌کنند.

حتی سامانه «ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود» به نشانی sadan.isti.ir ایجاد شد، اما هنوز مشکل پابرجاست و دست بسیاری از دانش‌بنیان‌ها از تسهیلات بانکی کوتاه است.

▣ اعتبار نداشتن دارایی نامشهود

اسدی‌فرد معتبر نبودن دارایی‌های نامشهود دانش‌بنیان‌ها را یکی از مشکلات اساسی دانست و گفت: بانک‌ها باید روال ارزیابی‌های خود برای اعطای تسهیلات به دانش‌بنیان‌ها را تغییر دهند و دارایی‌های ذهنی و خلاقیتی را به‌عنوان ضمانت بپذیرند.

وی ابراز کرد: بانک‌ها می‌توانند برای خرید سهام شرکت‌های دانش‌بنیان، تسهیلات ویژه‌ای به شرکت‌های بزرگ بدهند تا هم شرکت‌های کوچک حمایت شوند و هم شرکت‌های بزرگ به‌سمت دانش‌بنیان شدن حرکت کنند.

رئیس مرکز شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان نهاد ریاست‌جمهوری با اشاره به اینکه تسهیلات تبصره ۱۸ با تبعیض در اختیار تولیدی‌های دانش‌بنیان قرار می‌گیرد، افزود: برخی بانک‌ها کاملا سلیقه‌ای و وثیقه‌محور عمل می‌کنند، زیرا دریافت وثیقه ملکی تجاری، اداری و مسکونی برای بانک‌ها جزو معاملات سهل‌البیع است و حتی بعضی بانک‌ها بر این اساس از پذیرش ملک تولیدی به‌عنوان وثیقه خودداری می‌کنند.

وی یکی دیگر از سنگ‌اندازی‌های نظام بانکی بر سر راه تولیدی‌های دانش‌بنیان برای دریافت تسهیلات را کندی فرآیند پرداخت وام دانست و پیشنهاد کرد: هر بانک به‌ویژه در شهرهای بزرگ شعبه‌ای را به‌منظور انجام امور تسهیلات‌دهی به تولیدی‌های دانش‌بنیان اختصاص دهد تا هم فرآیند ارزیابی شرکت‌ها توسط بانک تسریع یابد و هم فرآیند پرداخت وام چابک‌سازی شود.

شرکت‌های دانش‌بنیان تولیدی، نیاز به حمایت بیشتر دارند و باید قوانین مالیاتی و بیمه‌ای به‌منظور تسهیل در امور تولیدی اصلاح شوند

سختگیری بیش از حد بانکی‌ها

علی رحیمی، کارشناس امور بانکی، درباره تسهیلات‌دهی به دانش‌بنیان‌ها به صمت گفت: بانک‌ها در پرداخت تسهیلات به شرکت‌های دانش‌بنیان بیش از حد سختگیری می‌کنند. بیشتر شرکت‌های دانش‌بنیان توان مالی بالایی برای تامین اعتبار و سپرده‌گذاری به‌منظور ضمانت‌های بانکی ندارند و همین موضوع آنها را در رقابت با واردکنندگان دچار مشکل می‌کند.

وی گفت: شرکت‌های دانش‌بنیان تولیدی، نیاز به حمایت بیشتر مسئولان دارند و باید قوانین مالیاتی و بیمه‌ای به‌منظور تسهیل در امور این شرکت‌ها اصلاح شوند.

این کارشناس اقتصاد بر این باور است که دولت باید منابعی را از محل بودجه‌های سالانه صرف ارائه تسهیلات به شرکت‌های دانش‌بنیان کند.

رحیمی با تاکید بر اینکه طبق قانون دولت قادر به امر و نهی به بانک‌های دولتی و خصوصی نیست، گفت: حتی اگر بانک‌ها به‌دلیل ملاحظاتی، در ظاهر بپذیرند که بدون ضمانتنامه یا با شرایط آسان به شرکت‌های دانش‌بنیان تسهیلات بدهند، در اجرا با مشکل و محدودیت مواجه می‌شوند، چراکه ارائه تسهیلات فرآیند خود را دارد و باید ریسک و قدرت بازپرداخت وام ازسوی بانک عامل تحلیل و آنالیز شود. در مجموع وقتی اقتصاد با کاهش ارزش پول مواجه است و با تورم ۵۰ درصدی پیش می‌رود، نظام بانکی نیز نمی‌تواند با بهره ۱۲ درصد یا بدون وثیقه معتبر تسهیلات ارائه کند.

▣ تسهیلات‌دهی براساس اعتبارسنجی

این کارشناس اقتصاد با اشاره به روند فعالیت بنگاه‌های کوچک و متوسط در سایر کشورهای جهان گفت: در بسیاری از کشورهای جهان به‌ویژه کشورهایی که بخش قابل توجهی از کسب‌وکارهای آنان را بنگاه‌های کوچک و متوسط تشکیل می‌دهند، برای کاهش مشکل وثیقه‌گذاری این شرکت‌ها نظام ضمانت اعتباری تشکیل شده است. کره جنوبی یا ژاپن نمونه‌هایی از این کشورها هستند و ایران نیز می‌تواند با برنامه‌ریزی در این مسیر حرکت کند و در عمل سرمایه تخصصی و نوآورانه دانش‌بنیان‌ها ضمانت بازپرداخت تسهیلات دریافتی آنها باشد.

این کارشناس امور بانکی، اعتبارسنجی شرکت‌های دانش‌بنیان را جایگزین مطلوبی برای دریافت وثیقه ملکی در قبال اعطای تسهیلات دانست و خاطرنشان کرد: براساس نتایج اعتبارسنجی، بانک با خیال آسوده می‌تواند به تولیدی‌های دانش‌محور وام بدهد.

سخن پایانی

رشد و توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان در گرو «حمایت‌های قانونی» و «حمایت‌های مالی» است. مفهوم حمایت‌های مالی این است که دریافت یارانه و تسهیلات برای شرکت‌ها آسان باشد. به‌اعتقاد کارشناسان درباره شعار سال مباحث بسیاری مطرح شده اما تا زمانی که آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های وزارتخانه‌ها و سیستم بانکی تغییر نکند، قطعا تغییر مهمی در حوزه فعالیت دانش‌بنیان‌ها ایجاد نخواهد شد. در این میان نهادهای دولتی همچون صندوق نوآوری و شکوفایی هرچند تلاش می‌کنند در جریان تسهیلات‌گیری به شرکت‌های دانش‌بنیان کمک کنند اما این کمک‌ها تنها به شرکت‌های دانش‌بنیان خردی که به وام‌های اندک نیاز دارند محدود می‌شود. اخذ تسهیلات برای واحدهای بزرگ تولیدی با مشکلات خاص خود از جمله تامین وثیقه همراه است؛ حال آنکه دارایی دانش‌بنیان‌ها نوآوری، دانش و خلاقیت آنهاست. براساس آنچه گفته شد و باتوجه به هدف‌گذاری شعار سال، برای به بار نشستن علم دانش‌بنیان‌ها قوانین سختگیرانه و سلیقه‌ای بانک‌ها نیاز به تغییر بنیادی دارد.

نقش حیاتی اقیانوس‌ها در مهار گرمایش جهانی

اقیانوس‌های جهان، مملو از اشکال حیاتی متعددی از بزرگ‌ترین جانور سیاره ما (نهنگ) تا تنوع وسیعی از میکروارگانیسم‌های کوچک هستند. به‌عنوان‌مثال، میکروب‌های فعال فتوسنتزی مانند سیانوباکتری‌ها حدود ۵۰ درصد از اکسیژن جو زمین را تولید می‌کنند. به گزارش ایسنا به نقل از ارث، اگرچه دانشمندان مدت‌هاست از فواید گوناگون این میکروب‌ها آگاه بودند اما هیچ تحلیل سیستماتیکی از تنوع آنها انجام نشده بود. اکنون، گروه تحقیقاتی به رهبری موسسه میکروبیولوژی در زوریخ، داده‌های DNA در دسترس عموم را از هزار نمونه آب جمع‌آوری‌شده در اعماق تمام اقیانوس‌های جهان به‌منظور نقشه‌برداری از تنوع زیستی میکروارگانیسم‌های جهانی و شناسایی عملکردهای گوناگون میکروب‌ها در اکوسیستم‌های گوناگون بررسی کرده‌اند. دانشمندان با استفاده از فناوری‌های نوین مدرن مانند تجزیه‌وتحلیل DNA محیطی، موفق شدند بیش از ۳۵ هزار ژنوم میکروبی را توالی‌یابی کنند. تجزیه‌وتحلیل آنها حدود ۴۰ هزار خوشه ژن بیوسنتزی (BGCs) را نشان داد، گروه‌هایی از ژن‌ها که مسیرهای مصنوعی را برای محصولات طبیعی فراهم می‌کنند و به‌دلیل خواص آنتی‌بیوتیکی‌شان می‌تواند برای انسان مفید باشد. پژوهشگران علاوه بر شناسایی بسیاری از BGCهای مفید، گونه‌های کشف نشده قبلی مانند باکتری‌های متعلق به شاخه Eremiobacerota را نیز پیدا کردند. این باکتری‌ها که قبلا تصور می‌شد فقط در محیط‌های زمینی وجود دارند، مشخص شد دارای بالاترین تنوع BCG در بین تمام نمونه‌های بررسی شده هستند. شینیچی سوناگاوا، محقق ارشد این مطالعه، پروفسور تحقیقات میکروبیوم در زوریخ گفت: آنها از نظر بیوسنتزی متنوع‌ترین خانواده در اقیانوس هستند.

دانشمندان قصد دارند در تحقیقات آینده، منابع بیشتری از محصولات طبیعی را جست‌وجو و سوالات حل‌نشده درباره تکامل و اکولوژی میکروارگانیسم‌های اقیانوسی را بررسی کنند. علاوه بر این، هدف آنها روشن کردن مزایای اکولوژیکی یا تکاملی ژن‌های خاص مانند BGCs برای میکروب‌هاست.

بررسی محدودیت و ممنوعیت کشت محصولات آب‌بر در گفت‌وگو با کارشناسان

محصولاتی که تشنگی می‌آورند

بخش کشاورزی در ایران سهم بسیار بالایی در مصرف آب دارد. طبق گزارش‌های آماری سال ۲۰۲۰، در ایران سهم بخش کشاورزی ۹۲ درصد، بخش صنعت ۲ درصد و بخش خانگی ۶ درصد در مصرف آب است. با وجود اینکه سال‌هاست وزارت جهادکشاورزی صحبت از اصلاح الگوی کشت می‌کند اما الگوی اشتباه کشاورزی، منابع آبی و به‌تبع آن محیط‌زیست کشور را تحت‌تاثیر قرار داده است. یکی از مهم‌ترین مسائل مطرح‌شده در اصلاح الگوی کشت مربوط به کشت محصولات آب‌بر است. به‌تازگی محمد قربانی، معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزیر جهادکشاورزی از رویکرد این وزارتخانه برای اعمال محدودیت و ممنوعیت کشت محصولات آب‌بر و سیاست‌های حمایتی برای کشت جایگزین کالاهای اساسی در راستای تامین امنیت غذایی خبر داده است. ایجاد محدودیت و حتی ممنوعیت و اعمال عوارض صادراتی برای کشت محصولات آب‌بر از اقداماتی است که به‌گفته قربانی در دستور کار وزارت جهادکشاورزی قرار دارد تا همراه با سیاست‌های حمایتی، کشاورزان به کشت جایگزین کالاهای اساسی گندم و دانه‌های روغنی مانند کلزا و سویا تشویق شوند.

اصلاح الگوی کشت منجر به این خواهد شد که بتوانیم کشاورزی کشور را مدیریت و هدایت کنیم تا کاشت محصولات متناسب با نیازهایمان باشد

کامیار فکور
editor@smtnews.ir

برنامه‌ریزی برای اصلاح الگوی کشت

ابوالفضل میرقاسمی، کارشناس منابع طبیعی و آبخیزداری در گفت‌وگو با صمت بیان کرد: افزایش جمعیت کشور و بهره‌برداری بی‌رویه از منابع آبی کشت محصولات آب‌بر را تبدیل به یک معضل کرده است. طبق استانداردها میزان برداشت از آب قابل استحصال باید ۴۰ درصد باشد اما گفته می‌شود امروز در ایران ۸۰ تا ۹۰ درصد از آب قابل استحصال برداشت می‌شود که نشانه بحران است.

از سویی حدود ۵۰۰ هزار حلقه چاه غیرمجاز در کشور زده شده که سطح آب زیرزمینی را پایین آورده است. همین مسئله باعث شده آب‌های شور به آب‌های شیرین هجوم بیاورند و کیفیت آب کاهش پیدا کند. همچنین فرونشست زمین که تبدیل به پدیده‌ای همه‌گیر در ایران شده، به‌دلیل همین استفاده بی‌رویه از آب‌های زیرزمینی است.

میرقاسمی گفت: کشت محصولات آب‌بر از سویی به کمبود آب و از سوی دیگر، کاهش کیفیت منابع آبی منجر شده است. در کنار همه این مسائل بحث گرمایش زمین هم وجود دارد. کره زمین به‌دلیل انتشار گازهای گلخانه‌ای روزبه‌روز گرم‌تر می‌شود. زمانی که هوا گرم شود، تبخیر و تعرق و به‌تبع آن مصرف آب گیاهان افزایش پیدا می‌کند.

وی تصریح کرد: دست‌کم ۴۰ سال است صحبت از اصلاح و تغییر الگوی کشت می‌شود اما صرفا در حد یک‌سری طرح و همایش باقی مانده است. واقعیت این است که عده‌ای اجازه این را نمی‌دهند که یک الگوی کشت بهینه داشته باشیم که متناسب با شرایط اقلیمی و خاک هر منطقه و نیاز داخلی باشد.

وی اضافه کرد: نبود برنامه‌ریزی منجر به این می‌شود که کشاورزان نگاه می‌کنند یک سال گوجه‌فرنگی گران شده و به همین خاطر در سال بعد همه گوجه‌فرنگی کشت می‌کنند. زمانی هم که عرضه گوجه‌فرنگی زیاد شد، قیمت آن پایین می‌آید و مثلا قیمت پیاز و سیب‌زمینی افزایش پیدا می‌کند.

میرقاسمی بیان کرد: اصلاح الگوی کشت منجر به این خواهد شد که بتوانیم کشاورزی کشور را مدیریت و هدایت کنیم تا کاشت محصولات متناسب با نیازهایمان باشد. از سویی هم باید بدانیم مزیت‌های نسبی رقابتی ایران چه هست و چه محصولاتی را بهتر می‌توان صادر کرد.

اگر به بحث آب مجازی توجه داشته باشیم نباید محصولات آب‌بر مانند هندوانه و برنج را صادر کنیم، چراکه این امر به معنای صادرات آب است. اتفاقا باید تلاش کنیم این محصولات آب‌بر را بیشتر وارد کنیم.

ضعف دیپلماسی در کشت فراسرزمینی

وی اظهار کرد: امروزه بحث‌هایی مانند کشت فراسرزمینی مطرح است که از طریق آن بتوانیم در کشورهای دیگر مثلا گندم کاشته و نیاز خود را تامین کنیم. اما در این گام هم به‌دلیل اینکه از نظر دیپلماسی و تعاملات بین‌المللی ضعیف عمل می‌کنیم و از بخش خصوصی حمایت نمی‌شود، نمی‌توانیم از آن بهره ببریم.

این کارشناس منابع طبیعی و آبخیزداری گفت: اصلاح الگوی کشت نیازمند برنامه‌ریزی است اما برنامه‌ریزی بالا به پایین، دستوری و تحکمی دیگر جواب نمی‌دهد. حدود ۶ دهه است که توسعه کشور مبتنی بر پول نفت و بی‌توجهی به منابع طبیعی انجام شده است.

با وجود اینکه آمایش سرزمین از همان زمان مطرح بوده اما به آن بی‌اعتنایی شده است. اگر در نظام برنامه‌ریزی خود در کنار حاکمیت، بخش خصوصی و نهادهای مدنی مانند تشکل‌های کشاورزان و بهره‌برداران را با یک برنامه‌ریزی مشارکتی دخیل کنیم، همین‌طور از دست‌اندرکاران اتاق‌های بازرگانی، اتاق اصناف و اتاق تعاون استفاده کنیم، می‌توانیم بسیاری از این مشکلات را حل کنیم. باید با کمک موسسات تحقیقاتی بحث‌هایی مانند مزیت‌های نسبی و رقابتی محصولات شناسایی شود.

بر این اساس در ابتدا باید نیاز داخل و اولویت‌ها مشخص شود و بعد به بحث صادرات و ارزآوری بپردازیم.

وی افزود: در عین حال عده‌ای معتقدند باید روی تغییر الگوی مصرف مردم کار کنیم. به‌طور مثال، در کشور خشک و نیمه‌خشک قرار داریم نباید خیلی گوشت قرمز و لبنیات مصرف کنیم، چراکه آب مجازی در فرآوری یک کیلو گوشت، بسیار زیاد است. البته در حال حاضر به‌خاطر کاهش قدرت خرید مردم، مصرف گوشت هم کم شده اما به‌طور کل باید ذائقه مردم را بیشتر با محصولات سالم گیاهی آشنا کرد.

چه بسا بتوانیم با کاهش مصرف محصولات دامی به مقابله با تغییر اقلیم و خشکسالی هم کمک کنیم، وگرنه روزبه‌روز بحران شدیدتر می‌شود. در زمانی عیسی کلانتری، رئیس پیشین سازمان حفاظت محیط‌زیست پیش‌بینی کرده بود اگر بحران آب کنترل نشود، ۵۵ میلیون نفر مجبور به مهاجرت اجباری خواهند شد.

بخشی از این مهاجرت اکولوژیک اتفاق افتاده و با ادامه روند کنونی بحران‌های مهاجرتی ایجاد خواهد شد. به‌طور مثال در استان‌های شمالی تراکم جمعیت بیشتر شده و استان‌های مرکزی خالی از سکنه می‌شوند و ممکن است مشکلات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به‌وجود بیاید.

در گذشته میزان کشت و مصرف محصولات آب‌بر به اندازه امروز نبوده و افزایش جمعیت و بازارهای صادراتی کشت این محصولات را افزایش داده است

رونق بازار محصولات آب‌بر

مهدی میردامادی، دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: در گذشته میزان کشت و مصرف محصولات آب‌بر به اندازه امروز نبوده اما امروزه افزایش جمعیت و بازارهای صادراتی کشت این محصولات را افزایش داده است. همین‌طور در گذشته برخی از محصولات آب‌بر مثل خیار و گوجه در برخی از فصول سال به بازار می‌آمد و بعد از آن تمام می‌شد. اما امروز در تمام ۱۲ ماه سال به روش‌های گلخانه‌ای یا زیر پوشش پلاستیکی کشت می‌شود، چراکه تقاضا و بازار برای آن وجود دارد.

وی اضافه کرد: اگر وسعت زمین‌هایی که در گذشته توسط آب‌های سطحی یا از طریق قنات‌ها زیر کشت بودند را با امروز مقایسه کنید می‌بینید که تنوع محصولات چقدر افزایش پیدا کرده است. از سویی تقاضا در بازار به‌واسطه افزایش درآمدها نسبت به گذشته افزایش پیدا کرده است. اگر تمام این عوامل را کنار هم بگذاریم متوجه می‌شویم که کشاورزی با الگوی کنونی و کشت محصولات آب‌بر، چه فشاری بر منابع آبی وارد کرده است.

میردامادی گفت: به‌تازگی معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی وزیر جهادکشاورزی از رویکرد این وزارتخانه برای اعمال محدودیت و ممنوعیت کشت محصولات آب‌بر و سیاست‌های حمایتی برای کشت جایگزین کالاهای اساسی در راستای تامین امنیت غذایی خبر داده است. اگر وزارت جهادکشاورزی بتواند این سیاست را پیاده‌سازی کند و به اجرا درآورد و صرفا در حد توصیه باقی نماند، می‌تواند اتفاقات خوبی را رقم بزند.

وی ادامه داد: در این راستا می‌توان کشت محصولات آب‌بر را از سطح مزرعه به سطح گلخانه‌ها و شهرک‌های گلخانه‌ای آورد. این مهم نیازمند حمایت جدی دولت است تا از یک سو کشت این محصولات از سطح مزرعه‌ها به گلخانه‌ها برود و از سوی دیگر، زمین‌های کشاورزی به محصولات استراتژیک مانند گندم و ذرت که نقش اساسی در امنیت غذایی کشور دارند، اختصاص پیدا کنند.

ناکارآمدی قوانین و اجرای آنها

وی با اشاره به اینکه طرح‌های اصلاح الگوی کشت در ایران به‌درستی اجرایی نشده، گفت: مشکل اینجاست که وزارت جهادکشاورزی همچنان در فکر تبدیل کشت غرقابی به‌نوعی از قطره‌ای در سطح مزرعه است در صورتی که این رویکردها در دنیا تغییر کرده است.

قوانین و طرح‌های ما نه به‌روز است و نه همان قوانین به‌طور کامل اجرایی شده. یک مشکل اساسی دیگر این است که با توجه به اینکه رویکرد دولت‌ها با یکدیگر متفاوت است، با روی کار آمدن دولت جدید، طرح‌های در دست اجرا متوقف و ناقص می‌شود.

این کارشناس کشاورزی اظهار کرد: اگر قرار بر حفظ امنیت غذایی در کشور است، پس دولت باید از کشت محصولات آب‌بر در زمین جلوگیری کند و آن را به گلخانه‌ها ببرد.

اما این اقدام باید به‌طور جامع اجرایی شود، نه به این صورت که در بعضی از قسمت‌ها به اجرا دربیاید و در نقاطی اجرا نشود.

در حال حاضر کشور از لحاظ منابع آبی در شرایط بحرانی قرار دارد و به باور کارشناسان جهانی سازمان ملل، اگر برای حل این مشکل تصمیم اجرایی گرفته نشود با مشکلات بیشتری روبه‌رو خواهیم شد.

وی بیان کرد: علاوه بر این مسائل، مردم نیز باید از نظر فرهنگی مجاب شوند که در منطقه‌ای واقع شده‌ایم که طبیعت محدودیت‌هایی به ما تحمیل کرده و همین‌طور نسبت به گذشته افزایش جمعیت داشته‌ایم و نمی‌توانیم کشاورزی کشور را با الگوهای قدیمی به پیش ببریم.

سخن پایانی

در مجموع کارشناسان بر این باورند که کشت محصولات آب‌بر در کشور خشک و نیمه‌خشک ایران که با ورشکستگی آب روبه‌رو است بر تنش موجود درباره منابع آبی می‌افزاید. در این میان، الگوی کشت نیازمند تغییرات جدی و حرکت به سمت فناوری‌ها و روش‌های روز جهان است. با این وجود، این امر نیز اگرچه در صحبت تصمیم‌گیران جا پیدا کرده اما تاکنون به‌طور جدی و اثربخش اجرایی نشده است.

یادداشت

حفظ تعادل آبخوان‌ها مقدم است

محمد علایی - مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی

کشور ایران از نظر جغرافیایی در کمربند خشک کره زمین قرار گرفته است. کشورهایی که در این کمربند قرار می‌گیرند یک سری ویژگی‌های آب‌وهوایی دارند. نخست اینکه میانگین بارش بلندمدت این منطقه نسبت به سایر نقاط کره زمین کمتر است. به‌عنوان مثال، بنا بر گزارش‌های پیشین میانگین بارش در ایران ۲۵۰ میلی‌متر در سال بوده اما در حال حاضر از این میزان کمتر شده است. این در حالی است که میانگین بارش جهانی ۷۵۰ تا ۸۰۰ میلی‌متر در سال است. دسترسی به این میزان آب موجود نیز با مشکلاتی روبه‌رو است، چراکه توزیع زمانی و مکانی آن همسان و یکنواخت نیست. توزیع بارش‌ها در کشور ما در طول سال، یکنواخت نیست و بیشترین بارش را در فصل زمستان و بهار داریم. همین‌طور ۷۵ درصد بارش‌های را در کمتر از ۲۵ درصد مساحت کشور داریم که آن هم در شمال ایران و غرب زاگرس است. به همین ترتیب در ۷۵ درصد مساحت کشور کمتر از ۲۵ درصد بارش‌ها را داریم.

ویژگی برجسته دیگر کشورهایی که در کمربند خشک شمالی و جنوبی زمین قرار می‌گیرند این است که روند بارش در سال‌های گوناگون یکسان نیست و برای همین دارای آب‌وهوای خشک هستند. این درست عکس مناطقی است که در آب‌وهوای مرطوب یا معتدل قرار دارند. کلمه معتدل بسیار انتخاب درستی برای اقلیم این مناطق است، چراکه نشان می‌دهد در این مناطق تغییرات بارش از سالی به سال دیگر خیلی زیاد نبوده و متعادل است. برای مقایسه در نظر بگیریم که در استان خراسان رضوی در سال آبی ۹۸-۹۷ میانگین بارش به ۳۴۰ میلی‌متر رسید و این در حالی بود که میانگین بارش در این استان ۲۲۱ میلی‌متر در سال است اما سال بعد از آن این عدد به ۱۰۷ میلی‌متر بارندگی رسید. در حالی که این دامنه زیاد تغییرات در کشورهایی که خارج از کمربند خشک قرار گرفتند وجود ندارد که ناگهان از ۳۱۰ میلی‌متر بارندگی به ۱۰۷ میلی‌متر و کمتر از یک‌سوم برسد.

ویژگی بعدی در کمربند خشک کره زمین، گرم بودن هواست. درجه حرارت در این مناطق بیش از میانگین کره زمین است و به همین دلیل، تبخیر و تعرق هم زیاد می‌شود که نیاز آبی را بیشتر می‌کند. ۳ ویژگی که برای این مناطق گفته شد در شرایطی است که ما تغییرات آب‌وهوایی و گرم شدن زمین را نداشته باشیم اما در حال حاضر این پدیده هم به ویژگی‌های اقلیمی این منطقه اضافه شده است. در کشورهایی که در کمربند خشک شمالی و جنوبی قرار گرفته‌اند پیامد تغییر آب‌وهوایی و گرم شدن زمین بسیار بیشتر از کشورهایی است که خارج از این منطقه قرار گرفتند و پیامد گرم شدن زمین خود برای این کشورها خود را به صورت کاهش بارش، گرم شدن هوا، حدی شدن دامنه تغییرات بارش به صورتی که یا خشکسالی ایجاد شود یا «تر»سالی. خصوصیات بارش‌های ما هم متفاوت شده است و آن بارش‌های آرام و بلندمدت کنار رفته و حال حجم زیادی بارش در زمان کمی می‌بارد و مشکلات زیادی را ایجاد می‌کند. از سویی دیگر، کمتر شاهد بارش برف هستیم اما بارش تگرگ شدید شده است. مجموعه این مسائل نشان می‌دهد کشورهایی که در این دو کمربند خشک شمالی و جنوبی قرار گرفتند باید بحث مدیریت آب را به جد در دستور کار بگذارند. با این وجود در ایران حساسیت به این موضوع کمتر وجود دارد. حساسیت به مدیریت آب توسط قانون و آیین‌نامه‌ها ایجاد می‌شود. در ایران در بخش آب دو قانون مادر وجود دارد. نخستین قانون مربوط به سال ۱۳۴۷ و دومین قانون مربوط به سال ۱۳۶۱ است. هر دو قانون ابهامات زیادی دارد و فاقد شفافیت لازم است. در هیچ جای قوانین ما اصلی‌ترین وظیفه مدیریت آب کشور که حفظ تعادل آب در آبخوان‌ها و رودخانه‌هاست، اصلا دیده نشده است. بخش آب وزارت نیرو مکلف است آب موردنیاز شرب، صنعت، کشاورزی و خدمات را تامین کنند. اما این تامین نیاز نباید به صورتی باشد که تعادل آبخوان برهم بخورد. آبخوان‌های زیرزمینی راهبردی‌ترین، بی‌نظیرترین ثروت ملی غیرقابل جبران ما است اما این موضوع در قانون دیده نشده است. در قانون باید به صراحت بیاید که مهم‌ترین وظیفه بخش آب کشور تامین آب بخش‌ها با در نظر داشتن حفظ تعادل آبی در آبخوان‌هاست. در واقع حفظ تعادل آب آبخوان‌ها بر تامین آب اولویت دارد. زمانی که آب‌های آبخوان‌های ما تعادل خود را از دست بدهد دشت‌های ما افت می‌کند، سطح آب زیرزمینی کاهش می‌یابند، کیفیت آب شور می‌شود، زمین نشست می‌کند، چاه‌ها، چشمه‌ها و قنات‌ها خشک می‌شود و...

سه‌شنبه
۷ تیر ۱۴۰۱- ۲۸ ذی‌القعده ۱۴۴۳ - ۲۸ ژوئن ۲۰۲۲- شماره ۲۰۸۸-پیاپی ۳۴۰۶

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

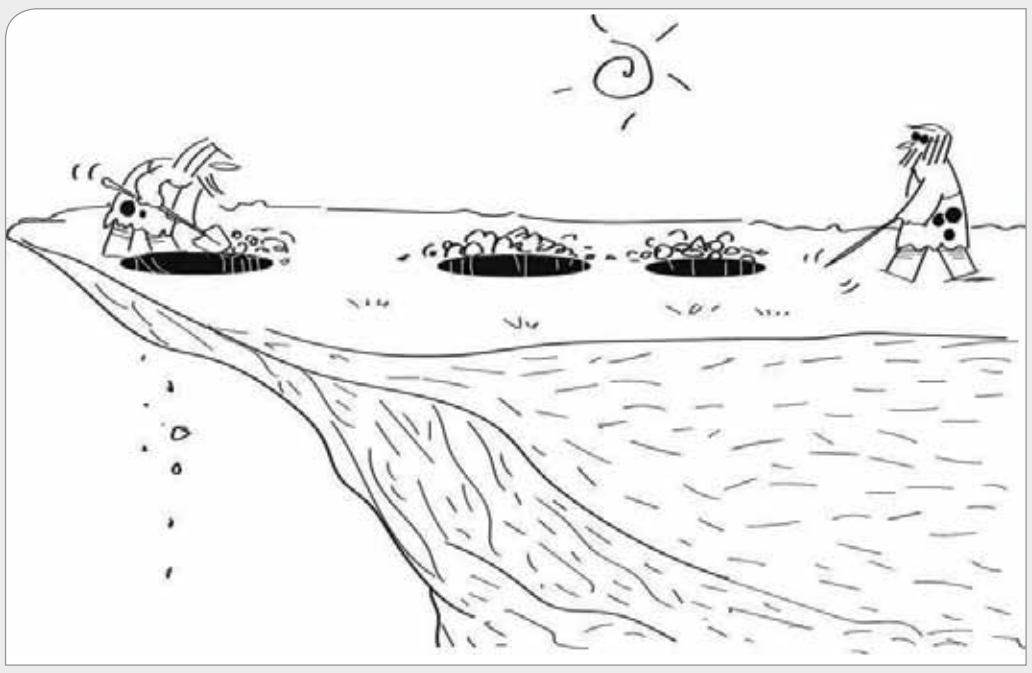
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: انتخاب رسانه

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

بازگشت ناگزیر تورم به مدار نزول

باتوجه بـه پایان یافتن طرح اصلاح قیمت‌هـا، انتظار می‌رود شـاخص‌های تورمی به محدوده ماه‌های قبـل بازگردد. تداوم کنترل تراز مالی دولت و محدود شـدن رشد شاخص‌های پولی، بازگشت تورم به مسیر نزولی را تضمین می‌کند.

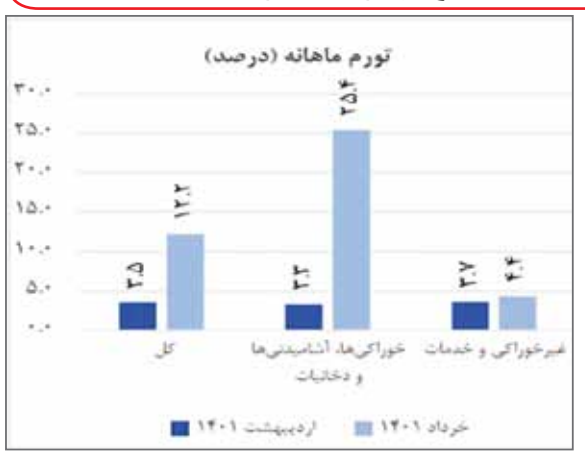
به گـزارش ایرنا، گـزارش تورم خـرداد مرکز آمـار به‌تازگی منتشـر شـد. باتوجه بـه اجرای طـرح جایگزین شـدن یارانه مسـتقیم به مردم به‌جای تخصیص یارانه ارزی ۴۲۰۰ تومانی به کالاها، گـزارش تورم خرداد متفاوت از ماه‌های قبل بود. در این گزارش اثر اصلاح نرخ کالاهای مشمول ارز ۴۲۰۰ تومانی (گندم، خوراک دام، لبنیات و روغن) به‌طور کامل منعکس شده است.

خوراکی ۲۵ و غیرخوراکی ۴ درصد؛ تورم سرایت نکرد

نکتـه‌ای که بیـش از همه در گـزارش تورم خرداد مرکز آمـار خودنمایی می‌کند، رشد تورم ماهانه خرداد به‌ویژه در بخش اقلام خوراکی است. براساس این گزارش تورم ماهانه خوراکی‌ها که اصلاح قیمت‌ها در این بخش اجرا شد به ۲۵.۴ درصد رسید، این در حالی است که تورم اقلام غیرخوراکی و خدمات ۴.۴ درصد بوده اسـت. در مجموع تورم ماهانه کل در خرداد به ۱۲.۲ درصد رسـید. همچنین نرخ تورم نقطه‌ای خوراکـی از ۴۹.۴ درصد به ۸۱.۶ درصد افزایش یافت. در دسـته غیرخوراکی‌ها و خدمات این شـاخص از ۳۴ درصد در اردیبهشت به ۳۶.۸ درصد در خرداد رسید. در نهایت تورم نقطه‌ای کل از ۳۹.۳ درصد به ۵۲.۵ درصد در خرداد افزایش یافت.

در مجموع تورم سالانه که میانگین تورم نقطه به نقطه ۱۲ ماه اخیر است، برای گروه خوراکی از ۴۹.۲ درصد در اردیبهشـت به ۵۱.۶ درصد در خرداد افزایـش یافت. در مقابل تورم سـالانه گروه غیرخوراکی و خدمات مسـیری نزولـی به خـود گرفت و از ۳۳.۳ درصد در اردیبهشـت بـه ۳۳.۲ درصد در خرداد کاهش یافت.

حمایت دولت از قدرت خرید مردم با پرداخت یارانه

دولت سیزدهم پیش از شروع به کار و در ایام انتخابات هـم وعده اصلاح یارانه ارزی ۴۲۰۰ تومانی را داده بود و قصد آن را داشـت که در همان سال قبل این وعده را عملی کند. با این حال به‌دلیل برخی ملاحظات اجرایی، اصلاح یارانه ارزی به بهار امسال موکول شد. در نهایت با اصلاح نرخ کالاهای مشمول ارز ترجیحی، منابع حاصل از آن به‌طور مسـتقیم به حسـاب مردم واریز شـد تا از قدرت خرید مردم در اثر این افزایش قیمت‌ها کاسـته نشـود. رشد نرخ کالاهای مشمول ارز ترجیحی پس از اجـرای طرح، همان موضوعی بود که دولت سـیزدهم برای خنثـی کردن اثر منفی آن بر قدرت خرید مردم، اقـدام بـه واریز یارانه ۴۰۰ هـزار تومانی برای ۳ دهک پایین و ۳۰۰ هزار تومانی برای ۶ دهک بعدی کرد. در واقع دولت سیزدهم به‌جای تداوم سیاست پوپولیستی دولت قبل در سـرکوب نرخ و هـدر دادن ذخایر ارزی کشور، اقدام به واقعی‌سازی قیمت‌ها و همچنین جبران اثر رشـد نرخ با پرداخت یارانه مسـتقیم به مردم کرد؛ تجربـه‌ای که در ابتدای دهه ۹۰ اجرا شـد و عادلانه‌تر شـدن یارانه، کاهش بی‌سابقه فاصله طبقاتی و کاهش چشمگیر قاچاق از جمله دستاوردهای آن بود.

سخن پایانی

باتوجه به پایان یافتن طرح اصلاح قیمت‌ها، انتظار می‌رود شاخص‌های تورمی به محدوده ماه‌های قبل بازگردد. از سـوی دیگر باتوجه به سیاست مسئولان سـازمان برنامه و بودجه در کنترل شدید تراز مالی دولت، مسئله رشد تورم از ناحیه کسری بودجه عملا برطرف شده اسـت. از سوی دیگر با کاهش سرعت رشـد شـاخص‌های پولی، انتظار افت تـورم از این ناحیه هم وجود دارد. هرچند در این میان رشد تورم جهانی ناشـی از تبعات جنگ اوکراین، کار دولت در مقابله با تورم را تا حدودی سخت می‌کند.

نظرگاه

علت افزایش تورم خرداد چه بود

مهـدی هاشـم‌زاده- کارشـناس اقتصـاد: افزایـش قیمت‌هـای خـرداد کوتاه‌مـدت و گذرا خواهد بـود، اما تورم حاصـل از تـداوم تخصیـص ارز ۴۲۰۰ تومانـی، قطع به‌یقین تبدیـل به تورمی مزمن و فراگیر در اقتصاد می‌شد. در سال ۱۳۹۹ شاهد آن بودیم که دولت قبل برای تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی، به خرید ارز از بازار آزاد اقدام کرد و در نتیجه با تقاضای بسیار بزرگ دولت برای تامین ارز از بازار آزاد، نه‌تنها نرخ دلار در این سـال به‌شـدت صعودی شـد، بلکه تورم سال ۱۳۹۹ از محل تخصیص ارز ترجیحی و کسـری بودجه ارزی این سـال، یکی از بزرگ‌تریـن تورم‌های بعد از انقـلاب رقم خورد. حذف ارز ترجیحـی و انتقال یارانه به انتهـای زنجیره یکی از مهم‌ترین مسائلی بود که در ماه‌های ابتدایی سال ۱۴۰۱ به وقوع پیوست. این مسئله از آن‌جهت که روی زندگی مردم تاثیر مستقیم داشت، بسیار مهم و بااهمیت بود.

حـال باتوجـه به حذف ارز ترجیحـی و اتفاقی که در خـرداد افتـاد و افزایش تورم ماهانه ایـن ماه، در زمینه تصمیم دولت تشکیک‌هایی ایجاد شد که آیا این تصمیم درسـت بـوده یا خیر؟ حذف ارز ترجیحی یک مسـئله چندبعدی اسـت که باید به همـه ابعاد آن توجه کرد و باتوجه به یک بعد نمی‌توان نتیجه‌گیری کرد.

به‌گفته رئیس سابق بانک مرکزی تخصیص ارز ترجیحی در سـال ۹۹ موجب شـد دولت به‌دلیـل عدم فروش نفت، اقـدام به خرید ارز از بـازار آزاد کنـد و نتیجتاً با تقاضای بسـیار بزرگ دولت برای تامین ارز از بازار آزاد، نه‌تنها نرخ دلار در این سـال به‌شـدت صعودی شـد، بلکـه تورم سـال ۱۳۹۹ از محل تخصیص ارز ترجیحـی، یکی از بزرگ‌ترین تورم‌هـای بعد از انقلاب بود.از طرف دیگر کالاهای مشـمول ارز ترجیحی نیز با قیمت‌های بسیار بیشتر از نرخ تمام شده آنها با ارز ۴۲۰۰ تومانی به‌دسـت مصرف‌کننده می‌رسید و این ارز حتی بـه نفع مصرف‌کننده نیز نبود. در این شـرایط تصمیم صحیح سیاسـت‌گذار برای حـذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و انتقـال عواید آن بـه انتهای زنجیـره و پرداخت یارانه نقدی به مردم، بسیار اثرگذار است و در بلندمدت بسیار هدفمند تورم را کاهش خواهد داد.

ملاک دیگر اینکه برای محاسبه تورم، باید به کل سال توجـه کـرد و افزایش قیمت‌ها در خرداد و تورم این ماه مـلاک کل تورم اقتصاد ایران نخواهد بود. از طرف دیگر تورم خرداد حاصل ۳ اتفاق دیگر نیز هسـت؛ نخسـتین موضوع تورم سـال گذشـته بود که با شروع سال جدید در فصـل بهار با افزایش نرخ اجناس ظهور پیدا می‌کند. اتفاق دوم افزایش ۵۷ درصدی حقوق‌ها بود که همزمان با افزایش نرخ کالاهای اساسـی در دیگر بخش‌ها ورود کرد. مهم‌ترین عامل افزایش قیمت‌ها در خرداد نیز بحث انتظارات تورمی بود که از همه مهم‌تر و بسـتر ایجاد دو تورم اولی بود و در آخر هم مشـخصا افزایش نرخ حدود ۶۰ تا ۲۵۰ درصدی کالاهای اساسی که قبلا از ۴۲۰۰ تومانی می‌گرفتند و حالا حذف شدند.

همه این موارد در حالی اسـت که افزایش قیمت‌های خـرداد کوتاه‌مدت و گذرا خواهد بود، اما تورم حاصل از تداوم تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی، قطع به یقین تبدیل بـه تورمی مزمن و فراگیر در اقتصاد می‌شـد. در سـال ۱۳۹۹ شـاهد آن بودیـم که دولت بـرای تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی، اقدام به خرید ارز از بازار آزاد کرد و نتیجتا بـا تقاضای بسـیار بزرگ دولت برای تامیـن ارز از بازار آزاد، نه‌تنها نرخ دلار در این سال به‌شدت صعودی شد، بلکـه تورم سـال ۱۳۹۹ از محل تخصیص ارز ترجیحی و کسـری بودجه ارزی این سـال، یکـی از بزرگ‌ترین تورم‌هـای بعـد از انقلاب بود. از طـرف دیگر باتوجه به وضعیت فعلی جهان در زمینه تامین مواد غذایی، جنگ روسـیه و اوکراین به‌عنوان دو کشوری که تامین‌کننده بـزرگ غلات اروپا و جهان بودند و در نتیجه آن افزایش چشمگیر مواد غذایی، به‌طور قطع حتی با تخصیص ارز ترجیحی نیز در این ۳ ماه با شـوک قیمتی در کالاهای اساسی نظیر گندم و روغن مواجه می‌شدیم.

معرفی کتاب

ورود به بازی گاوها و خرس‌ها

کتـاب ورود به بـازی گاوها و خرس‌ها نوشته مهدی کنعانی و سهیلا نجف‌پور ازسوی انتشارات بورس منتشـر شـده است. در بازارهـای بورس جهـان «گاو» نمـاد بازار صعـودی و «خرس» نماد بازار نزولی است. این کتاب برای آنهایی است که می‌خواهند سوار بر شاخ گاو صعود کنند و از پنجه خرس ضرر نکنند و حتی فرصت بسازند؛ با انتخاب استراتژی‌های هوشمندانه و پرهیز از اشتباهات تازه‌واردها.

در فصل‌بندی این کتاب موارد زیر را می‌خوانید:
فصل اول: قوانین بازی در بازار گاوها و خرس‌ها
فصل دوم: کی و چطور بازی را شروع کنیم؟
فصل سوم: روش‌های خرید و فروش و کارمزد آنها
فصل چهارم: ۸ روش سود بردن از گاوها و خرس‌ها
فصل پنجم: نمی‌خواهم خواب خرس ببینم!
فصل ششم: اشتباهات ناشی‌ها و شادی خرس‌ها
فصل هفتم: حتی مسی و رونالدو هم گرم می‌کنند

سفر سرمایه‌گذاری

کتاب سـفر سـرمایه‌گذاری به تالیـف روح‌الله گنجـی و مهدی رضایی ازسـوی انتشـارات بورس (وابسته به شـرکت اطلاع‌رسانی و خدمات بورس) منتشـر شده و در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته اسـت. در فصل‌بنـدی این کتاب موارد زیر را می‌خوانید:
فصل اول: روش‌های کسب درآمد و ثروت
فصل دوم: سرمایه‌گذاری
فصل سوم: شناخت جاده سفر: آشنایی با بازارهای مالی
فصل چهارم: شناخت مقصد سفر: آشنایی با بازار بورس
فصل پنجم: آغاز سـفر سـرمایه‌گذاری: فرآیند انجام معاملات در بورس
فصل ششم: معیارها و شیوه‌های انتخاب سهام مناسب
فصل هفتم: اصول موفقیت در بازارهای مالی
فصـل هشـتم: راه‌های رسـیدن بـه مقصد: اسـتراتژی‌های سرمایه‌گذاری در بازار بورس
فصـل نهم: عوامل موفقیت در سـفر: اصـول و قوانین طلایی سرمایه‌گذاری در بورس

محاسبات کمی مالی

محاسـبات کمـی مالـی عنوان کتابی اسـت که ازسـوی استیون‌جی. کلیسون تالیف شده که مهـدی خواجه‌زاده‌دزفولی، هـادی خواجه‌زاده‌دزفولـی و حامـد دهقان‌طرزجانـی آن را ترجمـه کرده‌انـد و انتشـارات بـورس (وابسـته بـه شـرکت اطلاع‌رسـانی و خدمات بورس) نیز منتشر کرده است. کتاب حاوی مطالب مرتبط با اقتصاد، بورس و سـهام، پرداخت‌های پایه‌ای و تحلیل‌های مالی پیشرفته است.

مدیریت سرمایه‌گذاری

مولفـان کتـاب مدیریـت سـرمایه‌گذاری زوی بـادی، الکس کین و آلان‌جی. مارکوس و مترجمـان آن سـیدمجید شـریعت‌پناهی، روح‌اله فرهادی و محمـد ایمنی‌فـر هسـتند. انتشارات بورس وابسته به شرکت اطلاع‌رسانی و خدمات بورس نیز این کتاب را منتشر کرده است. مطالبی درباره اقتصاد و بورس و سـهام، طبقـه دارایی‌هـا و ابزارهای مالی، ریسـک‌گریزی، دارایی‌های ریسـکی از جمله موارد مطرح در این کتاب است. علاقه‌مندان برای دریافت اطلاعات بیشـتر درباره این کتاب‌ها می‌توانند به پایگاه اینترنتی با نشانی www.boursepub.ir و شبکه‌های مجازی انتشارات بورس مراجعه کنند.

یادداشت

چرا مردم تخلف می‌کنند؟

حسن خسروی- مدرس دانشگاه:

حجم بالای جریمه‌های رانندگی و حجم بالای شکایت‌ها و پرونده‌ها در دادگاه‌ها حاکی از پدیده زشـت تخلف جامعه اسـت. اینکه ما در حوزه فسـاد و سـلامت اداری و مالی و... رتبه‌های خوبـی در آمارهای جهانی نداریم به‌صورت جدی نیازمند بحث و بررسـی اسـت. در اینجا قصد داریم به زبان ساده مهم‌ترین علل و عوامل انجام تخلف توسط مردم را مرور کنیم. امید است موجب یک توفان مغزی راهگشا شود.

به‌نظر می‌رسد مهم‌ترین علل انجام تخلف توسط مردم عبارتند از:

۱- فقدان خداترسی لازم و کافی و ضعف شدید در اعتقادات دینی و مذهبی نسبت به حساب و کتاب قیامت و آخرت.

۲- فقدان آموزش‌های لازم و کافی در زمینه حقوق شهروندی و ضعف شدید در منابع درسی آموزش و پرورش در جهت تعلیم و تربیت شایسته و بایسته.

۳- ضعـف و اصطـکاک در قوانین و مقررات؛ تعدد بسـیار قوانیـن و مقررات؛ به روز نبودن قوانین و مقررات.

۴- تخلف مدیران و بزرگ‌ترهای جامعه و سازمان‌ها و بالادستی‌ها که به تبع آن مردم هم جسارت تخلف پیدا می‌کنند.

۵- بازدارنـده نبـودن مجازات‌ها و تنبیهات. فرد وقتی می‌بیند می‌تواند قانون را دور بزنـد یا به اشـکال مختلـف از زیر بار مجازات فرار کند، جسـارت تخلف پیدا می‌کند. ضمن اینکه باید قانون خوب و جامع داشت، باید در اجرای قانون، استمرار و قاطعیت وجود داشته باشد.

۶- تـا وقتی دولت الکترونیک و سـامانه‌های یکپارچه آمـاری و اطلاعاتی به‌صورت جامع و مانع وجود نداشته باشند و تا وقتی دخالت‌های انسانی در حد زیاد در امضاها و تصمیم‌گیری‌ها وجود داشته باشد بازار تخلف گرم است.

۷- وقتی توزیع عادلانه ثروت در جامعه وجود نداشته نباشد، میل به انجام تخلف نیز بیشتر خواهد بود، زیرا هر کس می‌خواهد به هر نحوی شده حق خود را از دولت بگیرد.

۸- مردم اگر در جایی ضرر و زیان دیده باشند، ممکن است بخواهند از طریق تخلف جبران مافات کنند.

۹- رابطه‌بازی، همشهری‌بازی، رفیق‌بازی، قبیله‌گرایی و تعصب و هیجان بیجا مبنای بسیاری از تخلفات هستند که باید به‌جای آنها حاکمیت قانون حرف اول و آخر را بزند.

۱۰- همسـایه و همکار و دوسـت نیز در انجام تخلفات ما تاثیر دارند. متاسـفانه در کشـورهای همسـایه ایران بازار تخلف و قاچاق و بی‌قانونی پررونق است و طبعا کمال همنشین در ما هم اثر دارد!

۱۱- حـرص و طمـع زیاد، بلندپروازی‌های بیجا، راضی نبودن به داشـته‌های خود، چشم و هم‌چشمی‌های خانمان‌برانداز؛ میل به رقابت‌های ناسالم و...

باید توجه داشـته باشیم که «تخلف» شـبیه یک بیماری واگیردار است و به‌سرعت می‌تواند انسان‌های دیگر را به اشکال و سویه‌های مختلف درگیر کند.

به نظر شما تجویز راهبردی چیست؟

یادداشت

توانایی اخلاقی زیستن

قربانعلی تنگ‌شیر- مدرس دانشگاه :

پرورش توانایی‌های استدلال اخلاقی بسیار مهم است؛ هم برای اخلاقی زیسـتن و هم برای ساختن جهانی اخلاق‌مدار. در حقیقـت اخلاقیات مجموعه‌ای از مفاهیم و اصول راهنما برای تعیین اینکه کدام رفتار موجب کمک به موجود اسـت و کدام رفتار به آنها آزار می‌رسـاند، است. اما متاسفانه اغلب مردم اخلاقیات را با رفتار مطابق با عرف اجتماعی و باورهای مذهبی و قانونی یکی می‌گیرند و آن را حوزه مسـتقل در نظر نمی‌آورند. اغلب توجه ندارند که مفاهیم و اصول اخلاقی که در اسنادی چون اعلامیه جهانی حقوق بشر تعریف شده جهان‌شمول، فرافرهنگی و فرامذهبی‌اند.

بنابراین بسیار مهم است که همه مفاهیم و اصول اخلاقی مشترکی را برای استدلال در زمینـه مسـائل معقول اخلاقی مبنـا قرار دهیم. در تمام زبان‌ها نظام گسـترده‌ای از مفاهیـم مهـم اخلاقی را می‌توان یافـت. در هر زبانی واژه‌هایـی برای خصلت‌های پسـندیده اخلاقی مانند مهربانی، روشـن‌بینی، بی‌طرفی، راستگویی، شفقت، دلسوز بودن و شرافتمندی وجود دارد. برای خصلت‌های اخلاقی منفی هم هر زبانی صدها واژه دارد؛ برای خودخواهی، تعصب، غرض‌ورزی، آزارگری، بی‌رحمی یا سـتمکاری. معنای ماهوی چنین واژه‌هایی تابع این یا آن نگرش یزدان‌شناختی یا عرف اجتماعی نیست. بسیاری بر این باورند که مرز میان خیر و شر از میان وجود تک‌تک انسان‌ها می‌گذرد. با این همه هر گونه استدلال اخلاقی از دو کارکرد بیرون نیست:

۱- اعمالی که موجب اعتلای بهروزی دیگران می‌شود و سزاوار ستایش است
۲- اعمالی که موجب نقص بهره‌وری دیگران می‌شود و متضمن نکوهش است.

چهره

ثبت ۴۱۰۰ گزارش در سامانه سوت‌زنی

رئیـس کل سـازمان امـور مالیاتی با بیـان اینکه پس از راه‌اندازی سامانه سوت‌زنی مالیاتی، افزون بر ۴۱۰۰ گزارش در این سـامانه ثبت شده، گفت: رسـیدگی به گزارش‌های سوت‌زنی، با جدیت در حال انجام است.

به گزارش مهر به نقل از سازمان امور مالیاتی، داوود منظور با بیان این مطلب که سـوت‌زنی یک مسئولیت ملی و تعهد اجتماعـی در مقابله با فرار مالیاتی اسـت، افـزود: هر زمان در امور مختلف به مردم تکیه شـود، نتایج بسـیار مهم و ارزشـمندی حاصل می‌شود و لازم اسـت در دوره تحولی، گسـترش حوزه‌های نظارتی و رسـمی در کنار تعریف شـیوه‌های جدیـد همکاری‌هـا و تعاملات مردمـی در اولویت قرار گیـرد، چراکه این امر، زمینه کارآمدسـازی حداکثری نظام مالیاتی و انجام تعهدات قانونی و شناسـایی بخش‌های پنهان و خاکسـتری برای پاسـخ عملی ازسوی دولت به مطالبات عمومی را فراهم می‌سـازد. وی با تاکید بر اینکه در دوره تحولی نظام مالیاتی، اسـتفاده بهینه از ظرفیت‌های مردمی برای مقابله با فرار مالیاتی، فسادستیزی و برقراری عدالت اقتصادی در اولویت این سازمان است، اظهار کرد: پس از راه‌اندازی سامانه سوت‌زنی مالیاتی، بالغ بر ۴۱۰۰ گزارش در این سـامانه ثبت شـده که فرآیند رسیدگی‌ها، در چارچوب قانون و مقررات در حال انجام است. وی بیشترین آمار گزارشات سوت‌زنی را مربوط به حوزه پزشـکان عنوان کرد و افزود: از ۷۸۱ گزارش تخلف مربوط به حوزه پزشـکی (اعم از پزشک، بیمارستان، درمانگاه و...) که اغلب در زمینه استفاده نشدن از کارتخوان بوده، پـس از اخـذ و تکمیل اطلاعات کافی، به ۱۶۶ نفر از متخلفان، پیامکی حاوی ضرورت قانونی نصب و استفاده از کارتخوان و پیامدهای قانونی نصب و استفاده نشدن دستگاه پوز، ارسال شده است.منظور تصریح کرد: تاکنون ۱۱۳ گزارش بااهمیت درباره ارتباط با فرار مالیاتی که نیازمند بازدیدهای میدانی بوده، استخراج و در ادامه ۳۰ گزارش مهم به ادارات کل امور مالیاتی ارسـال شـده و ۸۰ فقره نیز پس از بررسی اطلاعات، ارسال خواهد شد تا رسیدگی‌های لازم و قانونی صورت گیرد.

رئیس کل سـازمان امور مالیاتی کشـور در ادامه به ۳ فقره از گزارشـات سـوت‌زنی مشـکوک به دریافت رشـوه نیز اشاره کرد و گفت: این موارد نیز به دادستانی انتظامی مالیاتی ارجاع شـده تا فرآیند بررسـی قانونی انجام شـود. وی در ادامه از شـهروندان خواسـت با مراجعه به درگاه ملی مالیات به نشـانی intamedia.ir در قسـمت ویژه «سـوت زنی»، گزارش‌های خود را ارسـال کنند و از پاداش ویژه آن که تا یک درصد مبلغ مالیات قطعی وصول‌شده خواهد بود، بهره‌مند شوند.